

OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA
W POZNANIU

WYNIKI SPRAWDZIANU
W SZKOLE PODSTAWOWEJ

RAPORT

WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIE*WIELKOPOLSKIE*ZACHODNIOPOMORSKIE

2011

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2011

Opracowanie: Elżbieta Klima, Małgorzata Lembicz, Wiktor Nuszkiewicz
Redakcja: Zofia Hryhorowicz, Magdalena Fręsko

Nr ISBN 978-83-61106-15-9

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
ul. Gronowa 22
61-655 Poznań

Druk i oprawa
DRUKARNIA „Beyga” Glinno 126
64-300 Nowy Tomyśl, tel./fax (61) 44 26 033

*Tylko praca daje okazję
odkryć nam nas samych,
pokazać to, czym naprawdę jesteśmy,
a nie tylko to, na co wyglądamy.*

(J. Conrad)

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu zobowiązana jest prawem do opracowania i przekazania sprawozdań z przeprowadzonych sprawdzianów i egzaminów dyrektorom szkół, organom prowadzącym, kuratorom oświaty i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Każdego roku w maju, a następnie w sierpniu przekazujemy wyniki egzaminacyjne nie tylko podmiotom określonym w ustawie o systemie oświaty, ale wszystkim zainteresowanym. Obok formy papierowej, znacznie więcej informacji o wynikach uczniów/słuchaczy, szkół, gmin, powiatów, województw przekazujemy poprzez Internet, w tym zastrzeżonych tylko dla zainteresowanych (piszących i szkół).

Niniejszy raport jest jedną z form komunikowania, bardzo syntetyczną. Treści w nim zawarte można podzielić na dwa obszary informacji. Pierwszą stanowi charakterystyka populacji przystępującej w trzech województwach, na terenie których poznańska OKE pracuje oraz krótki opis organizacji procesu egzaminacyjnego w sesji letniej 2011 r.

Drugi obszar treści w raporcie wypełniają analizy, głównie ilościowe wyników opracowanych w wielu aspektach dla każdego z województw, tj. lubuskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego.

Przedstawione wyniki egzaminacyjne są rzetelną i obiektywną diagnozą osiągnięć, zarówno w ujęciu indywidualnym uczniów/słuchaczy, jak i zbiorowym – od szkoły poprzez gminę, powiat, województwo, Okręg do wyników w kraju.

Mam świadomość, że diagnoza, którą przekazujemy społeczeństwu od 2002 r., jest wykorzystywana w bardzo różnym zakresie, w tym bywa, że pomijana w budowanym obrazie edukacji w środowisku.

Jestem jednak przekonana, że każdy, kto pochyli się nad statystyczną analizą osiągnięć uczniów, analizą jakościową, w tym przedmiotową, które znajdują się na stronach internetowych OKE w Poznaniu, skorzysta z obrazu tendencji rozwojowej szkół czy ujęcia staninowego wyników ucznia, szkoły, gminy, województwa na tle kraju, będzie mógł wyciągnąć właściwe wnioski, które staną się inspiracją do indywidualnego rozwoju, ale także do budowania lokalnej polityki oświatowej.

Wszystkim zaangażowanym w proces egzaminacyjny w sesji 2011 r. składam serdeczne podziękowania. Gratulując tym, którzy osiągnęli sukces na miarę własnych możliwości i adekwatny do wkładu pracy życzę, aby owoce trudu Państwa za rok szkolny 2011/2012 przyniosły wiele zadowolenia i radości.

Poznań, sierpień 2011 r.

Dyrektor
Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

Zofia Hryhorowicz

Spis treści	
I.	Opis zestawów zadań 7
II.	Organizacja i przebieg sprawdzania 14
III.	Dane statystyczne dla Okręgu 16
Województwo lubuskie 21	
IV.	Charakterystyka populacji – dane o uczniach 21
V.	Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy 23
V.1.	Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – arkusz S-1-112 24
V.1a	Wyniki uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową 26
V.1b	Wyniki dziewcząt i chłopców 28
V.1c	Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości 29
V.1d	Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych 30
V.2.	Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6 31
V.3.	Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących – arkusz S-7 32
V.4.	Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – arkusz S-8 33
VI.	Wyniki szkół 33
VII.	Wyniki gmin 35
VIII.	Osiągnięcia uczniów uzyskane w obszarach standardów – arkusz S-1, 4, 5, 6, 7 i 8..... 36
VIII.1.	Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym (S-1). 38
VIII.1a	Czytanie 38
VIII.1b	Pisanie 38
VIII.1c	Rozumowanie 39
VIII.1d	Korzystanie z informacji 40
VIII.1e	Wykorzystywanie wiedzy w praktyce 40
VIII.2.	Osiągnięcia uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – arkusz S-4, 5, 6 41
VIII.3.	Osiągnięcia uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – arkusz S-7 43
VIII.4.	Osiągnięcia uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – arkusz S-8 45

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2011

IX.	Wnioski	46
Województwo wielkopolskie		50
IV.	Charakterystyka populacji – dane o uczniach	50
V.	Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy	52
V.1.	Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – arkusz S-1-112	54
V.1a	Wyniki uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową	56
V.1b	Wyniki dziewcząt i chłopców	58
V.1c	Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości	59
V.1d	Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych	60
V.2.	Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6	61
V.3.	Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących – arkusz S-7	62
V.4.	Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – arkusz S-8	63
VI.	Wyniki szkół	63
VII.	Wyniki gmin	65
VIII.	Osiągnięcia uczniów uzyskane w obszarach standardów – arkusz S-1, 4, 5, 6, 7 i 8.....	66
VIII.1.	Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym (S-1)..	69
VIII.1a	Czytanie	69
VIII.1b	Pisanie	69
VIII.1c	Rozumowanie	70
VIII.1d	Korzystanie z informacji	71
VIII.1e	Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	71
VIII.2.	Osiągnięcia uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – arkusz S-4, 5, 6	72
VIII.3.	Osiągnięcia uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – arkusz S-7	74
VIII.4.	Osiągnięcia uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – arkusz S-8	76
IX.	Wnioski	78
Województwo zachodniopomorskie		81
IV.	Charakterystyka populacji – dane o uczniach	81
V.	Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy.....	83

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2011

V.1.	Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – <i>arkusz S-1-112</i>	84
V.1a	Wyniki uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową	87
V.1b	Wyniki dziewcząt i chłopców	88
V.1c	Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości	90
V.1d	Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych	91
V.2.	Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – <i>arkusz S-4, 5, 6</i>	92
V.3.	Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących – <i>arkusz S-7</i>	93
V.4.	Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – <i>arkusz S-8</i>	94
VI.	Wyniki szkół	94
VII.	Wyniki gmin	96
VIII.	Osiągnięcia uczniów uzyskane w obszarach standardów – <i>arkusz S-1, 4, 5, 6, 7 i 8</i>	97
VIII.1.	Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym (<i>S-1</i>)..	100
VIII.1a	Czytanie	100
VIII.1b	Pisanie	100
VIII.1c	Rozumowanie	101
VIII.1d	Korzystanie z informacji	102
VIII.1e	Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	102
VIII.2.	Osiągnięcia uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – <i>arkusz S-4, 5, 6</i>	103
VIII.3.	Osiągnięcia uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – <i>arkusz S-7</i>	105
VIII.4.	Osiągnięcia uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – <i>arkusz S-8</i>	107
IX.	Wnioski	109

I. Opis zestawów zadań

W dniu 5 kwietnia 2011 r. uczniowie klas szóstych przystąpili do rozwiązania zadań zamieszczonych w arkuszach¹ sprawdzianu. Każdy zestaw, bez względu na typ arkusza, składał się z 26 zadań: dwudziestu – zamkniętych oraz sześciu otwartych. W zestawie standardowym (S-1-112) zadania zamknięte od nr 1 – 20 zostały przygotowane w dwóch wariantach (takie same zadania egzaminacyjne rozwiązywali uczniowie z dysleksją rozwojową). Uczniowie słabo widzący (S-4-112 i S-5-112) i niewidomi (S-6-112) oraz uczniowie słabo słyszący i niesłyszący (S-7-112) rozwiązywali zadania w wersji dostosowanej. We wszystkich ww. arkuszach uczniowie mieli rozwiązać zadania dotyczące tekstu poświęconego Karolowi Gaussowi oraz odnoszące się do fragmentu wiersza Jana Brzechwy pt. *Sum*. Szóstoklasiści mieli także wykazać się opanowaniem umiejętności wykonywania różnorodnych obliczeń. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim rozwiązywali inne, dostosowane do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych, zadania zamieszczone w arkuszu S-8-112. Tematycznie te zadania były związane z tekstem o Mikołaju Koperniku, instrukcją przygotowania żelazka do prasowania na sucho oraz tekstem o obchodach Światowego Dnia Ziemi.

Bez względu na typ arkusza, na rozwiązanie wszystkich zadań przeznaczono 60 minut.

Za poprawne wykonanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu, szóstoklasista mógł otrzymać maksymalnie 40 punktów. Poniżej zaprezentowano plan, według którego został opracowany arkusz standardowy.

Tabela 1. Plan arkusza S-1-112 (S-4-112, S-5-112, S-6-112 i S-7-112)

Obszar umiejętności	Liczba punktów	Waga	Numery zadań w arkuszu
czytanie	10	25%	1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 13, 14, 15
pisanie	10	25%	25.I – V (7 p.), 26.I – II (3 p.) [*]
rozumowanie	8	20%	7, 16, 17, 20, 22 (2 p.), 23 (2 p.)
korzystanie z informacji	4	10%	8, 9, 10, 11
wykorzystywanie wiedzy w praktyce	8	20%	18, 19, 21 (2 p.), 24 (4 p.)

^{*} W zestawie S-7 za rozwiązanie zadania nr 25 uczeń mógł uzyskać 6 punktów, a zadania nr 26 – 4 punkty.

Jak wynika z zamieszczonego powyżej planu, opanowanie umiejętności *czytania* sprawdzano poprzez dziesięć zadań zamkniętych. Sześć zadań odnosiło się do tekstu popularnonaukowego, będącego anegdotą z życia Karola Gaussa. W obszarze *czytanie* sprawdzano umiejętności wyszukiwania informacji, wnioskowania, odczytywania ogólnego sensu oraz rozumienia puenty tekstu. Poprzez cztery zadania sformułowane do fragmentu wiersza pt. *Sum* J. Brzechwy sprawdzano poziom opanowania umiejętności wnioskowania na podstawie przesłanek zawartych w tekście, określania intencji bohatera, rozumienia głównej myśli oraz dostrzegania charakterystycznych cech języka utworu poetyckiego.

Dwa zadania otwarte posłużyły do sprawdzenia opanowania umiejętności *pisania*. W zadaniu rozszerzonej odpowiedzi uczniowie mieli opisać przedmiot sztuki użytkowej, czyli znaczek pocztowy zamieszczony na ilustracji w arkuszu sprawdzianu. Zadanie krótkiej odpowiedzi polegało na zredagowaniu treści zaproszenia na otwarcie wystawy filatelistycznej.

¹ Wszystkie arkusze zostały upublicznione na stronie: www.oke.poznan.pl oraz www.cke.edu.pl

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2011

W celu sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności z obszaru *rozumowanie* przygotowano cztery zadania zamknięte i dwa otwarte. Oceniano poziom opanowania umiejętności umieszczania daty w przedziale czasowym, wyznaczania długości krawędzi sześciąna i wielokrotności liczby, ustalania sposobu obliczania pola trójkąta, obliczenia czynnika iloczynu oraz wyznaczenia ilorazu i zaokrąglenia wyniku na potrzeby sytuacji praktycznej.

Poziom opanowania umiejętności z obszaru *korzystanie z informacji* badano poprzez cztery zadania zamknięte. Uczniowie mieli wykazać się umiejętnością posługiwania się źródłami informacji, takimi jak przypis i tabela.

Podczas tegorocznego sprawdzianu poziom opanowania umiejętności *wykorzystywania wiedzy w praktyce* oceniano w czterech zadaniach: dwóch otwartych i dwóch zamkniętych. W zadaniach zamkniętych uczniowie mieli obliczyć cenę jednostkową produktu i wskazać praktyczny sposób wyrównania dwóch wielkości, natomiast w zadaniach otwartych – obliczyć długość zgodnie z warunkami podanymi w poleceniu oraz wyznaczyć kwotę i podzielić ją na równe części.

W tabeli 2. zebrano i przedstawiono szczegółowe umiejętności i czynności odpowiadające określonym obszarom standardów wymagań egzaminacyjnych, sprawdzanych za pomocą kolejnych zadań w arkuszu standardowym.

Tabela 2. Kartoteka zestawu egzaminacyjnego – S-1(4, 5, 6)-112

Nr zad.	Obszar standardów wymagań	Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu) Uczeń:	Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:	Liczba pkt	Typ zadania
1.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	odczytuje ogólny sens tekstu	1	WW ²
2.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wyszukuje informacje w tekście	1	WW
3.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	określa funkcję elementów tekstu	1	WW
4.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wyszukuje informacje podane wprost	1	WW
5.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	rozumie puentę tekstu	1	WW
6.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wnioskuje na podstawie przesłanek z tekstu	1	WW
7.	3. Rozumowanie	posługuje się kategoriami czasu i przestrzeni w celu porządkowania wydarzeń (3.1)	umieszcza datę w przedziale czasowym	1	WW
8.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	ustala datę na podstawie informacji zawartych w przypisie	1	WW
9.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zamieszczonych w tabeli	1	WW
10.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zamieszczonych w tabeli	1	WW
11.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zamieszczonych w tabeli	1	WW
12.	1. Czytanie	odczytuje tekst poetycki (1.1)	wnioskuje na podstawie przesłanek zawartych w tekście	1	WW

² WW – zadanie zamknięte wielokrotnego wyboru

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2011

13.	1. Czytanie	odczytuje tekst poetycki (1.1)	określa intencję bohatera	1	WW
14.	1. Czytanie	odczytuje tekst poetycki (1.1)	rozumie główną myśl tekstu	1	WW
15.	1. Czytanie	odczytuje tekst poetycki (1.1)	dostrzega charakterystyczną cechę języka utworu	1	WW
16.	3. Rozumowanie	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności figur (3.6)	wyznacza długość krawędzi sześcianu	1	WW
17.	3. Rozumowanie	wnioskuje o przebiegu zjawiska, mającego charakter prawidłowości, na podstawie jego opisu (3.7)	wyznacza wielokrotność liczby	1	WW
18.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	oblicza cenę jednostkową produktu	1	WW
19.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykorzystuje w sytuacji praktycznej własności liczb (5.5)	wskazuje praktyczny sposób wyrównania dwóch wielkości	1	WW
20.	3. Rozumowanie	opisuje sytuację przedstawioną w zadaniu za pomocą wyrażenia arytmetycznego (3.5)	ustala sposób obliczenia pola trójkąta	1	WW
21.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	oblicza długość zgodnie z warunkami zadania	2	KO ³
22.	3. Rozumowanie	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza iloraz i zaokrągla wynik na potrzeby sytuacji praktycznej	2	KO
23.	3. Rozumowanie	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza czynnik iloczynu	2	KO
24.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	wyznacza kwotę i dzieli ją na równe części	4	RO ⁴
25.	2. Pisanie	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	I. opisuje dzieło sztuki użytkowej**	3	RO
		celowo stosuje środki językowe (2.3)	II. pisze funkcjonalnym stylem z dbałością o dobór słownictwa	1	
		przestrzega norm gramatycznych (2.3)	III. pisze poprawnie pod względem gramatycznym	1	
		przestrzega norm ortograficznych (2.3) *	IV. pisze ortograficznie*	1	
		przestrzega norm interpunkcyjnych (2.3) *	V. pisze poprawnie pod względem interpunkcyjnym*	1	
26.	2. Pisanie	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	I. pisze zaproszenie	2	KO
		przestrzega norm ortograficznych (2.3) *	II. pisze ortograficznie*	1	

** W zestawach S-4, 5, 6-112 uczniowie mieli napisać opowiadanie na podany temat.

³ KO – zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi

⁴ RO - zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2011

*Uczniowie z dysleksją:					
25.	2. Pisanie	przestrzega norm gramatycznych (2.3)	IV. zamyka myśli w obrębie zdań	1	RO
		przestrzega norm ortograficznych i interpunkcyjnych (2.3)	V. rozpoczyna zdania wielką literą, a kończy kropką	1	
26.	2. Pisanie	przestrzega norm ortograficznych (2.3)	II. rozpoczyna zdania wielką literą, a kończy kropką	1	KO

Uczniowie słabo widzący (S-4 i S-5) oraz niewidomi (S-6) rozwiązywali takie same zadania zamknięte jak uczniowie w arkuszu S-1. Jedyne w zadaniu zamkniętym nr 16 rysunek siatki sześciianu zastąpiono opisem, a w zadaniu 19. działkę w kształcie prostokąta przedstawiono w dużym powiększeniu. Znaczącą różnicę stanowiło ocenianie opanowania umiejętności *pisania*. Uczniowie słabo widzący i niewidomi, zamiast opisu znaczka, mieli do napisania opowiadanie o lekcji marzeń.

W arkuszu dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących (S-7) tekst poetycki pozostawiono bez zmian, natomiast w tekście popularnonaukowym, mówiącym o postępowaniu małego Karola Gaussa podczas lekcji matematyki, uproszczono niektóre konstrukcje składniowe oraz usunięto wyrazy abstrakcyjne, niezrozumiałe dla tej grupy uczniów, np. zamiast *anegdota* wprowadzono wyraz *historia*. Stosownie do możliwości tej grupy uczniów uproszczono, przede wszystkim pod względem językowym, zadanie 1., 8., 10., 12., 18., 19. i 22. Chcąc ułatwić szóstoklasistom słabo słyszącym i niesłyszącym zrozumienie treści zadania 21. i 23., dodano rysunki pomocnicze. Odzwierciedleniem zmian wprowadzonych w zadaniach jest także kartoteka zestawu S-7-112.

Tabela 3. Kartoteka zestawu egzaminacyjnego – S-7-112

Nr zad.	Obszar standardów wymagań	Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu) Uczeń:	Sprawdzana czynność Uczeń:	Liczba pkt	Typ zadania
1.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	odczytuje ogólny sens tekstu	1	WW
2.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wyszukuje informacje w tekście	1	WW
3.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	objaśnia rolę układu liczb w tekście	1	WW
4.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wyszukuje informacje podane wprost	1	WW
5.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	rozumie puentę tekstu	1	WW
6.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wnioskuje na podstawie przesłanek zawartych w tekście	1	WW
7.	3. Rozumowanie	posługuje się kategoriami czasu i przestrzeni w celu porządkowania wydarzeń (3.1)	umieszcza datę w przedziale czasowym	1	WW
8.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	ustala datę na podstawie informacji zawartych w przypisie	1	WW
9.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zamieszczonych w tabeli	1	WW
10.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zamieszczonych w tabeli	1	WW

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2011

11.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zamieszczonych w tabeli	1	WW
12.	1. Czytanie	odczytuje tekst poetycki (1.1)	wnioskuje na podstawie przesłanek zawartych w tekście	1	WW
13.	1. Czytanie	odczytuje tekst poetycki (1.1)	określa intencję bohatera	1	WW
14.	1. Czytanie	odczytuje tekst poetycki (1.1)	rozumie główną myśl tekstu	1	WW
15.	1. Czytanie	odczytuje tekst poetycki (1.1)	dostrzega charakterystyczną cechę języka utworu	1	WW
16.	3. Rozumowanie	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności figur (3.6)	wyznacza sumę długości krawędzi sześcianu	1	WW
17.	3. Rozumowanie	wnioskuje o przebiegu zjawiska, mającego charakter prawidłowości, na podstawie jego opisu (3.7)	wyznacza wielokrotność liczby	1	WW
18.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	oblicza cenę jednostkową produktu	1	WW
19.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące wagi (5.3)	oblicza ułamek danej liczby	1	WW
20.	3. Rozumowanie	opisuje sytuację przedstawioną w zadaniu za pomocą wyrażenia arytmetycznego (3.5)	ustala sposób obliczenia pola trójkąta	1	WW
21.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	oblicza długość zgodnie z warunkami zadania	2	KO
22.	3. Rozumowanie	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza iloraz i zaokrągla wynik na potrzeby sytuacji praktycznej	2	KO
23.	3. Rozumowanie	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza czynnik iloczynu	2	KO
24.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	wyznacza kwotę i dzieli ją na równe części	4	RO
25.	2. Pisanie	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	I. opisuje przedmiot	3	RO
		pisze zgodnie z celem (2.1)	II. tworzy tekst komunikatywny	3	
26.	2. Pisanie	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	I. pisze zaproszenie	2	KO
		przestrzega norm ortograficznych (2.3)	II. tworzy tekst komunikatywny	2	

W arkuszu dla uczniów z trudnościami w uczeniu się S-8-112 zamieszczono tekst popularnonaukowy o Mikołaju Koperniku (uproszczona biografia), na podstawie którego oceniano poziom umiejętności z obszaru *czytanie*. Dwa inne teksty: instrukcja prasowania na sucho oraz informacja o obchodach Światowego Dnia Ziemi – poprzez odnoszące się do nich zadania umożliwiły sprawdzenie poziomu opanowania umiejętności *rozumowania i wykorzystywania wiedzy w praktyce*. Uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim mieli także wykazać się opanowaniem umiejętności posługiwania się źródłem informacji oraz *pisania*:

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2011

uzasadnienia wyboru pory roku, stosowania zasad pisowni nazw własnych i redagowania tekstu na temat *Kim chcesz być i co chcesz robić, gdy dorośniesz.*

Plan arkusza dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim przedstawiono w tabeli nr 4.

Tabela 4. Plan arkusza S-8-112

Obszar umiejętności	Liczba punktów	Waga	Numery zadań w arkuszu S-8-112
czytanie	9	22,5%	1.I, 2, 3, 5 (2 p.), 13 (3 p.), 22
pisanie	8	20,0%	9, 14, 19.I – IV (6 p.)
rozumowanie	9	22,5%	1.II, 4 (2 p.), 6, 8 (2 p.), 20, 21, 25.I
korzystanie z informacji	2	5,0%	7, 16
wykorzystywanie wiedzy w praktyce	12	30,0%	10, 11, 12, 15, 17, 18, 23 (3 p.), 24, 25.II, 26

Kartotekę umiejętności szczegółowych, badanych w arkuszu sprawdzianu dostosowanym do potrzeb uczniów upośledzonych w stopniu lekkim, zamieszczono w tabeli nr 5.

Tabela 5. Kartoteka zestawu egzaminacyjnego – S-8-112

Nr zad.	Obszar standardów wymagań	Sprawdzana umiejętność Uczeń:	Sprawdzana czynność Uczeń:	Liczba punktów	Typ zadania
1.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	I. odczytuje informacje z tekstu	1	KO
	3. Rozumowanie	posługuje się kategoriami czasu w celu porządkowania wydarzeń (3.1)	II. umieszcza datę w przedziale czasowym	1	
2.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	odczytuje informacje z tekstu	1	WW
3.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	odczytuje informacje z tekstu	1	WW
4.	3. Rozumowanie	oblicza upływ czasu między wydarzeniami (3.1)	oblicza długość życia Kopernika	2	KO
5.	1. Czytanie	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	odczytuje informacje z tekstu	2	PF

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2011

6.	3. Rozumowanie	opisuje sytuację przedstawioną w zadaniu za pomocą wyrażenia arytmetycznego (3.5)	wskazuje wyrażenie arytmetyczne zgodne z podanym kryterium	1	WW
7.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wskazuje źródło określonej informacji	1	L
8.	3. Rozumowanie	dostrzega prawidłowości, opisuje zjawiska o charakterze powtarzalnym (3.7)	rozpoznaje zjawiska astronomiczne	2	D
9.	2. Pisanie	pisze na temat (2.1)	uzasadnia wybór pory roku	1	KO
10.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	posługuje się poznanymi terminami do opisywania zjawisk spotykanych w środowisku (5.1)	rozpoznaje porę roku na podstawie opisu	1	WW
11.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące czasu (5.3)	oblicza czas zakończenia filmu	1	WW
12.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące czasu (5.3)	przelicza minuty na godziny	1	WW
13.	1. Czytanie	odczytuje dane z tekstu źródłowego (1.4)	odczytuje nazwy planet	3	L
14.	2. Pisanie	przestrzega norm ortograficznych (2.3)	stosuje zasadę pisowni nazw własnych	1	WW
15.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wybiera przyrząd służący do obserwacji (5.2)	wskazuje przyrząd do obserwacji ciał niebieskich	1	WW
16.	4. Korzystanie z informacji	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wskazuje źródło określonej informacji	1	WW
17.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wyjaśnia na podstawie instrukcji obsługi, jak wykorzystać urządzenia techniczne (5.7)	ustala właściwą temperaturę prasowania	1	WW
18.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	objaśnia zasady użytkowania domowych urządzeń elektrycznych (5.6)	wyjaśnia zasadę działania termostatu w żelazku	1	PF
19.	2. Pisanie	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	I. pisze tekst na podany temat	2	RO
		przestrzega norm językowych (2.3)	II. pisze tekst poprawny pod względem językowym	2	
		przestrzega norm ortograficznych (2.3)	III. pisze ortograficznie	1	
		przestrzega norm interpunkcyjnych (2.3)	IV. pisze tekst poprawny pod względem interpunkcyjnym	1	
20.	3. Rozumowanie	posługuje się kategoriami czasu (3.1)	ustala rok wydarzenia	1	WW
21.	3. Rozumowanie	oblicza upływ czasu między wydarzeniami (3.1)	oblicza upływ czasu między wydarzeniami	1	WW

OKE w Poznaniu
Raport ze sprawdzianu; kwiecień 2011

22.	1. Czytanie	odczytuje artykuł prasowy (1.1)	wyszukuje informacje w tekście	1	WW
23.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	I. ustala metodę obliczenia kosztu zakupu dwóch opakowań towaru	1	RO
			II. ustala metodę obliczenia reszty	1	
			III. poprawnie wykonuje rachunki i oblicza resztę	1	
24.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	rozumie potrzebę stosowania zasady postępowania w środowisku przyrodniczym (5.8)	wskazuje sposób ochrony środowiska	1	WW
25.	3. Rozumowanie	ustala sposób rozwiązania zadania (3.8)	I. ustala sposób wyznaczenia temperatury	1	KO
	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące temperatury (5.3)	II. wyznacza temperaturę	1	
26.	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	rozumie potrzebę stosowania zasad bezpieczeństwa (5.8)	rozpoznaje bezpieczne formy zabawy	1	PF

W arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w porównaniu z arkuszem standardowym (S-1, 4, 5, 6 i 7) liczba punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań w poszczególnych obszarach (ich waga procentowa) różni się (porównaj tabela 1. i tabela 4.). Szóstoklasiści rozwiązujący zadania w arkuszu S-8 najczęściej punktów uzyskiwali za zadania z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* – jest to umiejętność przydatna w życiu codziennym i znacząca dla samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

II. Organizacja i przebieg sprawdzania

W celu zapewnienia rzetelnej oceny umiejętności uczniów, którzy w dniu 5 kwietnia 2011 r. rozwiązyali zadania zamieszczone w różnych typach arkuszy sprawdzianu, koordynatorzy z OKE w Poznaniu ustalili, w porozumieniu z koordynatorami rejonowymi, składy zespołów egzaminatorów. Następnie, działając na mocy obowiązującego prawa, Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej powołała 42 zespoły egzaminatorów (w tym jeden zespół do oceniania osiągnięć uczniów z dysfunkcjami). Warunki do sprawdzania zapewniono zespołom egzaminatorów w dwunastu ośrodkach (cztery ośrodki przygotowano w rejonie poznańskim, a w pozostałych – po jednym). Spośród egzaminatorów wybrano 42 najlepiej przygotowanych merytorycznie i najsprawniejszych organizacyjnie; im powierzono funkcję przewodniczących zespołów egzaminatorów. W zespołach oceniających zadania w arkuszach standardowych pracowało w sumie 932 egzaminatorów, średnio 22 w zespole oraz 84 egzaminatorów powtórnego sprawdzania.

W tabeli 6. zaprezentowano dane o liczbach zespołów egzaminatorów w poszczególnych województwach/rejonach oraz liczbach egzaminatorów uprawnionych do oceny prac uczniów (również z uwzględnieniem województw i rejonów).

Tabela 6. Liczba zespołów i egzaminatorów w województwach i rejonach sprawdzania

Województwo	lubuskie		wielkopolskie					zachodniopomorskie	
Rejon sprawdzania	Gorzów Wlkp.	Zielona Góra	Kalisz	Konin	Leszno	Piła	Poznań*	Koszalin	Szczecin
Liczba zespołów	3	4	4	3	3	3	11	3	7
Liczba** egzaminatorów	73	98	105	75	75	75	275	77	163
Ogółem liczba przeszkolonych egzaminatorów	520	681	562	355	316	266	1 126	507	635

* W poznańskim ośrodku sprawdzania pracował jeszcze jeden zespół, w którego skład wchodził egzaminatorzy z całego Okręgu, przygotowani do oceniania prac uczniów słabo słyszących i niesłyszących (2 z 15) oraz upośledzonych w stopniu lekkim (16 z 79).

** Liczba egzaminatorów łącznie z egzaminatorami powtórnego sprawdzania.

Po ustaleniu przez koordynatorów wszystkich okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz przedstawicieli Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie modeli sprawdzania i oceniania obowiązujących w całym kraju, w dniu 12 kwietnia 2011 r. modele i klucze oceniania zostały omówione podczas szkolenia przewodniczących zespołów egzaminatorów. Wówczas także przećwiczone praktyczne stosowanie modeli oceniania na kilkunastu przykładach uczniowskich rozwiązań każdego zadania otwartego. Zdobyte umiejętności przewodniczący przekazali w dniu 15 kwietnia wszystkim egzaminatorom w swoim zespole. Poza tym zadaniem przewodniczącego w dniach 16 i 17 kwietnia było także zorganizowanie pracy zespołu, w celu umożliwienia jak najrzetelniejszego oraz terminowego sprawdzenia i oceny uczniowskich prac.

W pierwszym terminie (kwiecień) oceniono 61 677 prac uczniowskich, w drugim terminie (dodatkowy sprawdzian przeprowadzany w czerwcu dla uczniów, którzy z przyczyn losowych nie mogli przystąpić do sprawdzianu w kwietniu) – 179. W sumie oceniono 61 856 prac.

Poprawność oceniania weryfikowali egzaminatorzy powtórnego sprawdzania, którzy po raz drugi ocenili ponad 10% (6 169) prac ocenionych i wypunktowanych przez egzaminatorów. Przewodniczący zespołów egzaminatorów zweryfikowali poprawność sprawdzania i oceniania 1 911 arkuszy, czyli ponad 3% prac z uczniowskimi rozwiązaniami. Poza tym rzetelność oceniania prac była weryfikowana przez koordynatorów podczas sczytywania wyników sprawdzianu w siedzibie OKE w Poznaniu. Koordynatorzy sprawdzianu zweryfikowali 1 852, czyli 3% wszystkich arkuszy egzaminacyjnych.

Obowiązujące w całym kraju „narzędzie” badania osiągnięć uczniów, czyli arkusze sprawdzianu, kryteria i modele oceniania oraz trzyetapowa weryfikacja poprawności oceniania zadań przez egzaminatorów uprawniają do porównywania poziomu osiągnięć szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu we wszystkich szkołach, gminach, powiatach i województwach.

III. Dane statystyczne dla Okręgu

W tym rozdziale zamieszczono w tabelach dane dla Okręgu, umożliwiające przeprowadzenie analiz porównawczych. W tabelach 7a. i 7b. zaprezentowano dane o populacji przystępujących do sprawdzianu w 2011 r. i rozwiązujących zadania zamieszczone w arkuszach różnych typów.

Tabela 7a. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w Okręgu, z uwzględnieniem płci i specyficznych trudności w uczeniu się

Typ arkusza	Przystępujący do sprawdzianu w Okręgu									
	ogółem		chłopcy		dziewczęta		uczniowie bez dysleksji		uczniowie z dysleksją	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	61 677	100,00	32 001	51,88	29 676	48,12	55 671	90,26	4 765	7,73
S-1	60 322	97,80	31 173	50,54	29 149	47,26	55 562	90,09	4 760	7,72
S-4, 5, 6	114	0,18	62	0,10	52	0,08	109	0,18	5	0,01
S-7	130	0,21	75	0,12	55	0,09	—	—	—	—
S-8	1 111	1,80	691	1,12	420	0,68	—	—	—	—

W bieżącym roku do sprawdzianu w Okręgu przystąpiło o 2 683 uczniów mniej niż w 2010 r. Zmniejszyła się o 2 633 liczba uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym, a także o 3 liczba uczniów słabo słyszących i niesłyszących oraz o 70 – liczba uczniów upośledzonych w stopniu lekkim. Natomiast o 23 zwiększyła się liczba uczniów słabo widzących i niewidomych. W 2010 r. uczniowie z dysleksją stanowili 7,21% populacji, a w 2011 r. było ich o 0,52 punktu procentowego więcej.

Tabela 7b. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w Okręgu, z uwzględnieniem statusu szkoły i wielkości miejscowości

Typ arkusza	Przystępujący do sprawdzianu w Okręgu											
	w szkołach				w miejscowościach							
	publicznych		niepublicznych		wiejskich		poniżej 20 tys.		od 20 do 100 tys.		powyżej 100 tys.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	60 406	97,94	1 271	2,06	22 812	36,99	15 379	24,93	12 284	19,92	11 202	18,16
S-1	59 063	95,76	1 259	2,04	22 340	36,22	14 985	24,30	11 974	19,41	11 023	17,87
S-4, 5, 6	114	0,18	—	—	52	0,08	26	0,04	25	0,04	11	0,02
S-7	128	0,21	2	0,00	34	0,06	25	0,04	32	0,05	39	0,06
S-8	1101	1,79	10	0,02	386	0,63	343	0,56	253	0,41	129	0,21

Od kilku lat uczniowie uczęszczający do szkół niepublicznych stanowią około 2% populacji. Większą część (61,92%) populacji stanowili uczniowie uczęszczający do szkół znajdujących się na wsiach i w małych miastach (w 2010 r. stanowili oni 62,54% populacji).

W tabeli 8. zamieszczono informację o uczniach, którzy uzyskali maksymalny wynik za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym.

Tabela 8. Uczniowie, którzy uzyskali maksymalny wynik ze sprawdzianu (arkusz S-1)

	Liczba w Okręgu	w %
Uczniowie, którzy przystąpili do sprawdzianu i uzyskali wynik 40 pkt	77	0,13
Laureaci konkursów przedmiotowych	160	0,26
Razem	237	0,39

W roku 2011 było o 16 laureatów więcej niż w roku ubiegłym. W 2010 r. laureaci stanowili 0,23% populacji uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu S-1.

W tabeli 9. znajdują się informacje o wynikach uzyskanych przez uczniów rozwiązujących zadania w arkuszach różnych typów.

Tabela 9. Wyniki sprawdzianu 2011 – ogólne dane statystyczne dla Okręgu

Arkusz	Minimum	Maksimum	Mediana	Modalna	Średni wynik	Odchylenie standardowe
S-1	0	40	25	27	24,66	7,51
S-4, 5, 6	3	38	19	14	20,25	8,39
S-7	4	36	15	9	16,45	7,97
S-8	2	40	23	21	23,53	7,06

Najniższy wynik w Okręgu uzyskał jeden uczeń rozwiązujący zadania zamieszczone w arkuszu standardowym. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych uzyskiwali wynik 2 i więcej punktów. Żaden z uczniów słabo widzących i niewidomych oraz słabo słyszących i niesłyszących nie uzyskał maksymalnego wyniku 40 punktów. Najwyższy średni wynik uzyskali uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym. W tabeli podano także informacje o wartości mediany (wynik środkowy wśród rosnąco uporządkowanych wyników uczniów, dzielący grupę na połowy – o wyższych i niższych wynikach), modalnej (wynik najczęściej występujący w danej grupie) i odchylenia standardowego (miara stosowana do opisywania zróżnicowania wyników testowania).

Analizę osiągnięć uczniów można pogłębić, wykorzystując szczegółowe informacje o wynikach szóstoklasistów rozwiązujących zadania w arkuszu S-1-112. W tabeli 10. podano średnie wyniki punktowe i procentowe oraz jaki procent uczniów w Okręgu uzyskał wyniki w obszarze wyników niskich, średnich i wysokich. **Obszary wyników zostały ustalone na podstawie wyników wszystkich uczniów w kraju.** Uczniowie, którzy uzyskali od 0 do 18 punktów (20,3% wyników w kraju) znajdują się w obszarze wyników niskich. Szóstoklasiści, których wynik ze sprawdzianu wyniósł od 19 do 31 punktów (55,4% wyników w kraju), są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy otrzymali 32 punkty i więcej (24,3% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

Tabela 10. Wyniki uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu S-1-112, z uwzględnieniem zmiennych (dysleksja, płeć, wielkość miejscowości, status szkoły)

	Średni wynik		% uczniów w obszarze wyników		
	punktowy	w %	niskich (0-18 pkt)	średnich (19-31 pkt)	wysokich (32-40 pkt)
Uczniowie bez dysleksji	24,67	62	22,75	55,48	21,77
Uczniowie z dysleksją	24,40	61	21,49	60,65	17,86
Dziewczęta	25,27	63	19,78	56,90	23,31
Chłopcy	24,07	60	25,32	54,94	19,74
Wieś	23,72	59	26,49	56,02	17,49
Miasto do 20 tys.	24,15	60	24,37	56,46	19,17
Miasto od 20 do 100 tys.	25,38	63	19,40	56,32	24,28
Miasto powyżej 100 tys.	26,43	66	16,03	54,37	29,60
Szkoły publiczne	24,57	61	22,88	56,10	21,02
Szkoły niepubliczne	28,39	71	11,76	45,67	42,57

W Okręgu wyższy średni wynik punktowy uzyskali uczniowie bez dysleksji. Porównując wyniki, uwzględniające podział wg płci, dostrzega się, że dziewczęta uzyskują wyższe wyniki niż chłopcy. Położenie terytorialne szkoły, czyli to, czy znajduje się ona na terenach wiejskich, w małych, średnich lub dużych miastach ma wpływ na wyniki uzyskiwane przez uczniów, co zaprezentowano w tabeli 10.: uczniowie uczęszczający do szkół wiejskich uzyskują o około 3 punkty wyniki niższe niż ich rówieśnicy w szkołach wielkomiejskich. W szkołach niepublicznych (do których uczęszcza około 2% populacji szóstoklasistów), znajdujących się zarówno w miejscowościach wiejskich, jak i w różnej wielkości miastach, uzyskano wyniki o prawie 4 punkty wyższe niż w szkołach publicznych.

Informacji o poziomie osiągnięć uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym S-1-112 dostarcza analiza współczynników łatwości, które zaprezentowano w tabeli 11., znajdującej się na następnej stronie.

Dla uczniów w Okręgu żadne zadanie nie było bardzo trudne. Trudne okazały się zadania: 7., 11., 14., 16., 21., 24., 25.II i 26.I. Dziesięć zadań uzyskało współczynniki łatwości charakterystyczne dla zadań umiarkowanie trudnych: 3., 8., 10., 18., 19., 22., 25.I, 25.III, 25.IV i 26.II. Łatwe były zadania: 1., 12., 15., 17., 20., 23. i 25.V, a bardzo łatwe: 2., 4., 5., 6., 9. i 13. Umiejętności, które były sprawdzane w tych zadaniach, wymieniono w kartotekach zamieszczonych w rozdziale I oraz w rozdziale VIII.1, poświęconym szczegółowej analizie osiągnięć uczniów w każdym z województw, znajdującym się na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu (podobną zasadę komentowania przyjęto także w przypadku arkuszy dostosowanych).

Tabela 11. Łatwość zadań w arkuszu S-1-112 w Okręgu

		Współczynniki łatwości zadań zamkniętych o numerach:										
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Okręg		0,89	0,92	0,54	0,91	0,93	0,96	0,48	0,54	0,90	0,58	
wieś		0,87	0,90	0,49	0,90	0,91	0,95	0,44	0,51	0,88	0,59	
miasto	do 20 tys.	0,88	0,91	0,52	0,91	0,93	0,95	0,47	0,52	0,89	0,57	
	od 20 do 100 tys.	0,91	0,93	0,57	0,92	0,94	0,96	0,51	0,58	0,92	0,57	
	powyżej 100 tys.	0,92	0,94	0,62	0,93	0,95	0,97	0,55	0,61	0,93	0,57	
		Współczynniki łatwości zadań zamkniętych o numerach:										
		11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	
Okręg		0,27	0,84	0,90	0,48	0,82	0,49	0,70	0,54	0,52	0,70	
wieś		0,27	0,81	0,89	0,44	0,79	0,47	0,67	0,50	0,50	0,68	
miasto	do 20 tys.	0,26	0,83	0,90	0,46	0,81	0,47	0,69	0,52	0,51	0,69	
	od 20 do 100 tys.	0,28	0,85	0,92	0,51	0,85	0,52	0,73	0,58	0,53	0,73	
	powyżej 100 tys.	0,29	0,88	0,93	0,56	0,87	0,55	0,75	0,60	0,56	0,75	
		Współczynniki łatwości zadań otwartych o numerach:										
		21.	22.	23.	24.	25.					26.	
						I	II	III	IV	V	I	II
Okręg		0,49	0,63	0,78	0,44	0,53	0,34	0,61	0,68	0,75	0,29	0,65
wieś		0,45	0,60	0,75	0,40	0,52	0,33	0,58	0,64	0,73	0,29	0,62
miasto	do 20 tys.	0,47	0,61	0,76	0,42	0,52	0,33	0,60	0,66	0,73	0,28	0,64
	od 20 do 100 tys.	0,53	0,65	0,80	0,47	0,53	0,34	0,62	0,70	0,76	0,27	0,68
	powyżej 100 tys.	0,56	0,68	0,82	0,51	0,55	0,38	0,67	0,74	0,80	0,30	0,71

Kolejne tabele zawierają informacje o osiągnięciach uczniów rozwiązujących zadania w arkuszach dostosowanych. Wartości współczynników łatwości obliczone dla zadań zamkniętych, rozwiązanych przez uczniów słabo widzących i niewidomych w Okręgu, podano w tabeli 12.

Tabela 12. Łatwość zadań w arkuszach S-4(5 i 6)-112 w Okręgu

Współczynniki łatwości zadań zamkniętych o numerach:										
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
0,87	0,84	0,43	0,84	0,84	0,94	0,38	0,40	0,80	0,53	
Współczynniki łatwości zadań zamkniętych o numerach:										
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	
0,18	0,78	0,82	0,37	0,77	0,46	0,50	0,40	0,45	0,61	
Współczynniki łatwości zadań otwartych o numerach:										
21.	22.	23.	24.	25.					26.	
				I	II	III	IV	V	I	II
0,32	0,41	0,51	0,28	0,59	0,49	0,39	0,32	0,46	0,24	0,51

Dla uczniów słabo widzących i niewidomych w Okręgu jedno zadanie okazało się bardzo łatwe (6.) i również jedno – bardzo trudne (11.). W arkuszu było osiem zadań łatwych (1., 2., 4., 5., 9., 12., 13. i 15.), sześć – umiarkowanie trudnych (10., 17., 20., 23., 25.I i 26.II) oraz piętnaście trudnych (3., 7., 8., 14., 16., 18., 19., 21., 22., 24., 25.II – V i 26.I).

W tabeli 13. zaprezentowano wartości współczynników łatwości zadań rozwiązanych przez uczniów słabo słyszących i niesłyszących.

Tabela 13. Łatwość zadań w arkuszu S-7-112 w Okręgu

Współczynniki łatwości zadań o numerach:													
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
0,73	0,68	0,20	0,66	0,61	0,72	0,42	0,30	0,78	0,72	0,29	0,72	0,38	0,25
Współczynniki łatwości zadań o numerach:													
15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.I	25.II	26.I	26.II
0,42	0,36	0,42	0,45	0,32	0,36	0,44	0,46	0,44	0,23	0,27	0,54	0,05	0,27

Dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących bardzo trudne okazało się zadanie 26.I. Trudne były zadania: 3., 7., 8., 11., od 13. do 24., 25.I i 26.II (18 zadań), umiarkowanie trudne były cztery zadania: 2., 4., 5. i 25.II, a łatwych pięć: 1., 6., 9., 10. i 12. Żadne zadanie nie okazało się bardzo łatwe.

O osiągnięciach uczniów upośledzonych w stopniu lekkim informują wartości współczynników łatwości zamieszczone w tabeli 14.

Tabela 14. Łatwość zadań w arkuszu S-8-112 w Okręgu

Współczynniki łatwości zadań o numerach:													
1.I	1.II	2.	3.	4.	5.I	5.II	6.	7.	8.I	8.II	9.	10.	
0,67	0,34	0,40	0,83	0,32	0,48	0,90	0,72	0,32	0,57	0,73	0,88	0,76	
Współczynniki łatwości zadań o numerach:													
11.	12.	13.I	13.II	13.III	14.	15.	16.	17.	18.	19.I	19.II	19.III	
0,50	0,57	0,79	0,88	0,69	0,84	0,50	0,53	0,49	0,46	0,80	0,44	0,51	
Współczynniki łatwości zadań o numerach:													
19.IV	20.	21.	22.	23.I	23.II	23.III	24.	25.I	25.II	26.			
0,64	0,12	0,55	0,80	0,42	0,47	0,35	0,81	0,55	0,51	0,80			

W Okręgu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim jedno zadanie okazało się bardzo łatwe (5.II) i dwanaście łatwych: 3., 6., 8.II, 9., 10., 13.I, 13.II, 14., 19.I, 22., 24. i 26. Umiarkowanie trudne było także dwanaście zadań: 1.I, 8.I, 11., 12., 13.III, 15., 16., 19.III, 19.IV, 21., 25.I i 25.II. Trudne okazały się zadania: 1.II, 2., 4., 5.I, 7., 17., 18., 19.II oraz 23.I – III. Jedno zadanie (20.) było bardzo trudne.

IV. Charakterystyka populacji – dane o uczniach

W szkołach znajdujących się na terenie województwa lubuskiego w dniu 5 kwietnia 2011 r. do sprawdzianu przystąpiło 10 083 uczniów klas szóstych. Rozwiązywali oni zadania zamieszczone w różnych typach zestawów zadań, które zostały omówione w rozdziale I.

Charakterystykę populacji szóstoklasistów, którzy w bieżącym roku przystąpili do sprawdzianu, umożliwiają dane dotyczące tej populacji, zamieszczone w tabelach 15a. i 15b. Wielkość populacji uczniów rozwiązujących zadania w różnych typach arkuszy przedstawiono w liczbach bezwzględnych i w skali procentowej, uwzględniając następujące zmienne: w pierwszej z wymienionych tabel – płeć uczniów i specyficzne trudności w uczeniu się, a w drugiej – status szkoły oraz wielkość miejscowości.

Tabela 15a. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w województwie lubuskim, z uwzględnieniem płci i specyficznych trudności w uczeniu się

Typ arkusza	Przystępujący do sprawdzianu									
	Ogółem		chłopcy		dziewczęta		uczniowie bez dysleksji		uczniowie z dysleksją	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	10 083	100,00	5 252	52,09	4 831	47,91	8 934	88,60	902	8,95
S-1	9 803	97,22	5 100	50,58	4 703	46,64	8 904	88,31	899	8,92
S-4, 5, 6	33	0,33	16	0,16	17	0,17	30	0,30	3	0,03
S-7	17	0,17	9	0,09	8	0,08	—	—	—	—
S-8	230	2,28	127	1,26	103	1,02	—	—	—	—

W województwie lubuskim, jak zaprezentowano w powyżej zamieszczonej tabeli, 97,72% szóstoklasistów rozwiązywało zadania w arkuszu standardowym (w tym uczniowie słabo widzący i niewidomi, słabo słyszący oraz niesłyszący). 2,28% populacji stanowili uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim. Wśród przystępujących do sprawdzianu dominowali chłopcy, których było o 421 więcej niż dziewcząt (i o 68 więcej niż w roku ubiegłym). O 0,83 punktu procentowego w stosunku do ubiegłorocznego sprawdzianu, zwiększył się odsetek uczniów z dysleksją. Najwyższy odsetek uczniów z dysleksją rozwojową odnotowano w Gorzowie Wielkopolskim – 18,22% (dla porównania w Zielonej Górze – 13,36%), z powiatów – w międzyrzeckim (13,23%), a najmniejszy w powiecie świebodzińskim (3,47%) – dane dotyczące dysleksji w powiatach zamieszczono w tabeli 30. (str. 37).

Tabela 15b. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w województwie lubuskim, z uwzględnieniem statusu szkoły i wielkości miejscowości

Typ arkusza	Przystępujący do sprawdzianu											
	w szkołach				w miejscowościach							
	publicznych		niepublicznych		wiejskich		poniżej 20 tys.		od 20 do 100 tys.		powyżej 100 tys.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	9813	97,32	270	2,68	3 202	31,76	3 498	34,69	1 307	12,96	2 076	20,59
S-1	9 535	94,57	268	2,66	3 134	31,08	3 381	33,53	1 249	12,39	2 039	20,22
S-4, 5, 6	33	0,33	—	—	11	0,11	11	0,11	5	0,05	6	0,06
S-7	17	0,17	—	—	2	0,02	5	0,05	8	0,08	2	0,02
S-8	228	2,26	2	0,02	55	0,55	101	1,00	45	0,45	29	0,29

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

W populacji piszących uczniowie uczęszczający do szkół niepublicznych stanowili mniej niż 3%. Ponad połowa populacji (66,45%) to szóstoklasiści uczęszczający do szkół wiejskich i położonych w miastach liczących poniżej 20 tys. mieszkańców. Populacja uczniów uczęszczających do szkół znajdujących się w dużych miastach stanowiła w województwie lubuskim nieco ponad 1/5 szóstoklasistów.

W tabeli 16. przedstawiono, ilu uczniów (jaki procent) uzyskało ze sprawdzianu maksymalny wynik – 40 punktów. W województwie lubuskim nie było uczniów, którzy uzyskali maksymalny wynik za rozwiązanie zadań w arkuszach dostosowanych.

Tabela 16. Uczniowie, którzy uzyskali maksymalny wynik ze sprawdzianu (arkusz S-1)

	Liczba	w %
Uczniowie, którzy przystąpili do sprawdzianu i uzyskali wynik 40 pkt	13	0,13
Laureaci konkursów przedmiotowych	37	0,38
Razem	50	0,51

Uczniowie, którzy uzyskali tytuł laureata konkursu przedmiotowego na poziomie wojewódzkim, po okazaniu stosownego zaświadczenia, byli zwolnieni z przystąpienia do sprawdzianu; stanowili oni większość (74%) w grupie szóstoklasistów, którzy uzyskali maksymalny wynik.

W tabeli 17. zestawiono dane dla powiatów województwa lubuskiego, z uwzględnieniem liczby przystępujących do rozwiązania zadań w różnych typach arkuszy oraz liczby laureatów.

Tabela 17. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu i liczba laureatów konkursów przedmiotowych w powiatach województwa lubuskiego

Powiat	L*	Typ arkusza				Powiat	L*	Typ arkusza			
		S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8			S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
gorzowski	—	654	1	—	8	świebodziński	2	577	2	1	21
krośnieński	4	592	4	—	18	zielonogórski	2	982	6	—	20
międzyrzecki	1	529	—	1	22	żagański	—	777	4	2	15
nowosolski	5	882	3	3	20	żarski	4	984	4	5	25
ślubicki	1	501	1	1	9	wschowski	1	429	1	1	16
strzelecko-drezdenecki	1	482	—	—	16	Gorzów Wlkp.	5	1081	2	2	17
sulęciński	—	375	1	1	11	Zielona Góra	11	958	4	—	12

*L – liczba laureatów

S-1 – arkusz standardowy

S-4, 5, 6 – arkusz dostosowany dla uczniów słabo widzących i niewidomych

S-7 – arkusz dostosowany dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących

S-8 – arkusz dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Porównując dane z 2011 r. i z 2010 r., można stwierdzić, że w bieżącym roku do sprawdzianu przystąpiło w województwie lubuskim o 326 szóstoklasistów mniej niż w roku ubiegłym. O 355 mniej uczniów rozwiązywało zadania w arkuszu S-1. Zwiększyła się natomiast o 9 liczba uczniów słabo widzących i niewidomych, o jednego ucznia liczba szóstoklasistów niesłyszących i o 19 – liczba uczniów upośledzonych w stopniu lekkim. W województwie o 23 zmniejszyła się liczba laureatów – w Gorzowie Wielkopolskim (z 14 do 5) i Zielonej Górze (z 14 do 11), w powiecie międzyrzeckim (z 2 do 1), w zielonogórskim (z 3 do 2), słubickim (z 4 do 1), żagańskim (z 5 do 0), sulęcińskim (z 2 do 0) i gorzowskim (z 2 do 0). W powiecie krośnieńskim, świebodzińskim, strzelecko-drezdeneckim i żarskim liczba laureatów nie uległa zmianie. Zwiększenie liczby laureatów odnotowano w powiecie nowosolskim (z 3 do 5) i wschowskim (z 0 do 1). W 2011 roku laureatów nie było w 3 powiatach: gorzowskim, sulęcińskim i żagańskim, a w 2010 r. tylko w powiecie wschowskim.

V. Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy

Dane o wynikach uzyskanych przez uczniów za rozwiązanie zadań zamieszczonych we wszystkich typach arkuszy zamieszczono w tabeli 18.

Tabela 18. Wyniki sprawdzianu 2011 w województwie lubuskim – ogólne dane statystyczne

Typ arkusza	Minimum	Maksimum	Mediana	Modalna	Średni wynik	Odchylenie standardowe
S-1	2	40	25	33	24,90	7,43
S-4, 5, 6	8	37	19	14	20,85	8,09
S-7	5	33	18	17	18,47	8,21
S-8	2	39	23,5	28	23,56	6,93

Na 40 punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy, najwyższy średni wynik punktowy uzyskali uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym S-1, przy czym wynik w województwie lubuskim jest o 0,24 punktu wyższy niż w Okręgu. Najniższy wynik uzyskali uczniowie słabo słyszący i niesłyszący, ale jest on również wyższy od wyniku uzyskanego w Okręgu o 2,02 punktu. Można uogólnić, że wszystkie średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów w województwie lubuskim są wyższe od wyników uzyskanych w Okręgu (dane dla Okręgu zamieszczono w tabeli 9. – str. 17). W Lubuskiem nie było uczniów, którzy uzyskali 0 punktów.

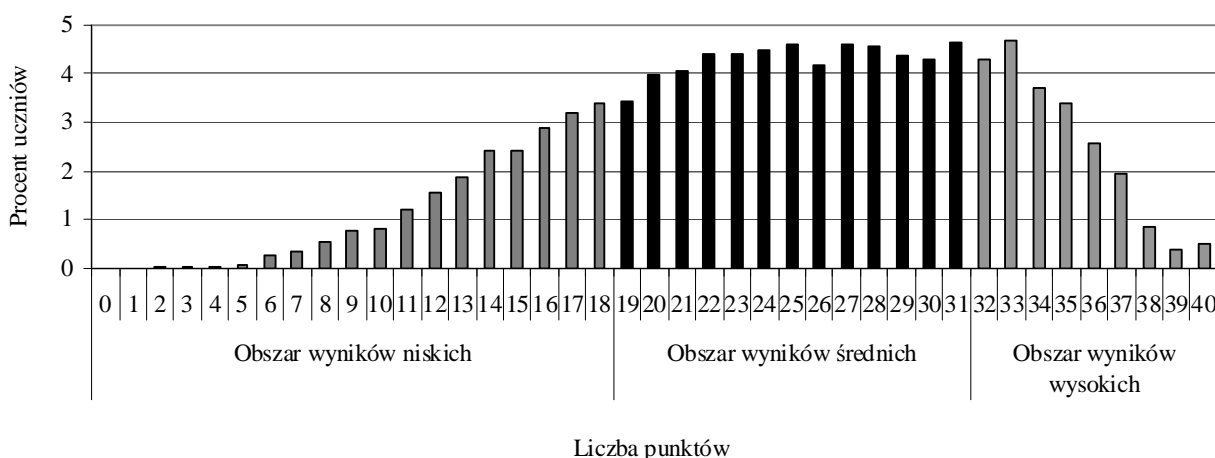
W tabeli 19. przedstawiono wyniki sprawdzianu uzyskane w powiatach województwa lubuskiego. Znaczne zróżnicowanie wyników pomiędzy arkuszami różnego typu jest spowodowane przede wszystkim liczebnością populacji przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym oraz w arkuszach dostosowanych, w poszczególnych powiatach, o czym informowano w rozdziale IV, prezentując dane o uczniach. Z tej przyczyny nie należy w zasadzie porównywać średnich wyników punktowych uzyskanych za rozwiązanie zadań w arkuszach różnego typu. Często średni wynik powiatu jest wynikiem jednego piszącego (np. rozwiązującego zadania w arkuszu S-4) lub średnim wynikiem kilkorga uczniów (np. rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym S-7 albo S-8).

Tabela 19. Wyniki sprawdzianu uzyskane w powiatach województwa lubuskiego

Powiat	Typ arkusza				Powiat	Typ arkusza			
	S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8		S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
gorzowski	24,03	23,00	—	25,00	świebodziński	24,39	23,50	23,00	23,67
krośniński	24,54	19,50	—	22,39	zielonogórski	23,97	22,83	—	22,30
międzyrzecki	24,20	—	31,00	26,23	żagański	24,62	16,00	31,50	20,00
nowosolski	24,22	23,33	12,67	22,55	żarski	24,85	21,75	15,00	24,20
ślubicki	24,09	13,00	19,00	21,89	wschowski	24,80	22,00	18,00	26,13
strzelecko-drezdenecki	25,22	—	—	20,00	Gorzów Wielkopolski	26,21	20,50	15,00	24,12
sulęciński	24,34	13,00	17,00	24,64	Zielona Góra	27,26	23,25	—	27,00

V.1. Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – arkusz S-1-112

W tym rozdziale omówiono wyniki uczniów, którzy przystąpili do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym S-1 (uczniowie bez dysfunkcji oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się). Na wykresie 1. przedstawiono rozkład wyników punktowych i zaznaczono trzy obszary osiągnięć szóstoklasistów. Do wyznaczenia tych obszarów posłużono się dziewięciostopniową krajową skalą staninową. Uczniowie, którzy uzyskali od 0 do 18 punktów (1. – 3. stanin – 20,3% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników niskich. Szóstoklasiści, których wynik ze sprawdzianu wyniósł od 19 do 31 punktów (4. – 6. stanin – 55,4% wyników w kraju), są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy otrzymali 32 punkty i więcej (7. – 9. stanin – 24,3% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów w województwie lubuskim

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

Rozkład wyników uczniów jest lekko lewoskośny, podobnie jak w roku ubiegłym, co świadczy o porównywalnej trudności sprawdzianów w 2010 i 2011 roku.

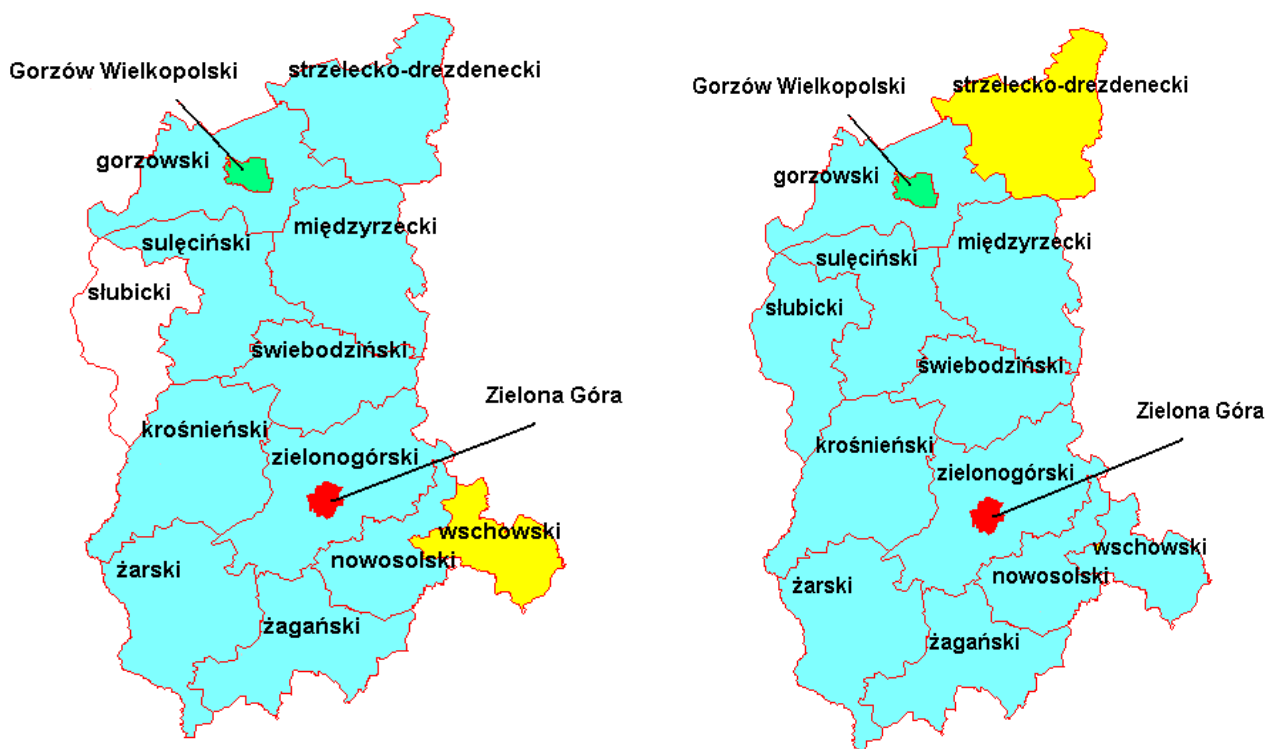
W obszarze wyników niskich w województwie lubuskim znajduje się 21,8% uczniów (w kraju 20,3%). W obszarze wyników średnich jest 56% wyników, czyli porównywalnie jak w kraju (55,4%), natomiast wyników wysokich jest 22,3%, czyli mniej niż w kraju o 2 punkty procentowe.

Poniżej na mapkach przedstawiamy średnie wyniki uczniów w powiatach województwa lubuskiego w porównaniu z wynikiem uzyskanym przez wszystkich szóstoklasistów w kraju, przystępujących do sprawdzianu w 2010 i 2011 roku.

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach województwa lubuskiego z wynikiem krajowym

2010

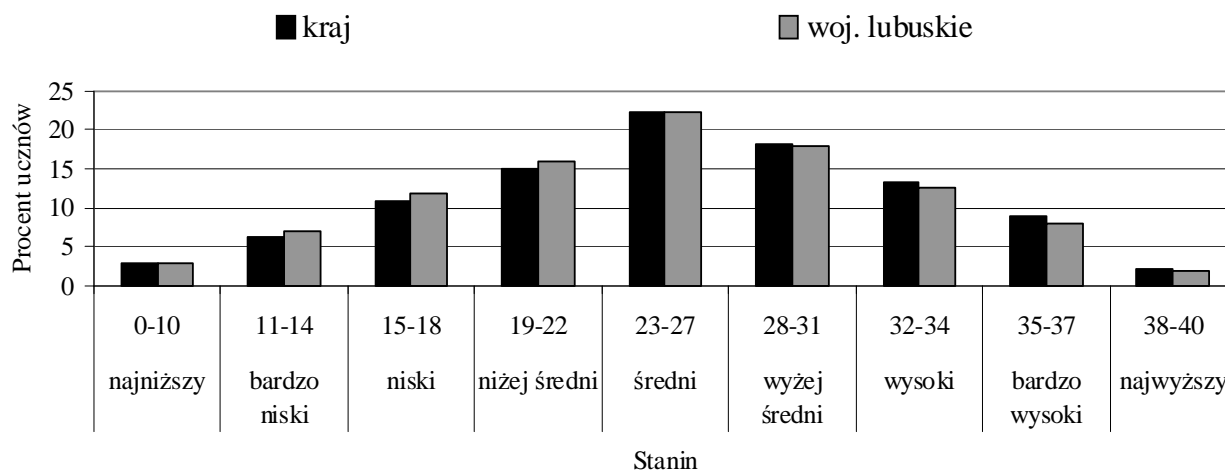
2011

W bieżącym roku w województwie lubuskim nie ma powiatów, które na mapie stanowiłyby tzw. białe plamy (wynik niższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu).

Przyjmując, jako punkt odniesienia średni wynik krajowy, można stwierdzić, że dwa powiaty (słubicki i strzelecko-drezdenecki) poprawiły swój wynik, natomiast jeden powiat (wschowski) ma wynik niższy niż w roku ubiegłym. Podobnie jak w ubiegłym roku wyniki wyższe od wyniku krajowego uzyskano w Zielonej Górze i w Gorzowie Wielkopolskim.

Na wykresie 2. przedstawiono, jaki jest procent szóstoklasistów w kraju i w województwie lubuskim z wynikami niskimi, średnimi lub wysokimi.

Wykres 2. Procentowy rozkład wyników uczniów w kraju i województwie lubuskim

W województwie lubuskim jest wyższy niż w kraju procent szóstoklasistów uzyskujących wyniki od najniższych do niżej średnich (stanin 1. – 4.). Podobny odsetek uczniów w kraju i w Lubuskiem uzyskał wyniki średnie (stanin 5.) Wyniki wyżej średnie (stanin 6.) i najwyższe (stanin 7. – 9.) w województwie lubuskim uzyskiwano rzadziej niż w kraju.

W rozdziałach od V.1a do V.1d zaprezentowano wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym S-1-112, z uwzględnieniem zmiennych takich, jak: dysleksja rozwojowa, płeć ucznia, typ miejscowości oraz status szkoły.

V.1a Wyniki uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową

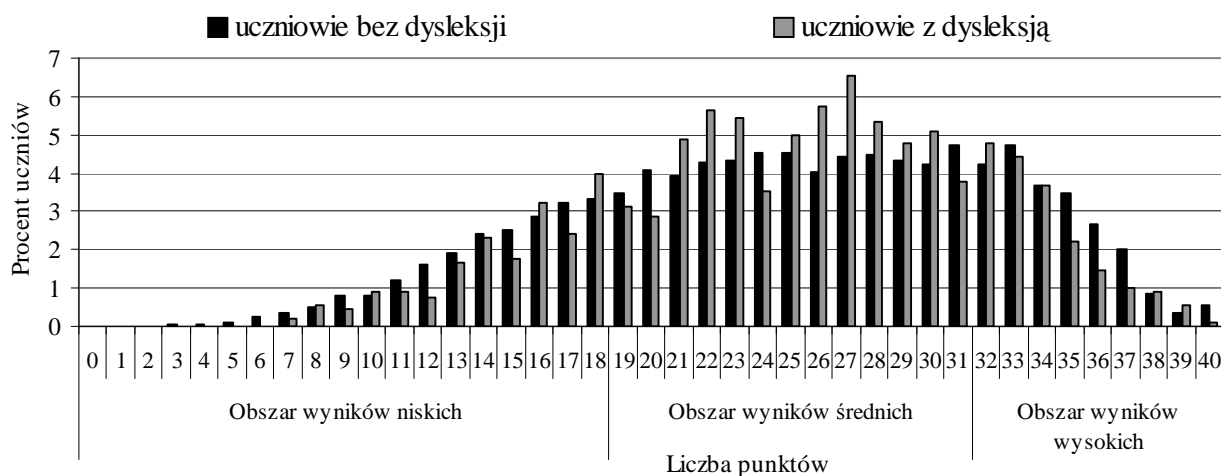
W tabeli 20. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów bez dysleksji i z dysleksją.

Tabela 20. Zestawienie liczebności i wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

	Liczba uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Uczniowie bez dysleksji	8 904	24,87	62
Uczniowie z dysleksją	899	24,95	62

W województwie lubuskim uczniowie z dysleksją rozwojową stanowią 8,92% wszystkich przystępujących do sprawdzianu. W bieżącym roku uczniowie z dysleksją uzyskali wynik minimalnie wyższy (o 0,08 punktu) od wyniku uczniów bez dysleksji.

Na wykresie 3. przedstawiono rozkład wyników uzyskanych ze sprawdzianu przez obie grupy uczniów.

Wykres 3. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją w województwie lubuskim

Z wykresu można odczytać, jaki procent uczniów w województwie lubuskim otrzymał wynik z obszaru wyników niskich (poniżej 19 punktów), wyników średnich (w przedziale od 19 do 31 punktów) czy z obszaru wyników wysokich (powyżej 31 punktów). Uczniowie z dysleksją rzadziej uzyskiwali wyniki z obszaru wyników niskich czy wysokich, a częściej – z obszaru wyników średnich.

W tabeli 21. przedstawiono szczegółowo, jaki odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją osiągnął wyniki w obszarze wyników niskich, średnich i wysokich.

Tabela 21. Odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją, uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie

Uczniowie bez dysleksji		przedział	% uczniów	Uczniowie z dysleksją		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-18	22,01	Obszar wyników	niskich	0-18	19,18
	średnich	19-31	55,38		średnich	19-31	61,75
	wysokich	32-40	22,61		wysokich	32-40	19,07

Uczniowie mający opinię o dysleksji częściej niż szóstoklasiści bez dysleksji uzyskiwali wyniki w obszarze wyników średnich (różnica 6,37 punktu procentowego), rzadziej natomiast w obszarze wyników niskich (różnica pomiędzy porównywanymi grupami wynosi 2,83 punktu procentowego) i wysokich (3,54 punktu procentowego).

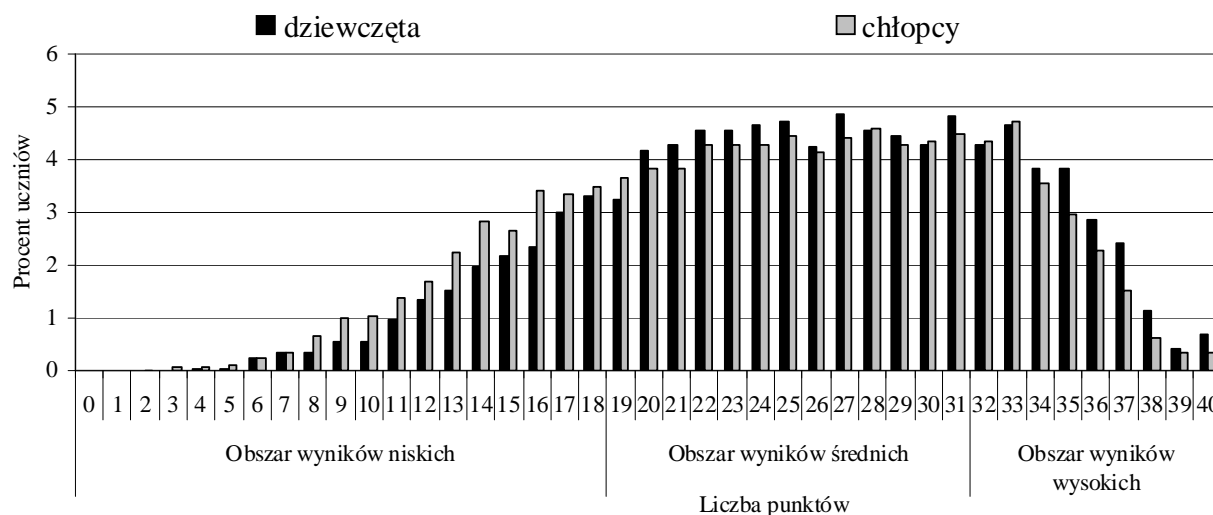
V.1b Wyniki dziewcząt i chłopców

W tabeli 22. zestawiono liczebność dziewcząt i chłopców, którzy przystąpili do sprawdzianu w 2011 roku oraz średni wynik każdej z tych grup.

Tabela 22. Liczebność oraz wyniki dziewcząt i chłopców

	Liczebność uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Dziewczęta	4 703	25,46	64
Chłopcy	5 100	24,35	61

Tak jak w latach ubiegłych, wśród uczniów przystępujących do sprawdzianu było więcej chłopców (stanowili oni 50,58% piszących) niż dziewcząt. Za rozwiązanie zadań w arkuszu statystyczny chłopiec w województwie lubuskim otrzymał 1,11 punktu mniej niż statystyczna dziewczynka (różnica w stosunku do 2010 r. zmniejszyła się o 0,4 punktu). Na wykresie 4. przedstawiono rozkład wyników obu grup.

Wykres 4. Rozkład wyników punktowych dziewcząt i chłopców

Dziewczęta częściej niż chłopcy uzyskiwały wyniki w obszarze wyników średnich powyżej 20 punktów i w obszarze wyników wysokich, a chłopcy częściej niż dziewczęta uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich, zatem dla chłopców zadania w arkuszu sprawdzianu okazały się trudniejsze niż dla dziewcząt. W tabeli 23. przedstawiono, jaki procent każdej grupy uzyskał wynik niski, średni czy wysoki.

Tabela 23. Odsetek dziewcząt i chłopców uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie

Dziewczęta		przedział	% uczniów	Chłopcy		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-18	18,69	Obszar wyników	niskich	0-18	24,57
	średnich	19-31	57,29		średnich	19-31	54,75
	wysokich	32-40	24,03		wysokich	32-40	20,68

Dziewcząt z wynikiem wysokim jest o 252 więcej niż z wynikiem niskim (5,34 punktu procentowego). Wśród chłopców jest odwrotnie. Wynik niski uzyskało o 199 (3,89 punktu procentowego) chłopców więcej niż wynik wysoki.

V.1c Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości

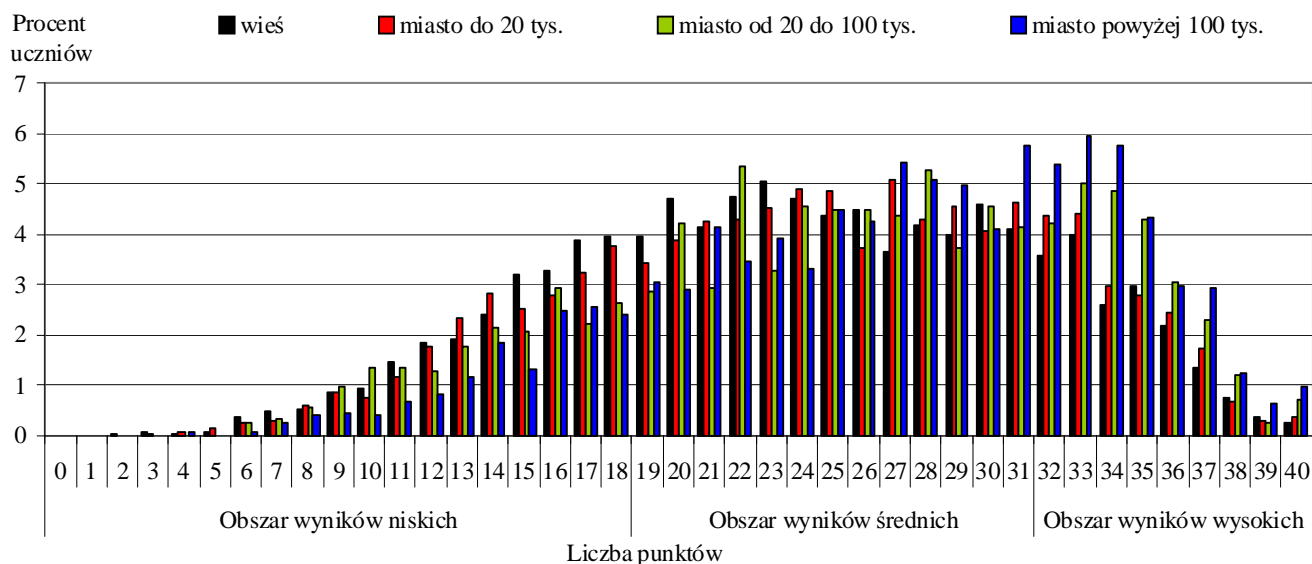
W tabeli 24. zestawiono liczebność i średnie wyniki szóstoklasistów w każdej z warstw (typie miejscowości).

Tabela 24. Liczebność i średnie wyniki w poszczególnych typach miejscowości

		Wieś	Miasto		
			do 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Liczba uczniów		3 134	3 381	1 249	2 039
Średni wynik	punktowy	23,94	24,46	25,42	26,69
	w %	60	61	64	67

W województwie lubuskim w szkołach wiejskich i w małych miastach (do 20 tysięcy mieszkańców) przystąpiło do sprawdzianu prawie 65% szóstoklasistów. Średni wynik uczniów uczęszczających do szkół w miejscowościach wiejskich i małych miastach jest zbliżony (o 0,52 niższy w szkołach wiejskich), ale znacznie niższy niż w średnich i dużych miastach.

Wykres 5. ilustruje, jak rozkładały się wyniki uczniów w poszczególnych typach miejscowości w województwie lubuskim.

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów z poszczególnych typów miejscowości

Rozkład wyników uczniów w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców wskazuje, że wielkość miejscowości ma wpływ na wyniki osiągane przez uczniów.

Dane zawarte na wykresie 5. należy uzupełnić informacjami zamieszczonymi w tabeli 25.

Tabela 25. Odsetek uczniów uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie

			przedział	% uczniów				przedział	% uczniów
Wieś	Obszar wyników	niskich	0-18	25,28	Miasto do 20 tys.	Obszar wyników	niskich	0-18	23,32
		średnich	19-31	56,66			średnich	19-31	56,60
		wysokich	32-40	18,06			wysokich	32-40	20,08
Miasto od 20 do 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-18	19,86	Miasto od 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-18	14,87
		średnich	19-31	54,23			średnich	19-31	54,91
		wysokich	32-40	25,92			wysokich	32-40	30,22

Porównując rozkład wyników we wszystkich typach miejscowości, zauważymy, że w obszarze wyników średnich odsetek uczniów jest podobny w miejscowościach wiejskich i w małych miastach, a także średnich i dużych miastach. Znaczące różnice występują w obszarach wyników niskich i wysokich, np. w obszarze wyników niskich w szkole wiejskiej jest co czwarty uczeń, a w szkole wielkomiejskiej – co siódmy. W obszarze wyników wysokich znajduje się prawie co trzeci uczeń ze szkoły wielkomiejskiej i co szósty ze szkoły położonej na terenach wiejskich.

V.1d Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

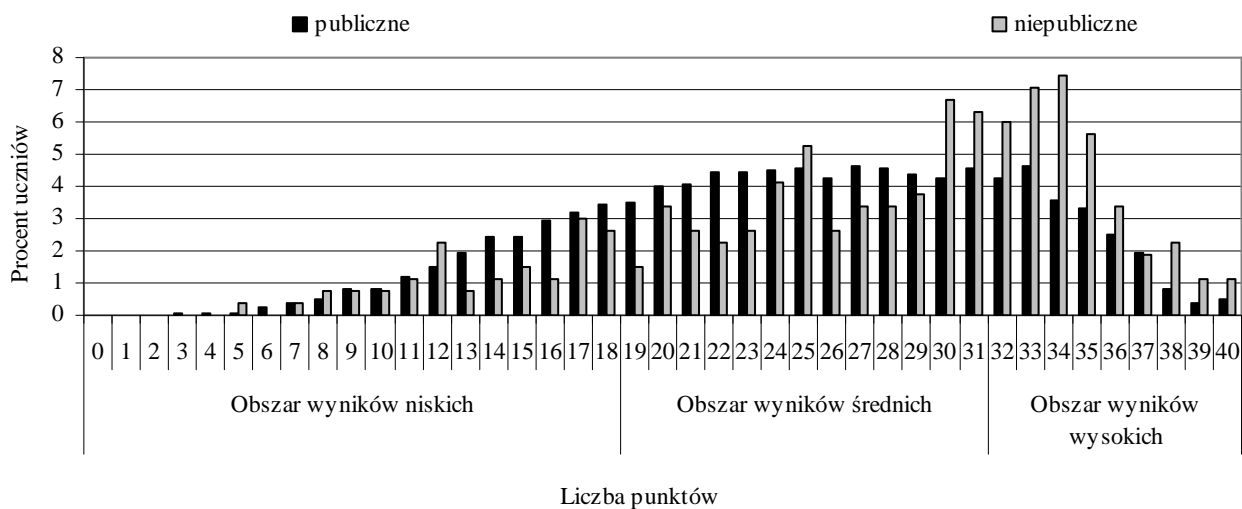
W tabeli 26. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie lubuskim.

Tabela 26. Liczebność i średnie wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

Uczniowie szkół	Liczba uczniów	Procent uczniów	Średni wynik	
			punktowy	w %
łącznie	9 803	100,00	24,90	62
publicznych	9 535	97,27	24,82	62
niepublicznych	268	2,73	27,13	68

W województwie lubuskim uczniowie szkół niepublicznych stanowili 2,73% szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu (arkusz S-1). Uzyskali średnio o 2,31 punktu więcej niż uczniowie szkół publicznych (w porównaniu z ubiegłorocznym sprawdzianem różnica jest mniejsza o 0,4 punktu).

Na wykresie 6. przedstawiono rozkład wyników uczniów ze szkół publicznych i niepublicznych w województwie lubuskim.

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów w szkołach publicznych i niepublicznych

Rozkłady wyników punktowych różnią się kształtem. Wykres wyników uczniów szkół publicznych jest lekko lewoskośny, natomiast wykres przedstawiający rozkład wyników uczniów szkół niepublicznych jest wyraźnie lewoskośny (przeważają wyniki wysokie).

W tabeli 27. przedstawiono procentowy rozkład liczby uczniów w trzech obszarach wyników (niskim, średnim i wysokim).

Tabela 27. Procent uczniów uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie w szkołach publicznych i niepublicznych

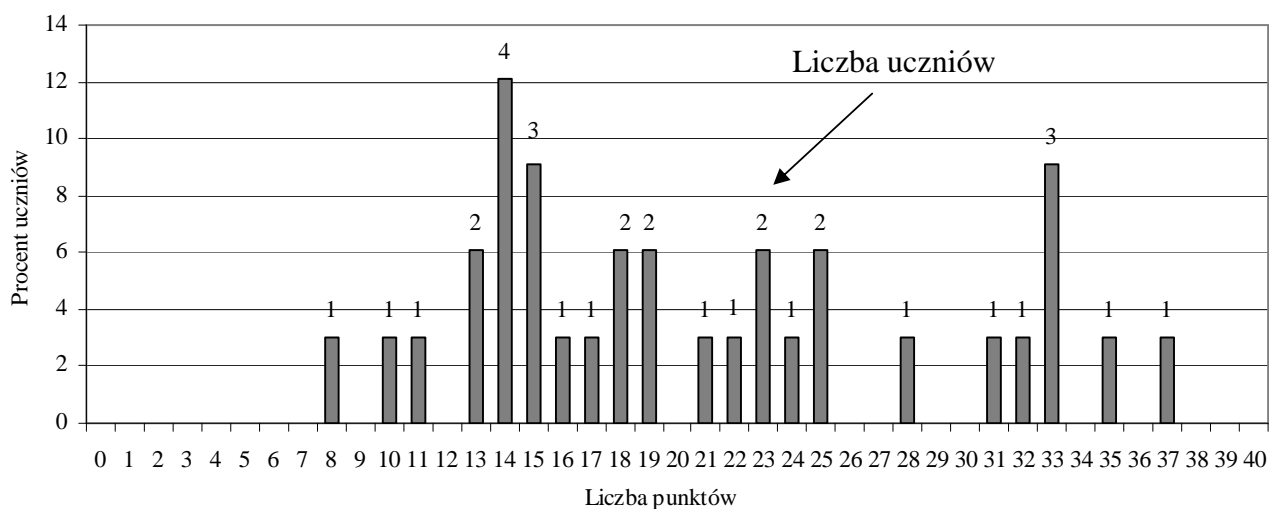
Uczniowie z wynikami	przedział	% uczniów w szkołach	
		publicznych	niepublicznych
niskimi	0-18	21,90	16,42
średnimi	19-31	56,20	47,76
wysokimi	32-40	21,91	35,82

W szkołach publicznych mniej niż co piąty uczeń miał wynik wysoki, natomiast w szkołach niepublicznych prawie co trzeci szóstoklasista przystępujący do sprawdzianu miał taki wynik.

V.2. Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6

Uczniowie słabo widzący rozwiązywali zadania zamieszczone w arkuszach S-4 i 5, a uczniowie niewidomi w arkuszu S-6. W bieżącym roku w województwie lubuskim do sprawdzianu przystąpiło 33 uczniów słabo widzących (nie było uczniów niewidomych), w tym 3 z dysleksją rozwojową. W tej grupie było 16 chłopców i 17 dziewcząt. Wszyscy uczęszczali do 30 szkół publicznych: 11 do szkół znajdujących się na wsi, również 11 – do szkół w małych miastach i w sumie 11 do szkół położonych na terenie średnich i dużych miast. Średni wynik punktowy wyniósł 20,85, czyli 52% punktów możliwych do uzyskania.

Na wykresie 7. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy uczniów.

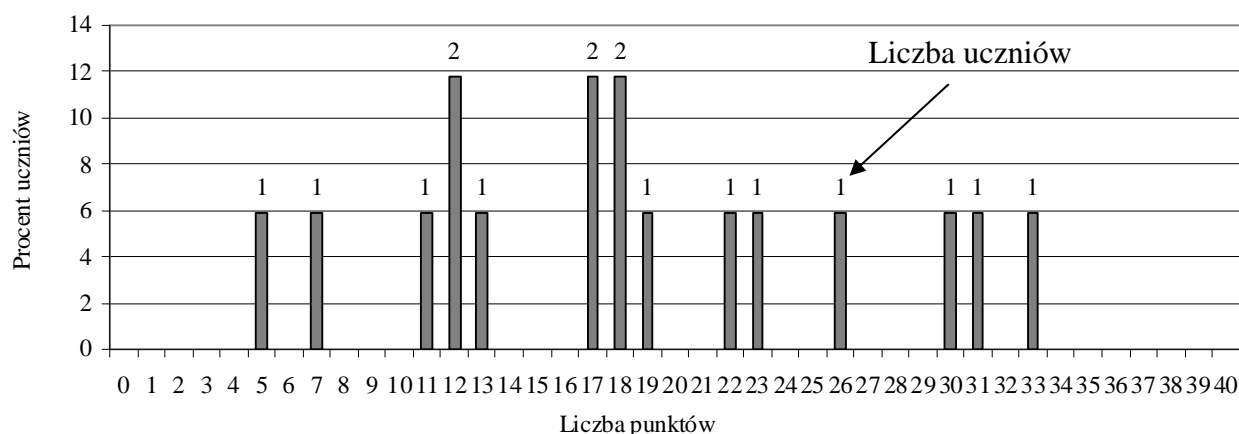
Wykres 7. Rozkład wyników uczniów słabo widzących

Wynik niższy niż 20 punktów (połowa punktów możliwych do uzyskania) otrzymało 18 uczniów, czyli 55% przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszach S-4, 5. Najniższy wynik uzyskany przez uczniów wyniósł 8 punktów, a najwyższy 37 punktów. Najliczniejsza grupa uczniów – czworo (12%) – uzyskało 14 punktów.

V.3. Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących – arkusz S-7

W województwie lubuskim do sprawdzianu przystąpiło 9 chłopców i 8 dziewcząt, w sumie 17 uczniów. Wszyscy uczęszczali do 14 szkół publicznych, największa liczba (8 uczniów) do szkół położonych w średnich miastach. Na 40 punktów możliwych uczniowie uzyskali średni wynik 18,47 punktu (średnio o 2 punkty więcej niż w Okręgu), czyli 46% punktów.

Rozkład wyników uzyskanych przez uczniów zaprezentowano na wykresie 8.

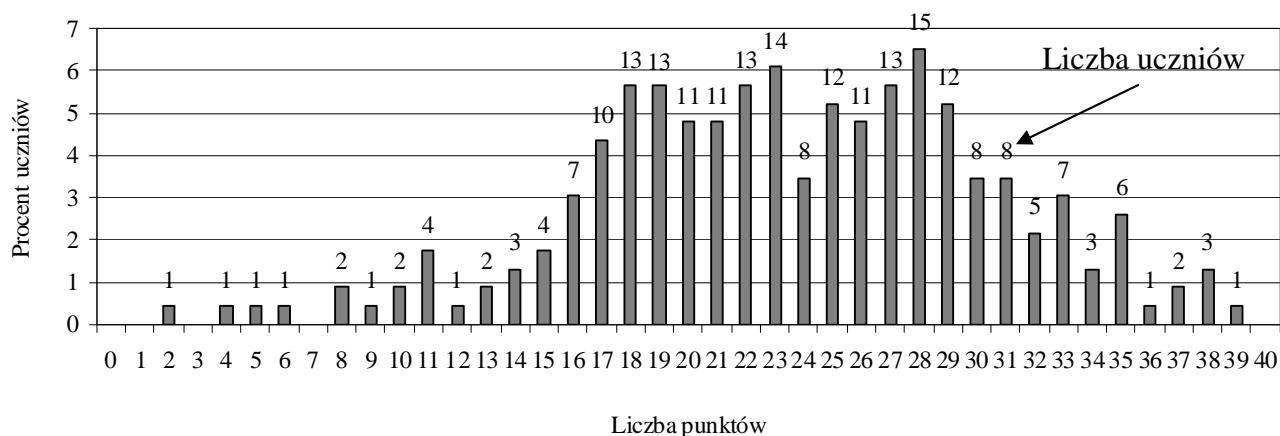

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Jak można odczytać z tego wykresu, 11 (65%) uczniów otrzymało mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania. Najniższy wynik 5 punktów uzyskał jeden uczeń i najwyższy – 33 punkty – także jeden uczeń. Po dwóch uczniów uzyskało najczęściej występujący wynik: 12, 17 i 18 punktów.

V.4. Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – arkusz S-8

W 96 szkołach 230 uczniów rozwiązywało zadania zamieszczone w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim. Dwoje uczniów uczęszczało do szkół niepublicznych, pozostali – do publicznych. W tej grupie szóstoklasistów przeważali chłopcy, których było 127, przy 103 dziewczętach. Najwięcej uczniów upośledzonych w stopniu lekkim uczęszczało do szkół masowych znajdujących się na terenie małych miast. Średni wynik punktowy szóstoklasistów rozwiązujących zadania w arkuszach S-8 to 23,56 punktu, tj. 59% punktów możliwych do uzyskania. Na wykresie 9. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy uczniów.

Wykres 9. Rozkład wyników uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Największa grupa uczniów – piętnastu – uzyskała wynik 28 punktów. Po trzynastu uczniów uzyskało średni wynik: 18, 19, 22 i 27 punktów. Sześćdziesięciu sześciu (29%) szóstoklasistów uzyskało wyniki poniżej połowy punktów możliwych do uzyskania.

VI. Wyniki szkół

W województwie lubuskim uczniowie uczęszczałi do 297 szkół. Ponad 78% (233 szkoły) to placówki z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych. W 53 szkołach były 3 lub 4 klasy szóste, a w 11 szkołach od 5 do 7 klas. W tabeli 28. zestawiono liczebność szkół w różnych typach miejscowości z uwzględnieniem statusu szkoły.

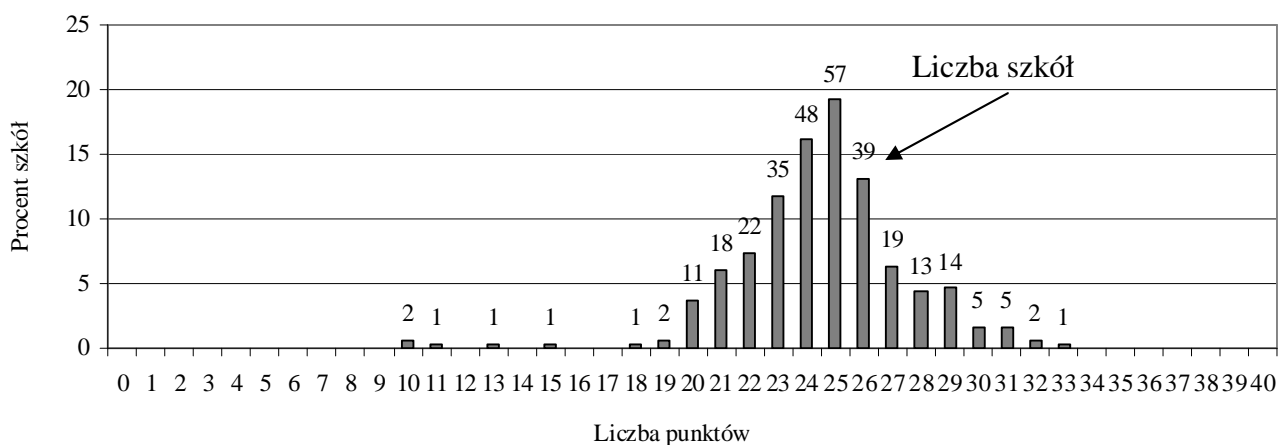
Tabela 28. Liczba szkół w czterech typach miejscowości

Liczba szkół	Wieś	Miasto		
		poniżej 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Publicznych	178	51	23	30
Niepublicznych	4	2	3	6

W miejscowościach wiejskich znajduje się 61,3% szkół, a w dużych miastach 12% szkół. Szkoły niepubliczne znajdują się we wszystkich typach miejscowości.

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

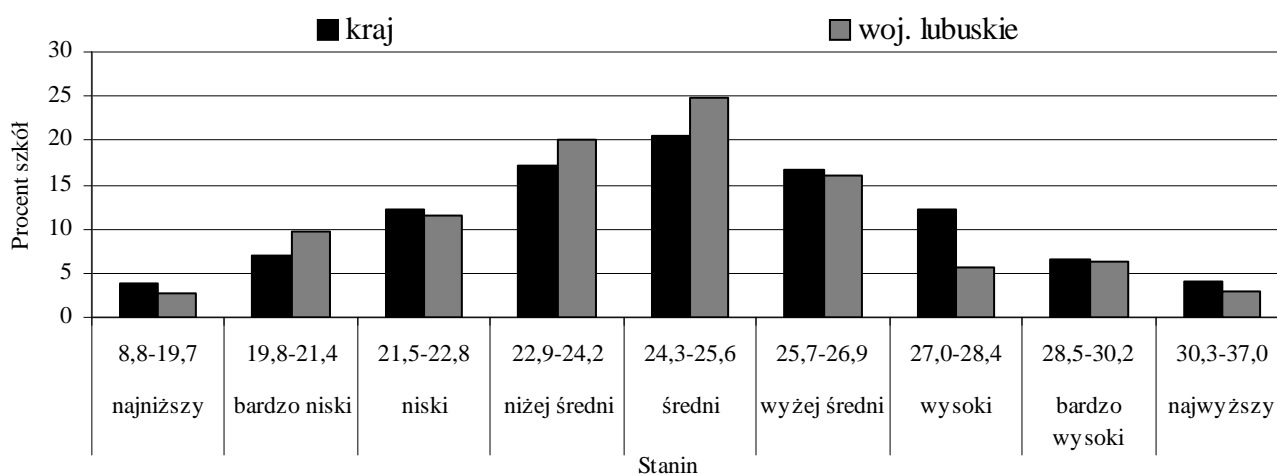
Na wykresie 10. przedstawiono rozkład średnich wyników punktowych szkół w województwie lubuskim. Po usytuowaniu w tym rozkładzie średniego wyniku konkretnej szkoły możemy odczytać, ile szkół (jaki procent) w województwie lubuskim uzyskało taki sam wynik oraz obliczyć, ile szkół (jaki procent) otrzymało wynik wyższy lub niższy.

Wykres 10. Rozkład średnich wyników szkół województwa lubuskiego

Najczęściej występujący wynik (dominanta rozkładu) to 25 punktów – uzyskano go w 57 szkołach. Najniższy średni wynik to 10 punktów, a najwyższy 33 punkty (w jednej szkole; w ubiegłym roku w czterech szkołach uzyskano wynik na tym poziomie).

Na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu dla wszystkich szkół w kraju opracowano skalę staninową. Korzystając z niej, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu porównała wyniki szkół znajdujących się w województwie lubuskim z wynikami krajowymi.

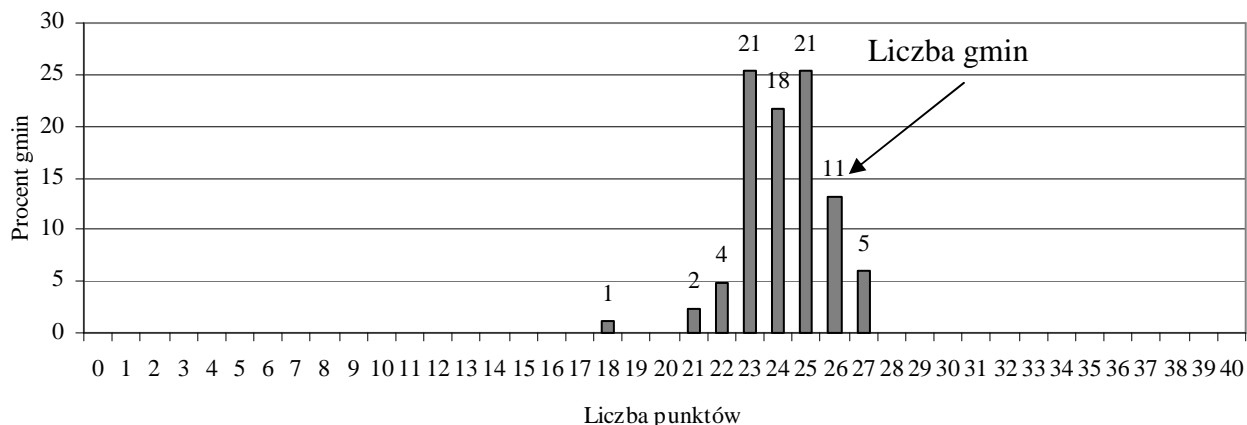

Wykres 11. Rozkład staninowy średnich wyników szkół w kraju i w województwie lubuskim

W trzech niskich staninach znajduje się 23,8% szkół województwa lubuskiego, czyli wyższy odsetek jak w kraju (22,8%). W województwie lubuskim odsetek szkół z wynikami wysokimi (stanin 7. – 9.) jest o około 8 punktów procentowych niższy niż w kraju i wynosi 15,1%.

VII. Wyniki gmin

Średni wynik 83 gmin w województwie lubuskim wynosi 24,21 punktu (w Okręgu 23,88). Na wykresie 12. zaprezentowano wyniki uzyskane w gminach w województwie lubuskim.

Wykres 12. Rozkład średnich wyników gmin w województwie lubuskim

Najniższy średni wynik – 18 punktów – uzyskano w jednej gminie: Zabór (po raz kolejny). Najwyższy średni wynik – 27 punktów – w pięciu gminach: miasto Zielona Góra, Świdnica, Bytom Odrzański, Żary i Gozdnicza. W 32 gminach (39%) uzyskano średni wyniki 25 i 26 punktów (więcej na stronie www.oke.poznan.pl).

Na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu dla wszystkich gmin w Okręgu opracowano skalę staninową. Korzystając z niej, można porównać wyniki gmin znajdujących się w województwie lubuskim z wynikami gmin w Okręgu.

Tabela 29. Rozkład średnich wyników gmin w Okręgu i w województwie lubuskim

Przedział		17,51 - 20,87	20,88 - 21,97	21,98 - 22,67	22,68 - 23,52	23,53 - 24,36	24,37 - 24,89	24,90 - 25,65	25,66 - 26,59	26,60 - 28,50
Wynik		najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy
Gmin w Okręgu	w %	4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
	liczba	15	29	51	72	84	73	50	30	19
Gmin w woj. lubuskim	w %	2%	1%	8%	22%	18%	23%	11%	10%	5%
	liczba	2	1	7	18	15	19	9	8	4

VIII. Osiągnięcia uczniów w obszarach standardów – arkusz S-1, 4, 5, 6, 7 i 8

Osiągnięcia uczniów uzyskane za zadania w poszczególnych typach arkuszy, z uwzględnieniem podziału na obszary umiejętności, zaprezentowano w kolejnych podrozdziałach zamieszczonych w rozdziale VIII. Oddzielnie zostały omówione wyniki uczniów bez dysfunkcji oraz uczniów słabo widzących i niewidomych, słabo słyszących i niesłyszących, a także upośledzonych w stopniu lekkim.

Wyniki uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym zaprezentowano, uwzględniając na wykresie rozkład wyników punktowych w każdym z obszarów umiejętności oraz w tabeli zawierającej wartości współczynników łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności i na wykresie – łatwość wszystkich zadań/czynności w pięciu obszarach umiejętności. W przypadku uczniów rozwiązujących zadania w arkuszach dostosowanych informacje o osiągnięciach zostały ograniczone do przedstawienia na wykresie współczynników łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności (zbyt mała populacja przystępujących do sprawdzianu, aby sporządzić rozkład).

Wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań zamieszczonych w różnych typach arkuszy, z podziałem na pięć obszarów umiejętności, przedstawiono w tabeli 30. Wynik podany w procentach oznacza, ile procent punktów uzyskali uczniowie w województwie lubuskim i w powiatach za rozwiązanie zadań z danego obszaru umiejętności oraz za rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu określonego typu.

Dodatkowo w tabeli 30. odnotowano procent uczniów z dysleksją rozwojową w województwie lubuskim i w powiatach.

Nie należy porównywać wyników uzyskanych za opanowanie poszczególnych obszarów umiejętności w arkuszach różnego typu. Należy pamiętać o dużym zróżnicowaniu wielkości populacji przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym oraz w arkuszach dostosowanych w poszczególnych powiatach, o czym informowano w rozdziale IV, prezentując dane o uczniach.

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

Tabela 30. Procent uczniów z dysleksją oraz procent punktów uzyskanych w poszczególnych obszarach umiejętności

Województwo/ powiat	Dysleksja w %	Procent uzyskanych punktów za																			
		czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
		S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8
województwo lubuskie	9,17	82	77	58	72	53	49	41	68	65	47	51	46	57	51	49	45	47	30	31	55
gorzowski	8,87	80	60	—	69	53	60	—	83	62	63	—	49	55	0	—	50	44	75	—	56
krośnieński	6,59	81	75	—	67	54	50	—	44	63	44	—	51	56	44	—	50	47	22	—	61
międzyrzecki	13,23	81	—	100	80	49	—	30	77	64	—	88	51	58	—	75	50	47	—	100	61
nowosolski	5,67	81	83	30	68	54	47	23	71	62	54	38	43	55	67	50	35	44	42	29	51
ślubicki	8,58	80	50	60	64	50	30	80	58	63	50	25	46	57	25	50	39	47	0	13	55
strzelecko- drezdenecki	6,43	83	—	—	65	56	—	—	66	66	—	—	34	56	—	—	41	47	—	—	41
sulęciński	4,53	81	50	70	76	54	30	50	60	63	38	25	49	58	50	50	55	44	0	13	62
świebodziński	3,47	82	75	90	76	52	65	20	79	63	56	88	41	56	38	75	36	47	44	25	51
zielonogórski	5,40	81	88	—	73	52	62	—	67	62	40	—	42	56	67	—	45	43	25	—	47
żagański	8,24	83	73	90	64	52	30	70	55	65	41	88	36	56	31	63	40	45	16	75	48
żarski	9,86	82	75	44	74	54	50	36	71	64	50	50	47	58	56	35	46	47	38	20	56
wschowski	7,46	82	80	60	74	50	40	50	72	67	50	38	56	56	50	50	44	51	50	25	65
Gorzów Wlkp.	18,22	85	80	60	73	55	45	40	73	70	38	38	46	60	25	38	56	52	50	6	53
Zielona Góra	13,36	87	83	—	81	61	55	—	72	71	56	—	61	59	75	—	46	55	25	—	63

VIII.1. Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym (S-1)

Do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym w województwie lubuskim przystąpiło 9 803 uczniów. Na 40 punktów możliwych do uzyskania otrzymali oni średnio 24,9 punktów, czyli 62%.

VIII.1a Czytanie

Za opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie* (Wykres 13.) na 10 punktów możliwych do uzyskania 2 836 uczniów, czyli prawie 29% piszących, otrzymało 9 punktów. Maksymalne 10 punktów uzyskało 24,67% przystępujących do sprawdzianu (2 418 uczniów). Czworo uczniów (0,04%) nie uzyskało żadnego punktu. Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie otrzymali 82% punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że dla szóstoklasistów zadania sprawdzające poziom opanowania tej umiejętności okazały się łatwe. Najłatwiejsze dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym (Tabela 31.) było zadanie 6., w którym należało wnioskować o cechach małego Karola Gaussa na podstawie przesłanek zawartych w tekście popularnonaukowym. Trudne dla uczniów

Wykres 13.

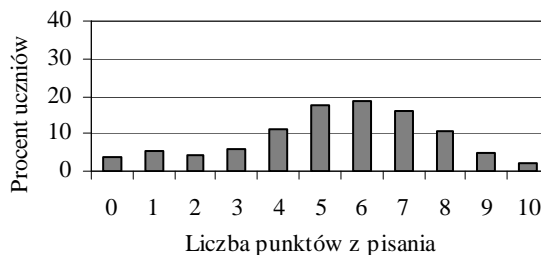
Czytanie - numer zadania									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	12.	13.	14.	15.
Współczynnik łatwości									
0,89	0,93	0,55	0,92	0,93	0,96	0,84	0,91	0,49	0,84

Tabela 31.

okazało się zadanie 14., w którym wymagano wykazania się umiejętnością rozumienia głównej myśli utworu poetyckiego – fragmentu wiersza J. Brzechwy pt. *Sum*. Umiarkowanie trudne było określanie funkcji elementów tekstu popularnonaukowego, sprawdzane w zadaniu 3. Pozostałe zadania – sprawdzające opanowanie umiejętności odczytywania tekstu popularnonaukowego (zad. 1.) oraz poetyckiego (zad. 12. i 15.) – okazały się łatwe lub bardzo łatwe (2., 4., 5. i 13.).

VIII.1b Pisanie

Poziom opanowania umiejętności *pisania* w arkuszach S-1 oceniano na podstawie odpowiedzi zredagowanych do zadania nr 25 (opis znaczka) i 26 (zaproszenie). W województwie lubuskim (Wykres 14.) uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym na 10 punktów możliwych do uzyskania najczęściej otrzymywali 6 punktów. Tę liczbę punktów uzyskało 1 839 uczniów (18,76%).

Wykres 14.

Prawie 4% uczniów (364) – otrzymało minimalną (0 punktów), a 205 uczniów (2,09%) – maksymalną liczbę (10) punktów. Jeden punkt za opanowanie umiejętności z tego obszaru uzyskało 501 (5,11%) uczniów. Współczynnik łatwości 0,53 dla całego obszaru *pisanie* informuje, że jest to umiejętność umiarkowanie trudna.

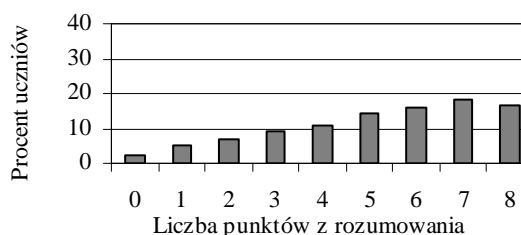
Pisanie - numer czynności						
25.I	25.II	25.III	25.IV	25.V	26.I	26.II
Współczynnik łatwości						
0,54	0,36	0,65	0,69	0,77	0,30	0,66

Tabela 32.

Dla uczniów w województwie lubuskim w bieżącym roku (*Tabela 32.*) łatwa okazała się jedynie umiejętność pisania poprawnego pod względem interpunkcyjnym (zad. 25.V). Trudność sprawiło uczniom posługiwanie się funkcjonalnym stylem z dbałością o dobór słownictwa (szczególnie określanie relacji przestrzennych; zad. 25.II) oraz napisanie zaproszenia na temat i zgodnie z celem (zaproszenie na otwarcie wystawy filatelistycznej; zad. 26.I). Umiarkowanie trudne dla uczniów było opisanie dzieła sztuki użytkowej, czyli znaczka (zad. 25.I), pisanie poprawne pod względem gramatycznym (zad. 25.III) i ortograficznym (zad. 25.IV i 26.II).

VIII.1 c Rozumowanie

Z obszaru *rozumowanie* (*Wykres 15.*), na 8 punktów możliwych do uzyskania, najliczniejsza grupa – 1 818, czyli 18,55% populacji piszących sprawdzian w województwie lubuskim otrzymało wynik 7 punktów. 2,15% (211) uczniów nie uzyskało żadnego punktu. Jeden punkt przyznano 532 uczniom, a 1 063 uczniów otrzymało 4 punkty – połowę puli punktów możliwych do uzyskania. Maksymalny wynik – 8 punktów – uzyskało 1 637 uczniów, czyli 16,70% populacji. Współczynnik łatwości – 0,65 – dla obszaru *rozumowanie* świadczy o tym, że zadania dla uczniów były umiarkowanie trudne. Najłatwiejsze dla uczniów (*Tabela 33.*) okazało się zadanie 23., w którym należało wyznaczyć czynnik

Wykres 15.

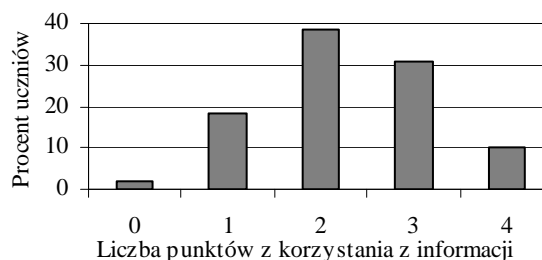
ilorozynu, czyli obliczyć liczbę ciasteczek zawartych w małym opakowaniu. Natomiast trudność sprawiło zadanie 7. – umieszczenie daty w przedziale czasowym. Łatwe było wyznaczenie wielokrotności liczby *pięć* (zad. 17.) oraz wskazanie wyrażenia umożliwiającego obliczenie pola trójkąta (zad. 20.). Wykonanie dwóch zadań okazało się czynnością umiarkowanie trudną: w zadaniu 16. należało wyznaczyć długość krawędzi sześciangu, a w zadaniu 22. – wyznaczyć iloraz i zaokrąglić wynik na potrzeby sytuacji praktycznej (liczba worków żwiru potrzebnego do wysypania na placu o określonej powierzchni).

Rozumowanie - numer zadania					
7.	16.	17.	20.	22.	23.
Współczynnik łatwości					
0,48	0,50	0,70	0,71	0,63	0,78

Tabela 33.

VIII.1d Korzystanie z informacji

Na 4 punkty możliwe do uzyskania z obszaru *korzystanie z informacji* (Wykres 16.) 2 punkty uzyskało 38,47% populacji szóstoklasistów w województwie lubuskim (3 771 uczniów). Niewiele mniejszy odsetek uczniów – 31,07 (3 046) otrzymał 3 punkty. Aż 2,12% uczniów, czyli 208, nie podjęło próby rozwiązania lub nie rozwiązało poprawnie żadnego zadania z tego obszaru umiejętności. Prawie 10% (974) uczniów uzyskało maksymalne 4 punkty. Wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* okazało się dla uczniów w woj. lubuskim umiarkowanie trudne (współczynnik 0,57), chociaż wszystkie zadania były zadaniami wielokrotnego wyboru, więc uczeń musiał wybrać jedną z zaproponowanych odpowiedzi. Najłatwiejsze dla uczniów (Tabela 34.)

Wykres 16.

Korzystanie z informacji – numer zadania			
8.	9.	10.	11.
Współczynnik łatwości			
0,54	0,90	0,58	0,27

Tabela 34.

okazało się zadanie 9., w którym należało, korzystając z tabeli, w której zostały podane daty urodzin i imienin czworga przyjaciół, wskazać najstarsze z dzieci. Natomiast najtrudniejsze było zadanie 11. – na podstawie tego samego źródła – obliczenie czasu upływającego od imienin do urodzin. Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 10. (obliczenie, ile dzieci ma urodziny w lecie) oraz 8. (ustalenie daty na podstawie informacji zawartych w przypisie do tekstu popularnonaukowego).

VIII.1e Wykorzystywanie wiedzy w praktyce

W porównaniu z ubiegłym rokiem wykres rozkładu punktów z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* (Wykres 17.) jest bardziej spłaszczony, ponieważ mniejsza liczba uczniów uzyskała 5, 6 i 7 punktów. Na 8 punktów możliwych do uzyskania najliczniejsza grupa uczniów – 1 464 (14,93%) uzyskała 1 punkt. Niewiele mniejsza była grupa uczniów, którzy uzyskali 8 punktów – 1 318 (13,44%). Prawie 13% wszystkich piszących (1 271 uczniów) uzyskało 0 punktów. Dla szóstoklasistów zadania z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* były trudne – współczynnik łatwości 0,47 (Tabela 35.). Jedno zadanie okazało się trudne (zad. 24. – wyznaczenie kwoty oszczędności i podzielenie jej na równe części), natomiast trzy umiarkowanie trudne: w zad. 18. należało obliczyć jednostkową cenę produktu, w zad. 19. wskazać praktyczny sposób wyrównania dwóch wielkości, a w zadaniu 21. obliczyć długość zgodnie z warunkami

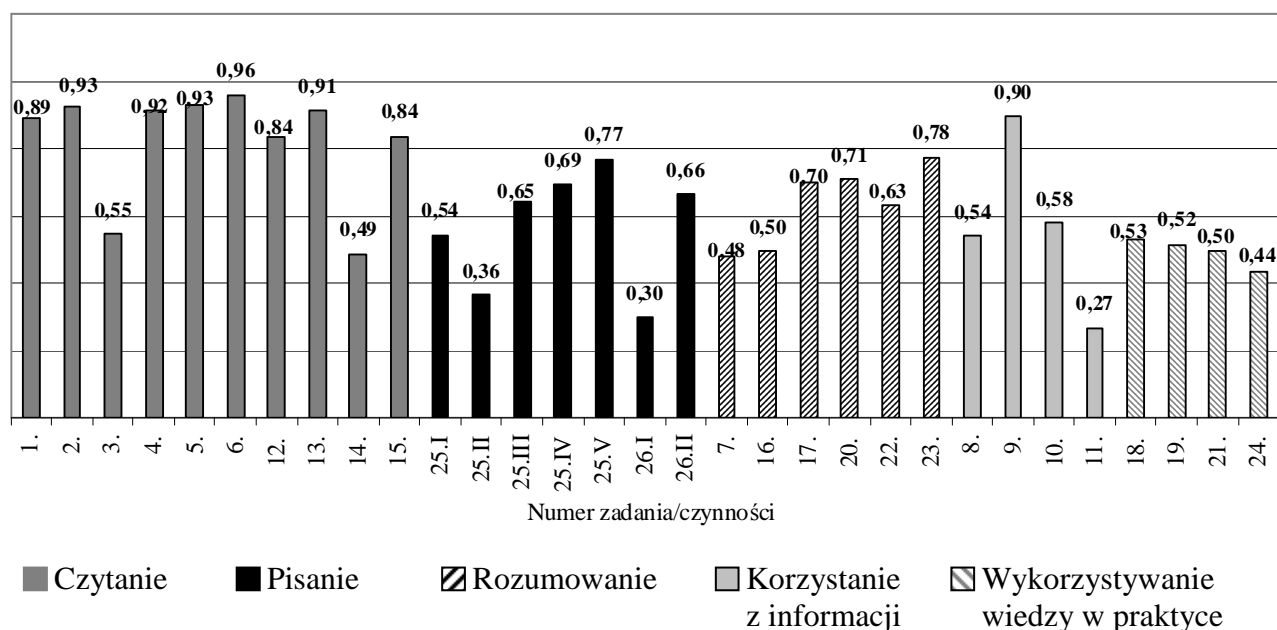
Wykres 17.

Wykorzystywanie wiedzy w praktyce – numer zadania			
18.	19.	21.	24.
Współczynnik łatwości			
0,53	0,52	0,50	0,44

Tabela 35.

zadania (długość ogrodzenia działki).

Podsumowując, na wykresie 18. zaprezentowano łatwość wszystkich zadań w arkuszu standardowym S-1-112 w pięciu obszarach umiejętności.

Wykres 18. Łatwość zadań/czynności w arkuszu standardowym – S-1-112

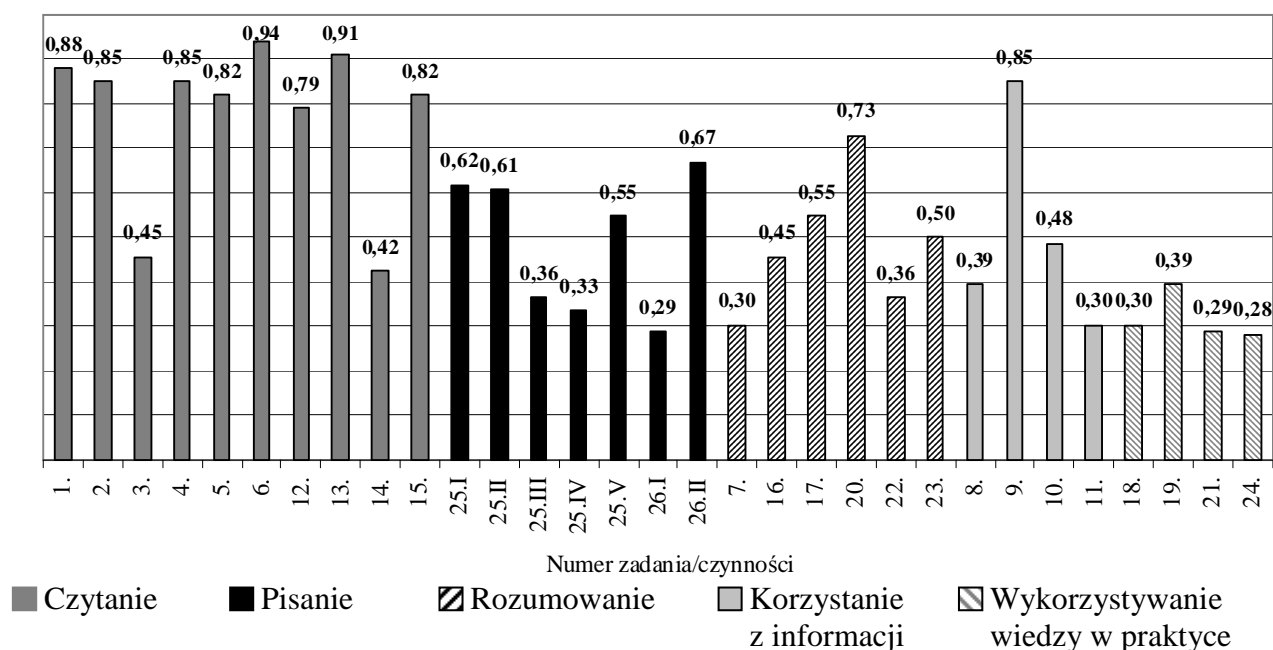
Najmniej trudności sprawiło uczniom wykonanie zadań z obszaru *czytanie* – w województwie lubuskim uczniowie uzyskali 82% punktów możliwych do uzyskania (w 2010 r. – 73%). Umiejętności z trzech obszarów były umiarkowanie trudne: z obszaru *pisanie* – uczniowie uzyskali 53% punktów (w 2010 r. – 50%), *rozumowanie* – 65% (w ubiegłym roku też 65%), *korzystanie z informacji* – 57% (podczas sprawdzianu 2010 – także 57%) punktów możliwych do uzyskania. Wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* okazało się trudne – uczniowie uzyskali 47% punktów (w 2010 r. 54%).

VIII.2. Osiągnięcia uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – arkusz S-4, 5, 6

W bieżącym roku do sprawdzianu w województwie lubuskim przystąpiło 33 uczniów słabo widzących. W tej populacji nie było uczniów niewidomych, którzy rozwiązują zadania zamieszczone w zestawie S-6. Na 40 punktów możliwych do uzyskania uczniowie słabo widzący otrzymali średnio 20,85 punktu. Tylko jeden z obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych – *czytanie* – został przez tych uczniów opanowany w stopniu zadowalającym. Umiejętności z obszaru *korzystanie z informacji* okazały się umiarkowanie trudne, a *pisanie* i *rozumowanie* oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* – trudne.

W całym arkuszu dwa zadania były dla uczniów bardzo łatwe (6. i 13.) oraz osiem łatwych.

Na wykresie 19. zilustrowano łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabo widzących.

Wykres 19. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabo widzących

Za zadania sprawdzające opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie* uczniowie otrzymali 77% punktów możliwych do uzyskania. Bardzo łatwe dla uczniów okazało się zadanie 6. – wnioskowanie o cechach małego Karola Gaussa na podstawie przesłanek zawartych w tekście popularnonaukowym. Uczniowie nie mieli także problemów z rozwiązaniem zadania 13., w którym należało określić intencję bohatera fragmentu wiersza J. Brzechwy pt. *Sum*. Łatwe było odczytanie ogólnego sensu tekstu popularnonaukowego (zad. 1.), wyszukanie informacji w tekście popularnonaukowym (zad. 2. i 4.) oraz dwa zadania odnoszące się do tekstu poetyckiego: 12., w którym należało wnioskować na podstawie przesłanek zawartych w wierszu oraz 15. – w tym zadaniu należało dostrzec charakterystyczną cechę języka utworu. Trudne było określenie funkcji elementów w tekście popularnonaukowym (zad. 3.) oraz wykazanie się umiejętnością rozumienia głównej myśli utworu poetyckiego (zad. 14).

W obszarze *pisanie* uczniowie słabo widzący w województwie lubuskim otrzymali 49% punktów możliwych do uzyskania. Umiejętności takie, jak napisanie tekstu na podany temat (zad. 25.I), posługiwanie się funkcjonalnym stylem w opowiadaniu o lekcji marzeń (zad. 25.II) oraz pisanie poprawne pod względem interpunkcyjnym (zad. 25.V), a także napisanie zaproszenia bez błędów ortograficznych (zad. 26.II) okazały się umiarkowanie trudne. Napisanie zaproszenia na temat otwarcia wystawy pt. *Sławni matematycy na znaczkach pocztowych* (zad. 26.I), opowiadania poprawnego pod względem gramatycznym (zad. 25.III) i ortograficznym (zad. 25.IV) było dla tej grupy uczniów umiejętnością trudną.

W obszarze *rozumowanie*, za który uczniowie otrzymali 47% punktów możliwych do uzyskania, tylko jedna badana umiejętność okazała się dla tej grupy uczniów bardzo łatwa – ustalanie sposobu obliczenia pola trójkąta (zad. 20.). Dwie umiejętności były umiarkowanie trudne: wyznaczenie wielokrotności liczby (zad. 17.) oraz wyznaczenie czynnika iloczynu (zad. 23.). Trudne było zadanie 7. (umieszczenie daty w przedziale czasowym), 16. (wyznaczenie długości krawędzi sześcianu) oraz 22. (wyznaczenie ilorazu i zaokrąglenie wyniku).

Za wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* uczniowie słabo widzący otrzymali 51% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów okazało się

zadanie 9., w którym należało, korzystając z tabeli, w której zostały podane daty urodzin i imienin czworga przyjaciół, wskazać, które z dzieci jest najstarsze. Natomiast najtrudniejsze było zadanie 11. – na podstawie tego samego źródła – obliczenie czasu upływającego od imienin do urodzin. Również trudne okazało się zadanie 10. (obliczenie, ile dzieci ma urodziny w lecie) oraz 8. (ustalenie daty na podstawie informacji zawartych w przypisie do tekstu popularnonaukowego).

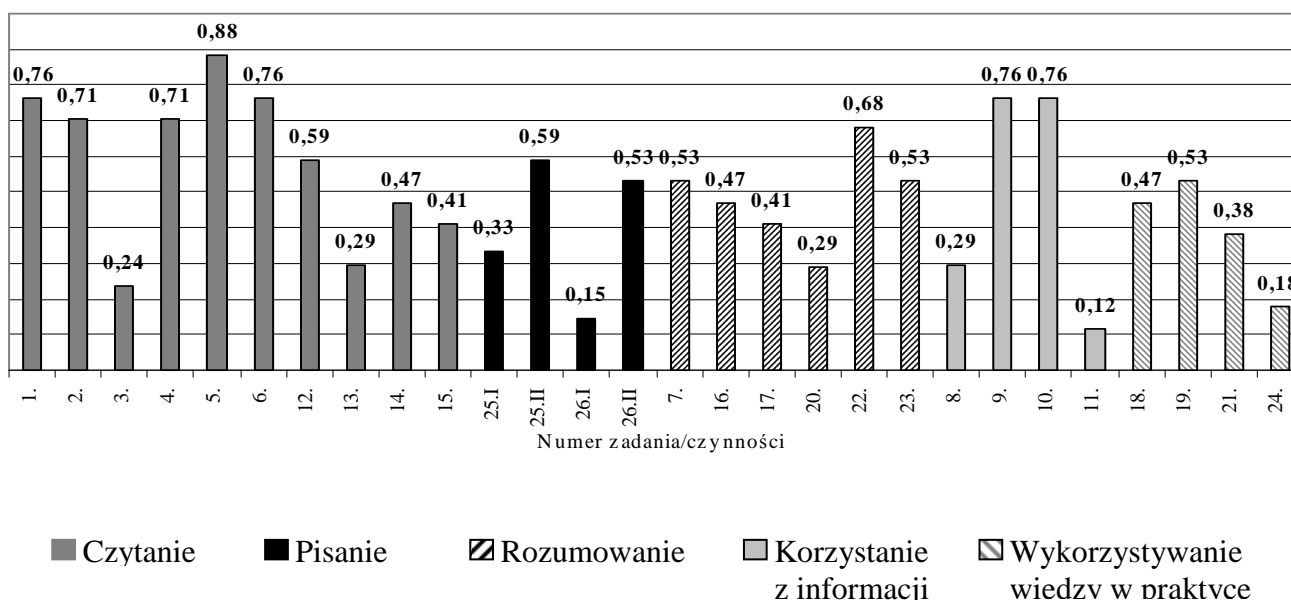
Za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* uczniowie uzyskali najmniej – jedynie 30% punktów możliwych do uzyskania. Wszystkie zadania, polegające na obliczeniu ceny jednostkowej produktu (zad. 18.), wskazaniu praktycznego sposobu wyrównania dwóch wielkości (zad. 19.), obliczeniu długości zgodnie z warunkami zadania (zad. 21.) oraz wyznaczeniu kwoty i podzieleniu jej na równe części (zad. 24.), okazały się dla nich trudne.

W bieżącym roku uczniowie słabo widzący, w porównaniu z ubiegłorocznym sprawdzianem, uzyskali o 4 punkty wyższy średni wynik, ale niewiele wyższy od połowy punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że w szkołach nadal należy planować działania umożliwiające opanowanie na wyższym poziomie umiejętności opisanych w podstawie programowej i standardach wymagań egzaminacyjnych.

VIII. 3. Osiągnięcia uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – arkusz S-7

Uczniowie słabo słyszący i niesłyszący w województwie lubuskim za rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu S-7 otrzymywali 46% (czyli 18,47 na 40) punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że zadania dla tej grupy uczniów okazały się umiarkowanie trudne.

Na wykresie 20. pokazano wszystkie zadania/czynności, z podziałem na obszary umiejętności. Przy każdym zadaniu/czynności zamieszczono informację o wartości współczynnika łatwości.

Wykres 20. Łatwość zadań w arkuszu dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Za wykonanie wszystkich zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabo słyszący i niesłyszący otrzymali 58% punktów możliwych do uzyskania – zadania te okazały się łatwe.

Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 5., za które uczniowie otrzymali 88% punktów możliwych do uzyskania (współczynnik łatwości 0,88) – w tym zadaniu szóstoklasiści mieli wykazać się umiejętnością odczytywania i zrozumienia puenty tekstu popularnonaukowego. Łatwe było także zadanie 1., w którym wymagano, aby uczniowie odczytali ogólny sens tekstu popularnonaukowego. Do tego samego tekstu odnosiło się zadanie 6. (taka sama wartość współczynnika łatwości jak w zadaniu 1.), w którym należało, na podstawie przesłanek zawartych w tekście, wnioskować o cechach małego Karola Gaussa. Również łatwymi, o takim samym współczynniku łatwości, dla tej grupy uczniów były zadania 2. i 4; w obu należało wykazać się opanowaniem umiejętności wyszukiwania informacji. Z pozostałych pięciu zadań cztery okazały się trudne, a jedno umiarkowanie trudne (12.). Największą trudność sprawiło uczniom rozwiązanie zadania 3. – objaśnienie roli układu liczb podanych w tekście. Podobnie trudne było zadanie 13. – określenie intencji bohatera tekstu poetyckiego, czyli lina z fragmentu tekstu J. Brzechwy pt. *Sum*. Również trudne zadania: 14. i 15. także sprawdzały umiejętności odczytywania tekstu poetyckiego (rozumienie głównej myśli, dostrzeganie charakterystycznych cech języka utworu). W umiarkowanie trudnym zadaniu 12. oceniano opanowanie umiejętności wnioskowania na podstawie przesłanek zamieszczonych na początku wiersza.

W arkuszu dla uczniów słabo słyszających i niesłyszających poziom opanowania umiejętności *pisania* sprawdzano w dwóch zadaniach otwartych, za wykonanie wszystkich uczniowie otrzymali 41% punktów możliwych do uzyskania (ponad 20% mniej niż w ubiegłym roku). Żadna ze sprawdzanych umiejętności nie była dla uczniów łatwa. Umiarkowanie trudne było tworzenie komunikatywnego tekstu opisu (zad. 25.II) i zaproszenia (zad. 26.II). Natomiast trudne okazało się pisanie na temat i zgodnie z celem (zad. 25.I), czyli zredagowanie opisu znaczka zamieszczonego w arkuszu egzaminacyjnym. Bardzo trudne było dla tej grupy uczniów napisanie zaproszenia (zad. 26.I), z uwzględnieniem wszystkich informacji, podanych w poleceniu.

Za wykonanie zadań z trzeciego obszaru standardów – *rozumowania* – uczniowie otrzymali 51% punktów możliwych do uzyskania. Najlepiej uczniowie wykonali umiarkowanie trudne zadanie 22., w którym należało wyznaczyć iloraz i zaokrąglić wynik na potrzeby sytuacji praktycznej, czyli podać liczbę skrzynek, do których można zapakować jabłka. Jeszcze dwa zadania (7. i 23.) były umiarkowanie trudne, a trzy trudne (16., 17. i 20.). W zadaniu 7. uczniowie mieli umieścić datę w przedziale czasowym, natomiast w zad. 23. – wyznaczyć czynnik iloczynu, tzn. liczbę ciasteczek w małym opakowaniu. W zadaniach mających współczynniki łatwości typowe dla zadań charakteryzowanych jako trudne badano umiejętności: wyznaczania sumy długości krawędzi sześciangu (zad. 16.), wyznaczania wielokrotności liczby (zad. 17.) oraz ustalania sposobu obliczania pola trójkąta (zad. 20.).

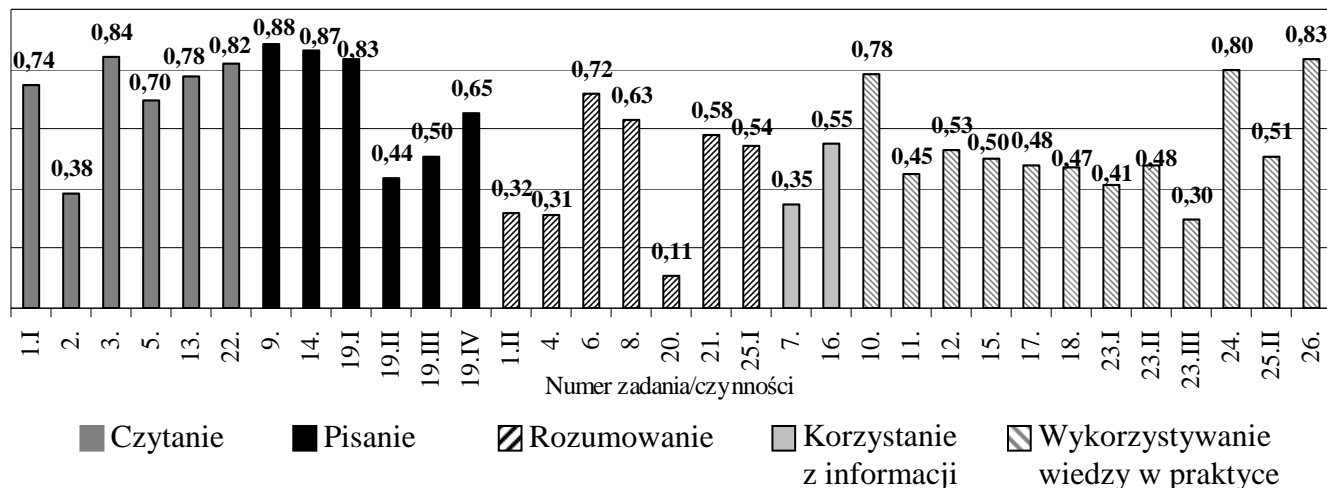
Korzystanie z informacji to obszar umiejętności, za który uczniowie otrzymali 49% punktów możliwych do uzyskania, co sugeruje, że jest to umiejętność trudna. Jednak, patrząc na wartości współczynników łatwości, zauważa się ich zróżnicowanie. Zadanie 9. i 10. były łatwe – polegały one na odczytaniu informacji o urodzinach i imieninach czworga dzieci, i wskazaniu najstarszego dziecka oraz obliczeniu, ile dzieci ma imieniny w lecie. Trudne okazało się zadanie 8. – ustalenie daty na podstawie informacji zawartych w przypisie do tekstu popularnonaukowego. Bardzo trudne okazało się zadanie 11., w którym, korzystając z wcześniej wspomnianej tabeli, należało wskazać dziecko, które najdłużej musi czekać od imienin do urodzin.

Mniej niż trzecią część punktów możliwych do uzyskania (31%) otrzymali uczniowie słabo słyszający i niesłyszający za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*. Spośród czterech zadań tylko jedno było umiarkowanie trudne – zadanie 19., czyli obliczenie ułamka danej liczby. Dwa zadania okazały się trudne (18. i 21.) i jedno bardzo trudne (zad. 24.). W zadaniu 18. należało obliczyć cenę jednostkową zeszytu,

natomiast w zadaniu 21. – obliczyć długość zgodnie z warunkami zadania. Z kolei w zadaniu 24. uczniowie mieli wyznaczyć kwotę (ośmiomiesięcznych oszczędności Magdy) i podzielić ją na równe części.

VIII.4. Osiągnięcia uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – arkusz S-8

Uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim w województwie lubuskim na 40 punktów otrzymywali średnio 23,56 punktu, czyli 59% punktów możliwych do uzyskania. Na wykresie 21. zaprezentowano wartości współczynników łatwości zadań w obszarach umiejętności.

Wykres 21. Łatwość zadań w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

O poziomie opanowania umiejętności świadczą wartości współczynników łatwości obliczone dla obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych, a przede wszystkim dla poszczególnych zadań i czynności badanych w zadaniach otwartych.

Za wykonanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności *czytania* (I obszar) każdy uczeń upośledzony w stopniu lekkim mógł uzyskać maksymalnie 9 punktów. W sumie wszyscy uczniowie przystępujący do sprawdzianu w województwie lubuskim otrzymali 72% punktów możliwych do uzyskania. Łatwe dla uczniów było wykonanie zadania 3., polegającego na odczytaniu z tekstu informacji o tym, czym interesował się Kopernik. Łatwe było także zadanie 1.I – sprawdzano w nim umiejętność odczytywania informacji z tego samego tekstu o roku urodzenia Kopernika. Współczynniki charakterystyczne dla zadań łatwych uzyskano także w zadaniu 5., sprawdzającym również odczytywanie informacji z tekstu popularnonaukowego, 13., w którym oceniano umiejętność odczytywania nazw planet z tekstu źródłowego, a także 22., w którym należało odczytać informacje z tekstu prasowego o obchodach Dnia Ziemi. Trudne okazało się zadanie 2. – odczytanie z tekstu popularnonaukowego, ile dzieci mieli rodzice Mikołaja Kopernika.

Umiejętności z II obszaru, czyli *pisanie*, oceniano w zadaniu 9., 14. i 19. Za rozwiązanie wszystkich zadań uczniowie otrzymali 68% punktów możliwych do uzyskania. W zadaniu 9. należało uzasadnić wybór ulubionej pory roku, a w zadaniu 14. zastosować zasadę pisowni nazw własnych (Ziemia jako planeta) – obydwa zadania były łatwe. W zadaniu 19., w którym za wykonanie czterech czynności można było uzyskać 6 punktów, uczeń miał napisać, kim chce być i co zamierza robić w przyszłości. W tym zadaniu łatwa okazała się tylko pierwsza czynność – pisanie na podany temat (zad. 19.I). Zadbanie o to, by wypowiedź była poprawna pod względem językowym (zad. 19.II) oraz

ortograficznym (zad. 19.III) okazało się trudne, a pisanie poprawne pod względem interpunkcyjnym (zad. 19.IV) – umiarkowanie trudne.

Rozumowanie to trzeci obszar umiejętności – uczniowie za wykonanie zadań otrzymali 46% punktów możliwych do uzyskania (o prawie 20 punktów procentowych mniej niż w ubiegłym roku). Łatwe dla uczniów okazało się zadanie 6., w którym należało wskazać wyrażenie arytmetyczne zgodnie z podanym kryterium. Trzy zadania były umiarkowanie trudne: 8., 21. i 25.I. W zadaniu 8. należało rozpoznać dwa zjawiska astronomiczne, w 21. – obliczyć upływ czasu między wydarzeniami, a w 25.I – ustalić sposób wyznaczania temperatury. Dwa zadania z tego obszaru umiejętności, sądząc po wartości współczynników łatwości, okazały się dla uczniów zadaniami trudnymi: w zad. 1.II należało umieścić datę w przedziale czasowym, a w zad. 4. – obliczyć długość życia Kopernika. Mniej niż co dziesiąty piszący rozwiązał zadanie 20. (współczynnik łatwości 0,11 – charakteryzuje to zadanie jako bardzo trudne) –na podstawie tekstu prasowego należało ustalić rok, od którego Organizacja Narodów Zjednoczonych popiera odchody Dnia Ziemi.

Czwarty obszar umiejętności to *korzystanie z informacji* – zostało ono opanowane przez uczniów na poziomie 45% (o 30% niżej niż podczas ubiegłorocznego sprawdzianu), przy czym zadanie 7. okazało się trudne, natomiast zadanie 16. – umiarkowanie trudne. W pierwszym wymienionym zadaniu należało wskazać źródło informacji – tom encyklopedii, a w zad. 16. – tytuł artykułu, w którym można przeczytać o gwiazdach (wybór spośród trzech propozycji).

Najwięcej punktów (12) mogli uczniowie uzyskać, wykonując zadania z obszaru piątego, czyli *wykorzystywania wiedzy w praktyce*. Szóstoklasiści upośledzeni w stopniu lekkim w województwie lubuskim uzyskali 55% punktów możliwych do uzyskania. Żadne zadanie nie okazało się dla uczniów bardzo łatwe. Łatwe było zadanie 26. (rozpoznanie bezpiecznych form zabawy), 24. (wskazanie sposobu ochrony środowiska) i 10. (rozpoznanie pory roku na podstawie opisu). Przeliczenie minut na godziny (zad. 12.), wyznaczenie temperatury (zad. 25.II) i wskazanie przyrządu do obserwacji ciał niebieskich (zad. 15.) okazało się umiarkowanie trudne. Opisywanej grupie uczniów trudność sprawiło rozwiązanie zadania nr 11 (obliczenie czasu zakończenia filmu), 17 (ustalenie właściwej temperatury prasowania) i 18 (wyjaśnienie zasady działania termostatu w żelazku). Trudne również okazały się wszystkie czynności w zadaniu 23.: ustalenie metody obliczenia kosztów zakupu dwóch opakowań worków na śmieci (23.I), ustalenie metody obliczenia reszty (23.II) oraz poprawne wykonanie rachunków i obliczenie reszty (23.III).

Na podstawie analizy wyników uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w województwie lubuskim można stwierdzić, że umiejętności ważne dla funkcjonowania tych dzieci w środowisku zostały opanowane na niezadowalającym poziomie, toteż należy podjąć działania dydaktyczne ukierunkowane na doskonalenie określonych, ważnych umiejętności.

IX. WNIOSKI

Na podstawie informacji oraz szczegółowych analiz zaprezentowanych w niniejszym raporcie można stwierdzić:

1. Po porównaniu wartości średniego wyniku punktowego uzyskanego w województwach za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym Lubuskie (24,90 punktu) zajmuje pozycję 12. wśród szesnastu województw.
2. W porównaniu z 2010 r. w województwie lubuskim odnotowano zmniejszenie o 38% liczby laureatów.

3. Żaden uczeń, bez względu na typ arkusza, za rozwiązanie zadań nie uzyskał najniższego wyniku – 0 punktów.
4. Najwyższy średni wynik punktowy w województwie lubuskim, w powiecie grodzkim uzyskali uczniowie w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim oraz w powiecie ziemskim strzelecko-drezdeneckim (w 2010 r. najwyższy wynik uzyskano w powiecie wschowskim). Jednak są to wyniki niższe niż w niektórych dużych miastach, jak np. Kraków, Warszawa, Wrocław, Lublin, Białystok czy Opole.
5. Wielkość miejscowości ma wpływ na wyniki uzyskane przez uczniów (uczniowie w wielkich miastach, podobnie jak w 2010 r., uzyskują średnio o 3 punkty wyniki wyższe niż w szkołach wiejskich).
6. Uczniowie z dysleksją rozwojową uzyskali wynik minimalnie wyższy (0,08 punktu) od wyniku uczniów bez dysleksji.
7. W populacji przeważają chłopcy, którzy uzyskali średnio o 1 punkt wynik niższy od dziewcząt.
8. Uczniowie szkół niepublicznych (stanowiący niecałe 3% populacji) uzyskali średnio o 2 punkty wyniki wyższe niż uczniowie szkół publicznych.
9. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym otrzymali 62% punktów możliwych do uzyskania, uczniowie słabo widzący i niewidomi – 52%, uczniowie słabo słyszący i niesłyszący 46%, a uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim – 59% punktów możliwych do uzyskania.
10. W województwie około 61% szkół podstawowych znajduje się w miejscowościach wiejskich, a około 12% w dużych miastach. Przeważają szkoły (78%) z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych.
11. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych w zdecydowanej większości kształcili się w szkołach masowych, a nie w ośrodkach szkolno-wychowawczych czy szkołach specjalnych. Dwóch uczniów słabo słyszących i niesłyszących uczących się w szkole dla dzieci z wadami słuchu i mowy uzyskało średni wynik 15 punktów, a 15 uczniów uczęszczających do 13 szkół masowych uzyskało średni wynik 18,93 punktu. Osiemdziesięciu dwóch uczniów upośledzonych w stopniu lekkim uczyło się w 13 szkołach specjalnych i uzyskało średni wynik 23,1 punktu, a 148 uczniów, którzy uczęszczali do 83 szkół masowych, uzyskało średni wynik 23,8 punktu.
12. Umiejętności z zakresu *czytania* uczniowie opanowali na zbliżonym poziomie we wszystkich trzech województwach (w Lubuskim na porównywalnym poziomie jak w Zachodniopomorskiem i o 1 punkt procentowy wyżej niż w Wielkopolsce). Uczniowie bez problemów wyszukiwali informacje i wnioskowali na podstawie informacji z tekstu popularnonaukowego. Z łatwością określali intencję bohatera tekstu poetyckiego, wnioskowali na podstawie tego samego tekstu oraz dostrzegali charakterystyczną cechę języka wiersza. Mniej niż połowa populacji (49%) wykazała się opanowaniem umiejętności odczytania

i zrozumienia głównej myśli utworu poetyckiego. 55% uczniów potrafiło określić funkcję elementów tekstu popularnonaukowego (tę samą umiejętność opanowało 45% uczniów słabo widzących oraz 24% uczniów słabo słyszących i niesłyszących). Zatem najtrudniejsze dla uczniów okazało się uogólnianie treści tekstów popularnonaukowych i odczytywanie sensów przenośnych tekstów poetyckich.

13. Uczniowie chętnie podejmowali próbę zredagowania opisu znaczka (w Okręgu 1,49% populacji uczniów nie podjęło rozwiązania tego zadania) i zaproszenia na otwarcie wystawy (tylko 1,5% uczniów w każdym z trzech województw nie podjęło rozwiązania tego zadania). Wśród uczniowskich realizacji zdarzały się prace nie na temat (streszczenie tekstu wstępnego zamiast opisu, zaproszenie na inną imprezę niż określona w poleceniu). Wiele było wypowiedzi bardzo krótkich, dwuzdaniowych. Piszący nie stosowali słownictwa koniecznego do określenia relacji przestrzennych na znaczku. Tylko co trzeci szóstoklasista potrafił napisać zaproszenie na temat i zgodnie z celem, podając wszystkie konieczne informacje (adresat, rodzaj i tytuł imprezy, termin i miejsce, organizator; dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących była to umiejętność bardzo trudna). Piszący nie posiadli umiejętności redagowania dłuższego opisu (arkusz S-1) lub opowiadania (arkusz S-4, 5, 6, 7 i 8) ani sprawności poszukiwania nieschematycznych sformułowań, w celu osiągnięcia żywego i barwnego stylu, dostosowanego do podanej formy wypowiedzi.
14. Na niezadowalającym poziomie zostały opanowane umiejętności pisania poprawnego pod względem gramatycznym i ortograficznym (interpunkcyjnym nieco lepiej) – dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym były to umiejętności umiarkowanie trudne, ale trudne dla uczniów słabo widzących. Komunikatywne zaproszenie potrafiło napisać 53% uczniów słabo słyszących i niesłyszących. Wymienione wyżej umiejętności również sprawiały trudność uczniom upośledzonym w stopniu lekkim.
15. Na bardzo zróżnicowanym poziomie uczniowie opanowali umiejętności *korzystania z informacji*. Uczniom nie sprawiało problemów odczytywanie informacji podanych wprost, natomiast selekcja i przetworzenie tych samych informacji okazało się trudne, a dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących nawet bardzo trudne. Uczniowie nie potrafili celowo wykorzystywać różnych źródeł informacji, dokonywać selekcji informacji (czytali tylko linearnie – w poziomie czy w pionie, w kolumnach tabeli – przykładem jest zadanie 11., poprawnie wykonane przez 27% uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym, 30% uczniów słabo widzących i 12% uczniów słabo słyszących i niesłyszących).
16. W bieżącym roku umiejętności z obszaru *rozumowanie* uczniowie opanowali na takim samym poziomie, a *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* – na niższym poziomie niż w ubiegłym roku. Duża grupa szóstoklasistów miała problemy z matematyzacją treści w zadaniach otwartych (zapisaniem właściwych działań prowadzących do rozwiązania problemu). Wielu uczniów myliło pojęcie obwodu z polem figury płaskiej. W zakresie poprawności rachunkowej uczniowie sprawnie działali w zbiorze liczb naturalnych, natomiast popełniali błędy w działaniach na ułamkach. Dla uczniów słabo widzących oraz słabo słyszących i niesłyszących

wykonanie zadań sprawdzających te same umiejętności okazało się trudne lub bardzo trudne.

17. Należy podkreślić, że przygotowań do kolejnego etapu szkolnej edukacji nie powinno się zastępować ćwiczeniem sprawności technicznej rozwiązywania zadań zamkniętych (w niektórych szkołach rozumianym jako systematyczne, nawet comiesięczne rozwiązywanie testów). Osiągnięcie sukcesu umożliwiają rzeczywiste umiejętności nabyte podczas lekcji i wykonywania prac domowych.

IV. Charakterystyka populacji – dane o uczniach

W szkołach znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego w dniu 5 kwietnia 2011 r. do sprawdzianu przystąpiło 35 665 uczniów klas szóstych. Rozwiązywali oni zadania zamieszczone w różnych typach zestawów zadań, które zostały omówione w rozdziale I.

Charakterystykę populacji szóstoklasistów, którzy w bieżącym roku przystąpili do sprawdzianu, umożliwiają dane dotyczące tej populacji, zamieszczone w tabelach 15a. i 15b. Wielkość populacji uczniów rozwiązujących zadania w różnych typach arkuszy przedstawiono w liczbach bezwzględnych i w skali procentowej, uwzględniając następujące zmienne: w pierwszej z wymienionych tabel – płeć uczniów i specyficzne trudności w uczeniu się, a w drugiej – status szkoły oraz wielkość miejscowości.

Tabela 15a. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w województwie wielkopolskim, z uwzględnieniem płci i specyficznych trudności w uczeniu się

Typ arkusza	Przystępujący do sprawdzianu									
	ogółem		chłopcy		dziewczęta		uczniowie bez dysleksji		uczniowie z dysleksją	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	35 665	100,00	18 521	51,93	17 144	48,07	32 808	91,99	2 239	6,28
S-1	34 997	98,13	18 095	50,73	16 902	47,39	32 759	91,85	2238	6,28
S-4, 5, 6	50	0,14	26	0,07	24	0,07	49	0,14	1	
S-7	80	0,22	45	0,13	35	0,10	—	—	—	—
S-8	538	1,51	355	1,00	183	0,51	—	—	—	—

W województwie wielkopolskim, jak zaprezentowano w powyżej zamieszczonej tabeli, 98,49% szóstoklasistów rozwiązywało zadania w arkuszu standardowym (w tym uczniowie słabo widzący i niewidomi, słabo słyszący oraz niesłyszący). 1,51% populacji stanowili uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim. Wśród przystępujących do sprawdzianu dominowali chłopcy, których było o 1 377 więcej niż dziewcząt (ale o 389 mniej niż w roku ubiegłym). O 0,27 punktu procentowego, w stosunku do ubiegłorocznego sprawdzianu, zwiększył się odsetek uczniów z dysleksją. Najwyższy odsetek uczniów z dysleksją rozwojową odnotowano w powiecie ostrzeszowskim (14,98%), a najniższy po raz kolejny w powiecie złotowskim (1,1%) – dane dotyczące dysleksji w powiatach zamieszczono w tabeli 30. (str. 67 i 68).

Tabela 15b. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w województwie wielkopolskim, z uwzględnieniem statusu szkoły i wielkości miejscowości

Typ arkusza	Przystępujący do sprawdzianu											
	w szkołach				w miejscowościach							
	publicznych		niepublicznych		wiejskich		poniżej 20 tys.		od 20 do 100 tys.		powyżej 100 tys.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	35 019	98,19	646	1,81	15 051	42,20	7 689	21,56	7 598	21,30	5 327	14,94
S-1	34 356	96,33	641	1,80	14 807	41,52	7 518	21,08	7 429	20,83	5 243	14,70
S-4, 5, 6	50	0,14	—	—	32	0,09	5	0,01	12	0,03	1	0,00
S-7	79	0,22	1	0,00	22	0,06	15	0,04	16	0,04	27	0,08
S-8	534	1,50	4	0,01	190	0,53	151	0,42	141	0,40	56	0,16

W populacji piszących uczniowie uczęszczający do szkół niepublicznych stanowili mniej niż 2%. Ponad połowę populacji (62,6%) stanowili szóstoklasiści uczęszczający do szkół wiejskich i położonych w miastach liczących poniżej 20 tys. mieszkańców. Populacja uczniów uczęszczających do szkół znajdujących się w dużych miastach stanowiła prawie 15% szóstoklasistów w województwie wielkopolskim.

W tabeli 16. przedstawiono, ilu uczniów (jaki procent) uzyskało ze sprawdzianu maksymalny wynik – 40 punktów. W województwie wielkopolskim nie było uczniów, którzy uzyskali maksymalny wynik za rozwiązanie zadań w arkuszach dostosowanych (S-4, 5, 6, 7). Jeden uczeń uzyskał 40 punktów za rozwiązanie zadań zamieszczonych w arkuszu S-8.

Tabela 16. Uczniowie, którzy uzyskali maksymalny wynik ze sprawdzianu (arkusz S-1)

	Liczba	w %
Uczniowie, którzy przystąpili do sprawdzianu i uzyskali wynik 40 pkt	52	0,15
Laureaci konkursów przedmiotowych	91	0,26
Razem	143	0,41

Uczniowie, którzy uzyskali tytuł laureata konkursu przedmiotowego na poziomie wojewódzkim, po okazaniu stosownego zaświadczenia, byli zwolnieni z przystąpienia do sprawdzianu; stanowili oni większość (63,6%) w grupie szóstoklasistów uzyskujących maksymalny wynik.

W tabeli 17. zestawiono dane dla powiatów województwa wielkopolskiego, z uwzględnieniem liczby przystępujących do rozwiązania zadań w różnych typach arkuszy oraz liczby laureatów.

Tabela 17. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu i liczba laureatów konkursów przedmiotowych w powiatach województwa wielkopolskiego

Powiat	L*	Typ arkusza				Powiat	L*	Tym arkusza			
		S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8			S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
chodzieski	4	528	1	—	2	pilski	2	1392	3	1	16
czarnkowsko-trzcianecki	2	993	—	1	15	pleszewski	3	674	1	—	6
gnieźniński	3	1485	1	2	33	poznański	8	3162	6	4	18
gostyński	2	791	3	5	34	rawicki	2	678	—	3	20
grodziski	—	583	2	2	15	słupecki	—	673	6	1	18
jarociński	2	766	1	2	12	szamotulski	—	946	1	—	13
kaliski	—	876	1	—	13	średzki	2	574	—	—	16
kępiński	2	621	—	—	11	śremski	1	673	—	—	7
kolski	—	969	1	1	18	turecki	1	914	4	1	8

koniński	1	1519	3	2	17	wągrowiecki	1	811	1	—	14
kościański	4	877	1	2	15	wolsztyński	2	651	3	2	12
krotoszyński	2	914	1	6	16	wrzesiński	—	789	2	—	14
leszczyński	2	572	—	8	12	złotowski	2	727	—	—	19
międzychodzki	4	447	—	1	6	Kalisz	3	1035	—	10	9
nowotomyski	—	801	—	2	13	Konin	5	792	4	2	8
obornicki	3	618	—	—	7	Leszno	2	640	1	2	13
ostrowski	—	1573	1	3	22	Poznań	26	4299	1	17	47
ostrzeszowski	—	634	1	—	19	—	—	—	—	—	—

*L – liczba laureatów

S-1 – arkusz standardowy

S-4, 5, 6 – arkusz dostosowany dla uczniów słabo widzących i niewidomych

S-7 – arkusz dostosowany dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących

S-8 – arkusz dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Porównując dane z 2011 r. i z 2010 r., można stwierdzić, że w bieżącym roku do sprawdzianu przystąpiło w województwie wielkopolskim o 1 301 szóstoklasistów mniej niż w roku ubiegłym. O 1 279 mniej było uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu S-1. Zwiększyła się natomiast o 12 liczba uczniów słabo widzących i niewidomych, o 13 liczba szóstoklasistów słabo słyszących i niesłyszących. O 47 zmniejszyła się liczba uczniów upośledzonych w stopniu lekkim. W województwie o 36 zwiększyła się liczba laureatów – w Poznaniu o 13, w powiecie poznańskim o 6, w międzychodzkiem o 4, a w chodzieskim i w Koninie o 3. O dwóch laureatów jest więcej niż w roku ubiegłym w powiatach: gnieźnieńskim, jarocińskim, kościańskim, krotoszyńskim, leszczyńskim, pleszewskim, wolsztyńskim i złotowskim, a o jednego w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim, kępińskim, konińskim, rawickim i średzkim. W powiatach: pilskim, tureckim, wągrowieckim, obornickim oraz w Kaliszu i Lesznie liczba laureatów nie uległa zmianie. Zmniejszenie liczby laureatów odnotowano w powiecie gostyńskim (z 7 do 2), kaliskim i szamotulskim (z 1 do 0), śremskim (z 5 do 1), wrzesińskim (z 3 do 0). Po raz kolejny nie było laureatów w 6 powiatach (grodziskim, kolskim, słupeckim, nowotomyskim, ostrowskim i ostrzeszowskim).

V. Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy

Dane o wynikach uzyskanych przez uczniów za rozwiązanie zadań zamieszczonych we wszystkich typach arkuszy zamieszczono w tabeli 18.

Na 40 punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy najwyższy średni wynik punktowy uzyskali uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym S-1, przy czym wynik w województwie wielkopolskim jest o 0,04 punktu wyższy niż w Okręgu.

Tabela 18. Wyniki sprawdzianu 2011 w woj. wielkopolskim – ogólne dane statystyczne

Arkusz	Minimum	Maksimum	Mediana	Modalna	Średni wynik	Odchylenie standardowe
S-1	0	40	25	27	24,70	7,52
S-4, 5, 6	3	37	20	14	20,04	8,69
S-7	4	36	14	9	14,78	7,71
S-8	3	40	23	21	23,18	7,21

Najniższy wynik uzyskali uczniowie słabo słyszący i niesłyszący, jest on niższy od wyniku uzyskanego w Okręgu o 1,67 punktu. Można uogólnić, że oprócz wyniku uzyskanego przez uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym, wszystkie pozostałe średnie wyniki punktowe uzyskane przez uczniów w województwie wielkopolskim są niższe od wyników uzyskanych w Okręgu (dane dla Okręgu zamieszczono w tabeli 9. – str. 17). W Wielkopolsce nie było uczniów, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie zadań w arkuszach dostosowanych (S- 4, 5, 6, 7 i 8).

W tabeli 19. przedstawiono wyniki sprawdzianu uzyskane w powiatach województwa wielkopolskiego.

Tabela 19. Wyniki sprawdzianu w powiatach województwa wielkopolskiego

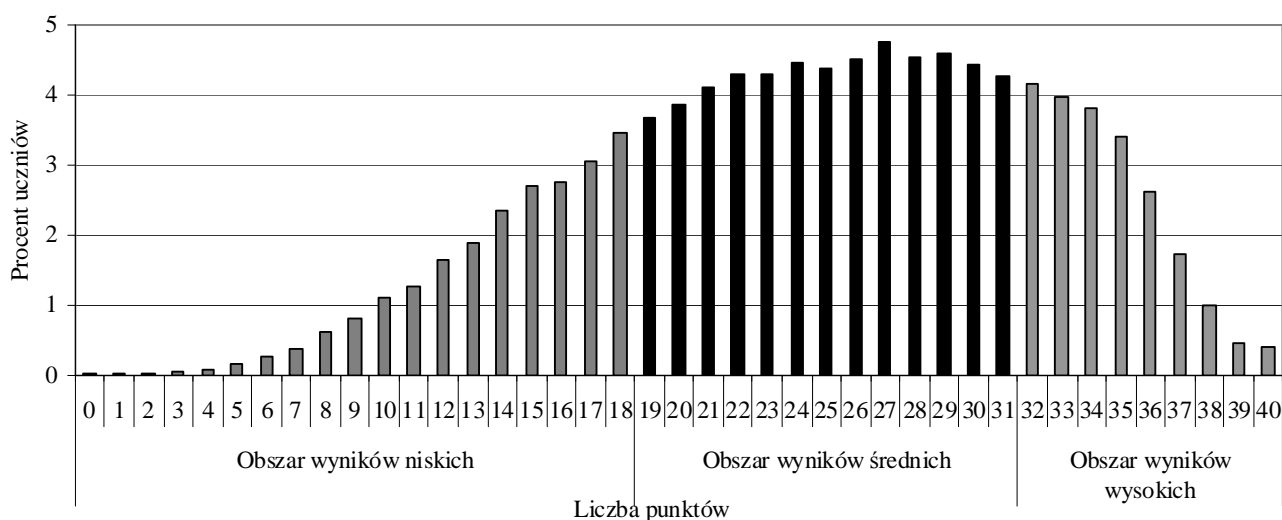
Powiat	Typ arkusza				Powiat	Typ arkusza			
	S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8		S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
chodzieski	22,97	14,00	—	26,50	pilski	23,97	11,33	6,00	26,50
czarnkowsko-trzcianecki	24,20	—	24,00	24,07	pleszewski	24,01	20,00	—	24,83
gnieźnieński	23,73	21,00	11,50	24,18	poznański	25,23	16,50	14,50	22,61
gostyński	24,35	23,00	16,40	26,62	rawicki	24,01	—	18,00	23,50
grodziski	24,04	17,00	19,50	26,80	słupecki	24,44	14,17	14,00	24,22
jarociński	24,56	28,00	21,50	25,58	szamotulski	24,16	23,00	—	18,77
kaliski	24,87	7,00	—	18,69	średzki	25,94	—	—	25,19
kępiński	23,81	—	—	22,91	śremski	24,06	—	—	22,43
kolski	23,79	11,00	34,00	20,61	turecki	24,45	19,50	18,00	16,25
koniński	23,83	28,67	14,50	22,06	wągrowiecki	24,21	37,00	—	24,64
kościański	24,41	33,00	21,00	23,80	wolsztyński	25,17	14,67	16,50	16,75
krotoszyński	24,49	35,00	17,17	21,56	wrzesiński	24,76	20,50	—	23,86
leszczyński	24,28	—	10,63	24,50	złotowski	22,98	—	—	24,16
międzychodzki	23,44	—	24,00	22,33	Kalisz	25,40	—	12,70	20,44
nowotomyski	23,27	—	15,50	22,85	Konin	25,14	27,75	13,50	23,63
obornicki	23,67	—	—	14,00	Leszno	27,37	32,00	26,00	22,23
ostrowski	24,35	18,00	18,00	22,95	Poznań	26,78	20,00	10,59	24,77
ostrzeszowski	24,94	22,00	—	20,42	—	—	—	—	—

Znaczne zróżnicowanie wyników pomiędzy arkuszami różnych typów jest spowodowane przede wszystkim liczebnością populacji przystępujących do rozwiązania

zadań w arkuszu standardowym oraz w arkuszach dostosowanych, w poszczególnych powiatach, o czym informowano w rozdziale IV, prezentując dane o uczniach. Z tej przyczyny nie należy w zasadzie porównywać średnich wyników punktowych uzyskanych za rozwiązanie zadań w arkuszach różnego typu. Często średni wynik powiatu jest wynikiem jednego piszącego (np. rozwiązującego zadania w arkuszu S-4) lub średnim wynikiem kilkorga uczniów (np. rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym S-7 albo S-8).

V.1. Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – arkusz S-1-112

W tym rozdziale omówiono wyniki uczniów, którzy przystąpili do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym S-1 (uczniowie bez dysfunkcji oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się). Na wykresie 1. przedstawiono rozkład wyników punktowych i zaznaczono trzy obszary osiągnięć szóstoklasistów.

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów w województwie wielkopolskim

Do wyznaczenia obszarów wyników na wykresie 1. posłużono się dziewięciostopniową krajową skalą staninową. Uczniowie, którzy uzyskali od 0 do 18 punktów (1. – 3. stanin – 20,3% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników niskich. Szóstoklasiści, których wynik ze sprawdzianu wyniósł od 19 do 31 punktów (4. – 6. stanin – 55,4% wyników w kraju), są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy otrzymali 32 punkty i więcej (7. – 9. stanin – 24,3% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

Rozkład wyników uczniów jest lekko lewoskośny, podobnie jak w roku ubiegłym, co świadczy o porównywalnej trudności sprawdzianów w 2010 i 2011 roku.

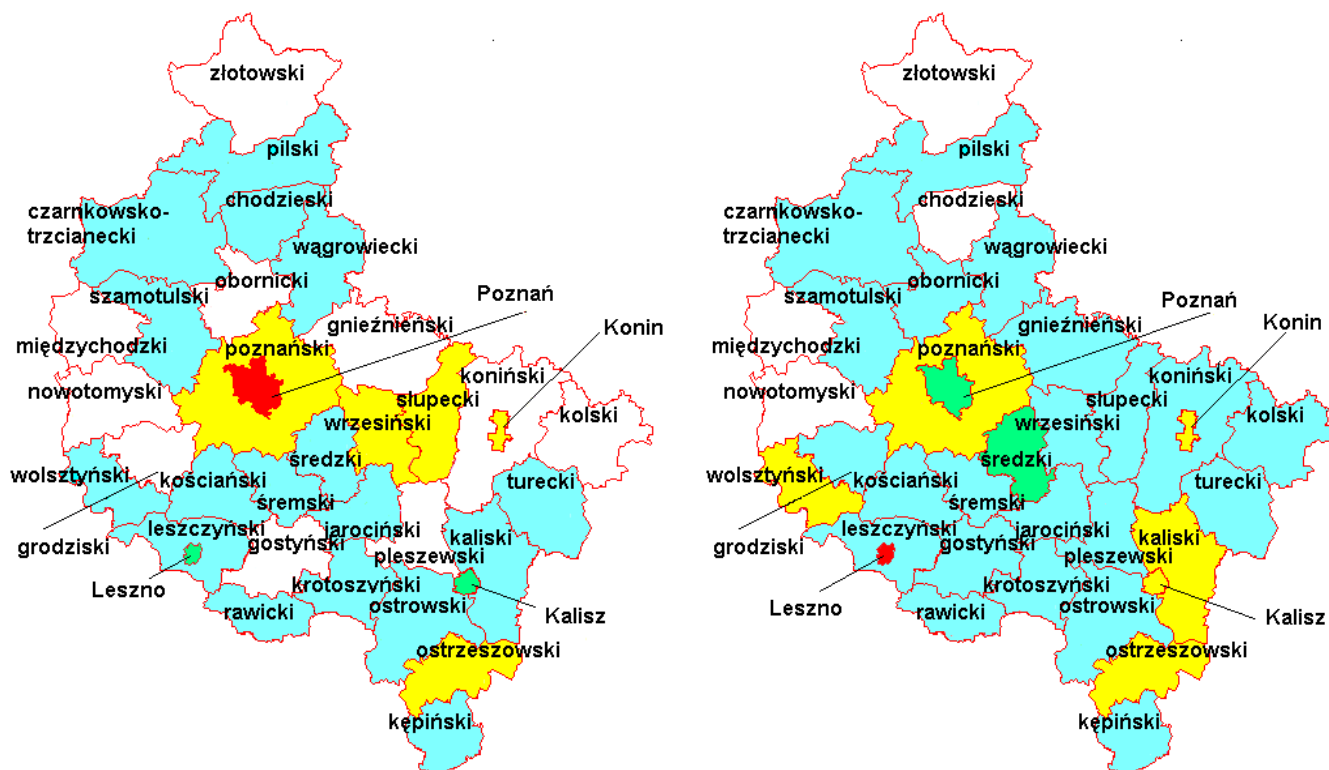
W obszarze wyników niskich w województwie wielkopolskim znajduje się 22,5% uczniów, czyli o 2,2 punktu procentowego więcej niż w kraju. W obszarze wyników średnich jest 56,1% wyników, czyli podobnie jak w kraju (55,4%), natomiast wyników wysokich jest 21,5%, czyli mniej o prawie 3 punkty procentowe.

Na następnej stronie na mapkach przedstawiono średnie wyniki uczniów w powiatach województwa wielkopolskiego w porównaniu z wynikiem uzyskanym przez wszystkich szóstoklasistów w kraju, przystępujących do sprawdzianu w 2010 i 2011 roku.

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach województwa wielkopolskiego z wynikiem krajowym

2010

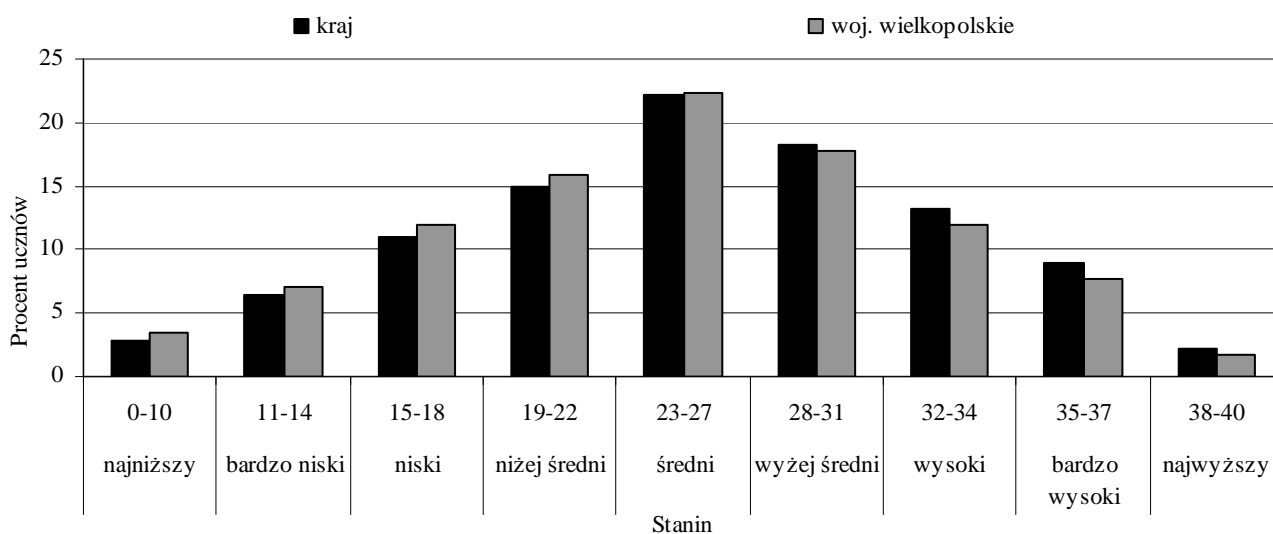
2011

- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu
- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy zbliżony do krajowego ($\pm 0,4$ punktu)
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu

W bieżącym roku w województwie wielkopolskim zmniejszyła się z 10 do 4 liczba powiatów, które na mapie stanowią tzw. białe plamy, czyli uzyskany wynik jest niższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu. Przyjmując, jako punkt odniesienia średni wynik krajowy, można stwierdzić, że w 11 powiatach (gnieźnieński, gostyński, grodziski, kaliski, kolski, koniński, m. Leszno, obornicki, pleszewski, średzki, wolsztyński) poprawiono wynik, natomiast 5 powiatów (chodzieski, m. Kalisz, m. Poznań, słupecki, wrzesiński) ma wynik niższy niż w roku ubiegłym. Wynik wyższy o ponad 1,6 punktu (4% skali punktowania) od wyniku krajowego uzyskano w Lesznie.

Na wykresie 2. przedstawiono, jaki jest procent szóstoklasistów w kraju i w województwie wielkopolskim z wynikami niskimi, średnimi lub wysokimi.

Wykres 2. Rozkład w skali staninowej wyników uczniów w kraju i w woj. wielkopolskim

W województwie wielkopolskim jest wyższy niż w kraju procent szóstoklasistów uzyskujących wyniki od najniższych do średnich (stanin 1. – 5.). Wyniki od wyżej średnich (stanin 6.) do najwyższych (stanin 7. – 9.) w tym województwie uzyskiwano rzadziej niż w kraju.

W rozdziałach od V.1a do V.1.d zaprezentowano wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym, z uwzględnieniem zmiennych takich, jak: dysleksja rozwojowa, płeć ucznia, typ miejscowości oraz status szkoły.

V.1a Wyniki uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową

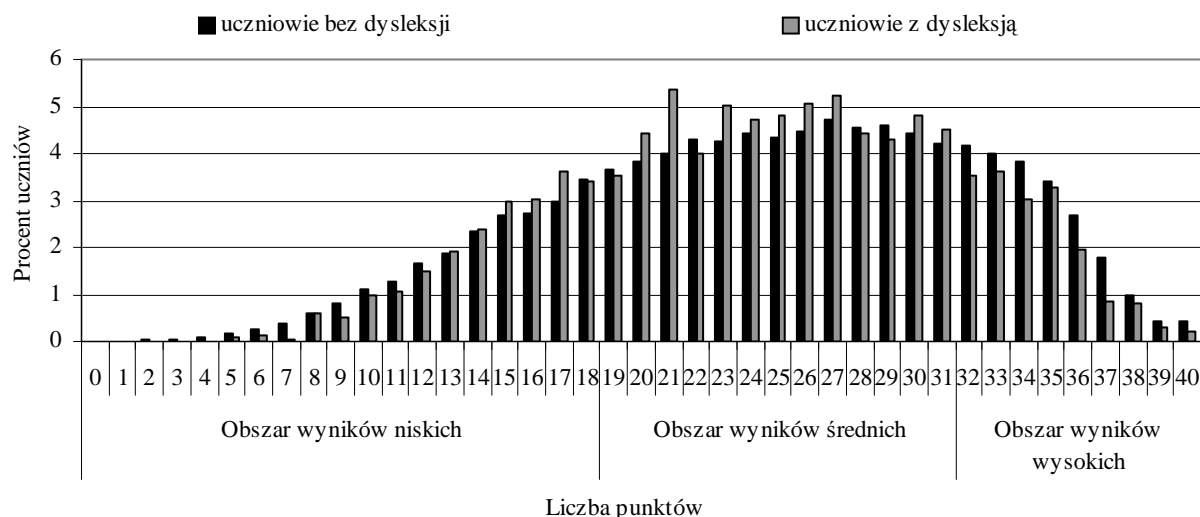
W tabeli 20. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów z dysleksją i bez dysleksji.

Tabela 20. Zestawienie liczebności i wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

	Liczba uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Uczniowie bez dysleksji	32 759	24,71	62
Uczniowie z dysleksją	2 238	24,38	61

W województwie wielkopolskim uczniowie z dysleksją rozwojową stanowią 6,28% wszystkich przystępujących do sprawdzianu. W bieżącym roku uczniowie z dysleksją uzyskali wynik niższy (o 0,33 punktu) od wyniku uczniów bez dysleksji.

Na wykresie 3. przedstawiono rozkład wyników uzyskanych ze sprawdzianu przez obie grupy uczniów.

Wykres 3. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją w woj. wielkopolskim

Z wykresu można odczytać, jaki procent uczniów w województwie wielkopolskim otrzymał wynik z obszaru wyników niskich (poniżej 19 punktów), wyników średnich (w przedziale od 19 do 31 punktów) czy z obszaru wyników wysokich (od 32 punktów). Uczniowie z dysleksją rzadziej uzyskiwali wyniki z obszaru wyników niskich i wysokich, a częściej – z obszaru wyników średnich.

W tabeli 21. przedstawiono szczegółowo, jaki odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją osiągnął wyniki w obszarze wyników niskich, średnich i wysokich.

Tabela 21. Odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją, uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie

Uczniowie bez dysleksji		przedział	% uczniów	Uczniowie z dysleksją		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-18	22,46	Obszar wyników	niskich	0-18	22,20
	średnich	19-31	55,81		średnich	19-31	60,21
	wysokich	32-40	21,73		wysokich	32-40	17,60

Uczniowie mający opinię o dysleksji w województwie wielkopolskim częściej niż szóstoklasiści bez dysleksji uzyskiwali wyniki w obszarze wyników średnich (różnica pomiędzy tymi grupami wynosi 4,4 punktu procentowego). W obszarze wyników niskich odsetek szóstoklasistów w grupie bez dysleksji jest zbliżony do procentowego udziału uczniów z dysleksją w tym obszarze. Natomiast w obszarze wyników wysokich odsetek uczniów bez dysleksji jest wyższy niż w grupie uczniów z dysleksją o 4,13 punktu procentowego.

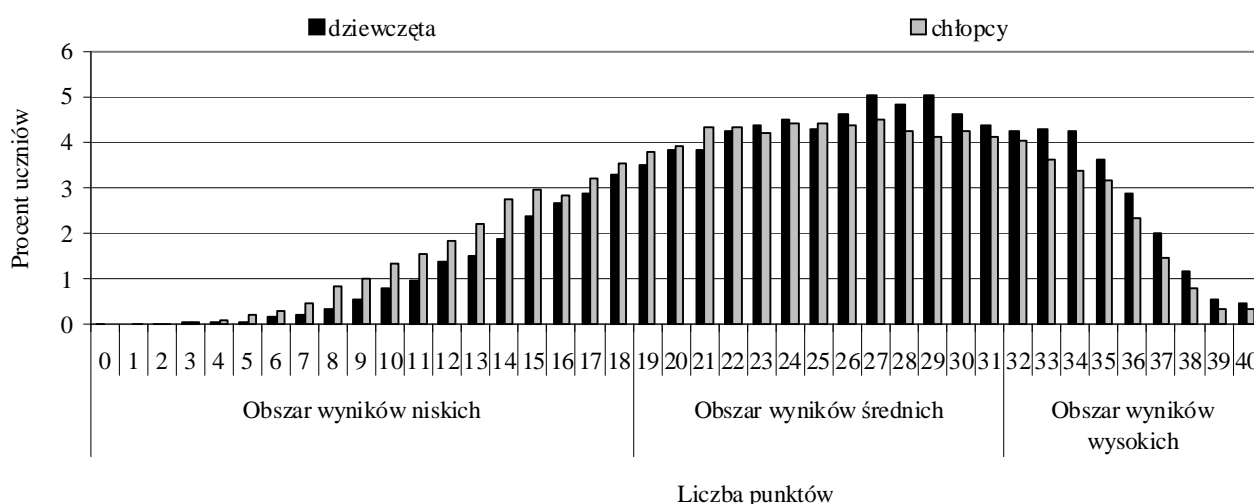
V.1b Wyniki dziewcząt i chłopców

W tabeli 22. zestawiono liczebność dziewcząt i chłopców, którzy przystąpili do sprawdzianu w 2011 roku oraz średni wynik każdej z tych grup.

Tabela 22. Liczebność oraz wyniki dziewcząt i chłopców

	Liczba uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Dziewczęta	16 902	25,38	63
Chłopcy	18 095	24,04	60

Tak jak w latach ubiegłych, wśród uczniów przystępujących do sprawdzianu było więcej chłopców niż dziewcząt (stanowili oni 50,73% piszących). Za rozwiązanie zadań w arkuszu statystyczny chłopiec w województwie wielkopolskim otrzymał 1,34 punktu mniej niż statystyczna dziewczynka (różnica w stosunku do 2010 roku zmniejszyła się o 0,36 punktu). Na wykresie 4. przedstawiono rozkład wyników obu grup.

Wykres 4. Rozkład wyników punktowych dziewcząt i chłopców

Dziewczęta częściej niż chłopcy uzyskiwały wyniki w obszarze wyników średnich powyżej 25 punktów i w obszarze wyników wysokich, a chłopcy częściej niż dziewczęta uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich, zatem dla chłopców zadania w arkuszu sprawdzianu okazały się trudniejsze niż dla dziewcząt. W tabeli 23. przedstawiono, jaki procent każdej grupy uzyskał wynik niski, średni czy wysoki.

Tabela 23. Odsetek dziewcząt i chłopców uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie

Dziewczęta		przedział	% uczniów	Chłopcy		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-18	19,33	Obszar wyników	niskich	0-18	25,36
	średnich	19-31	57,16		średnich	19-31	55,09
	wysokich	32-40	23,51		wysokich	32-40	19,55

Dziewcząt z wynikiem wysokim jest o 707 więcej niż z wynikiem niskim (4,18 punktu procentowego). Wśród chłopców jest odwrotnie. Wynik niski uzyskało o 1 052 (5,81 punktu procentowego) chłopców więcej niż wynik wysoki.

V.1c Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości

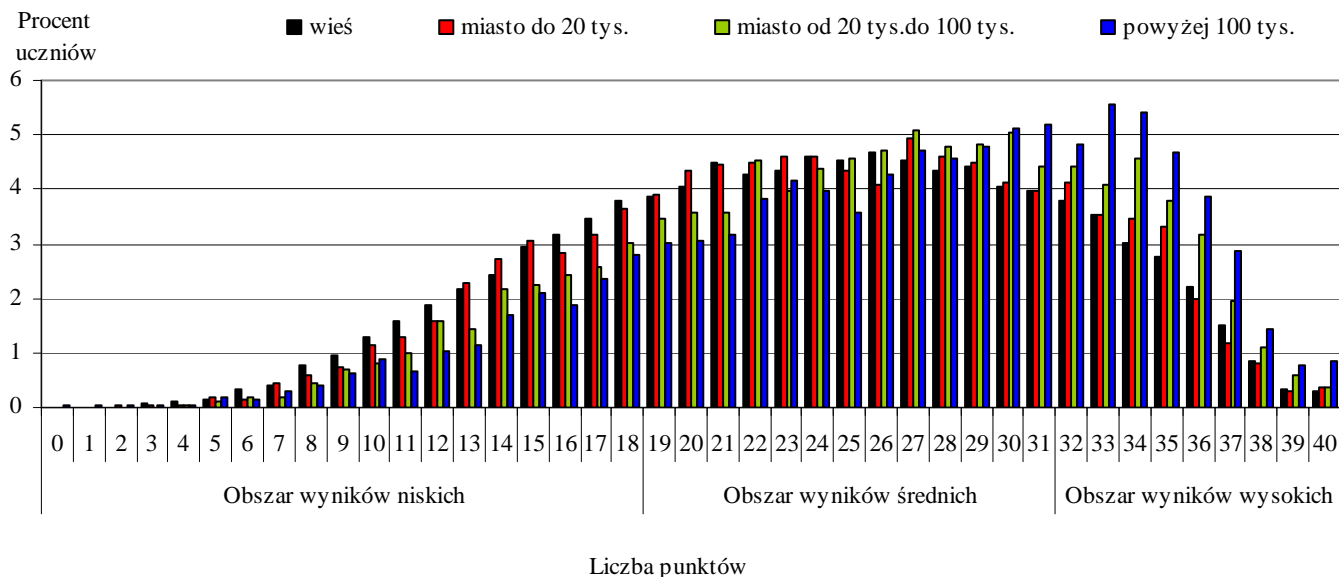
W tabeli 24. zestawiono liczebność i średnie wyniki szóstoklasistów w każdej z warstw (typie miejscowości).

Tabela 24. Liczebność i średnie wyniki w poszczególnych typach miejscowości

		Wieś	Miasto		
			do 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Liczba uczniów		14 807	7 518	7 429	5 243
Średni wynik	punktowy	23,92	24,18	25,47	26,50
	w %	60	60	64	66

W województwie wielkopolskim w szkołach wiejskich i w małych miastach (do 20 tysięcy mieszkańców) przystąpiło do sprawdzianu 62,6% szóstoklasistów. Średni wynik uczniów uczęszczających do szkół w miejscowościach wiejskich i małych miastach jest zbliżony (o 0,26 punktu niższy w szkołach wiejskich), ale znacznie niższy niż w średnich i dużych miastach (o 2,58 punktu).

Wykres 5. ilustruje, jak rozkładały się wyniki uczniów w poszczególnych typach miejscowości w województwie wielkopolskim.

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów z poszczególnych typów miejscowości

Rozkład wyników uczniów w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców wskazuje, że wielkość miejscowości ma wpływ na wyniki osiągnięte przez uczniów.

Dane zawarte na wykresie 5. należy uzupełnić informacjami zamieszczonymi w tabeli 25.

Tabela 25. Odsetek uczniów uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie

			przedział	% uczniów				przedział	% uczniów
Wieś	Obszar wyników	niskich	0-18	25,57	Miasto do 20 tys.	Obszar wyników	niskich	0-18	23,97
		średnich	19-31	56,18			średnich	19-31	56,95
		wysokich	32-40	18,25			wysokich	32-40	19,09
Miasto od 20 do 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-18	19,00	Miasto od 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-18	16,30
		średnich	19-31	56,91			średnich	19-31	53,45
		wysokich	32-40	24,08			wysokich	32-40	30,24

Porównując rozkład wyników we wszystkich typach miejscowości, zauważymy, że w obszarze wyników średnich odsetek uczniów jest podobny w szkołach wiejskich, w małych i średnich miastach, natomiast jest o 3 punkty procentowe niższy w dużych miastach. Znaczące różnice występują w obszarach wyników niskich i wysokich, np. w obszarze wyników niskich w szkole wiejskiej jest co czwarty uczeń, a w szkole wielkowiejskiej – co szósty. W obszarze wyników wysokich znajduje się więcej niż co trzeci uczeń ze szkoły wielkowiejskiej i co piąty ze szkoły położonej na terenach wiejskich.

V.1d Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

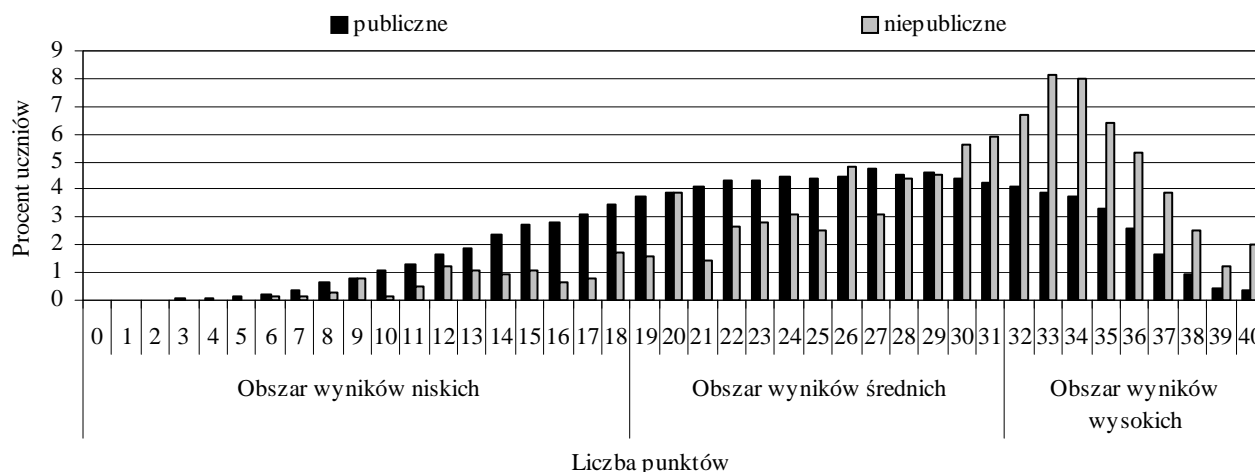
W tabeli 26. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie wielkopolskim.

Tabela 26. Liczebność i średnie wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

Uczniowie szkół	Liczba uczniów	Procent uczniów	Średni wynik	
			punktowy	w %
łącznie	34 997	100,00	24,70	62
publicznych	34 356	98,17	24,61	62
niepublicznych	641	1,83	28,81	72

W województwie wielkopolskim uczniowie szkół niepublicznych stanowili 1,83% szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu (arkusz S-1). Uzyskali średnio o 4,2 punktu więcej niż uczniowie szkół publicznych (w porównaniu z ubiegłorocznym sprawdzianem różnica pomiędzy obiema grupami jest mniejsza o 0,2 punktu).

Na wykresie 6. przedstawiono rozkład wyników uczniów ze szkół publicznych i niepublicznych w województwie wielkopolskim.

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów w szkołach publicznych i niepublicznych

Rozkłady wyników punktowych różnią się kształtem. Wykres uczniów szkół publicznych jest lekko lewoskośny i bardziej spłaszczony, natomiast rozkład wyników uczniów szkół niepublicznych jest wyraźnie lewoskośny, wypiętrzony w obszarze wyników wysokich (przeważają wyniki wysokie).

W tabeli 27. przedstawiono procentowy rozkład liczby uczniów w trzech obszarach wyników (niskim, średnim i wysokim).

Tabela 27. Odsetek uczniów uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie w szkołach publicznych i niepublicznych

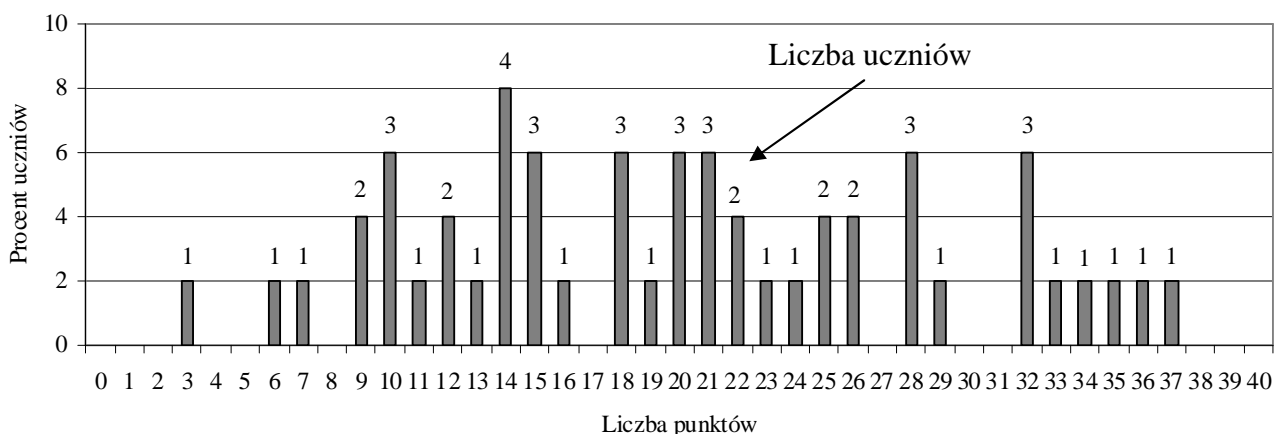
Uczniowie z wynikami	przedział	% uczniów w szkołach	
		publicznych	niepublicznych
niskimi	0-18	22,69	9,52
średnimi	19-31	56,27	46,33
wysokimi	32-40	21,04	44,15

W szkołach publicznych co piąty uczeń miał wynik wysoki, natomiast w szkołach niepublicznych co drugi szóstoklasista przystępujący do sprawdzianu miał taki wynik.

V.2. Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6

Uczniowie słabo widzący rozwiązywali zadania zamieszczone w arkuszach S-4 i 5, a uczniowie niewidomi w arkuszu S-6. W bieżącym roku w województwie wielkopolskim do sprawdzianu przystąpiło 47 uczniów słabo widzących (w tym 3 z dysleksją rozwojową) i 3 uczniów niewidomych. W tej grupie było 26 chłopców i 24 dziewczęta. Wszyscy uczęszczali do szkół publicznych: 32 do szkół znajdujących się na wsi, 5 – do szkół w małych miastach i w sumie 13 do szkół położonych na terenie średnich i dużych miast. Średni wynik punktowy wyniósł 20,04, czyli 50,1% punktów możliwych do uzyskania.

Na wykresie 7. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy uczniów.

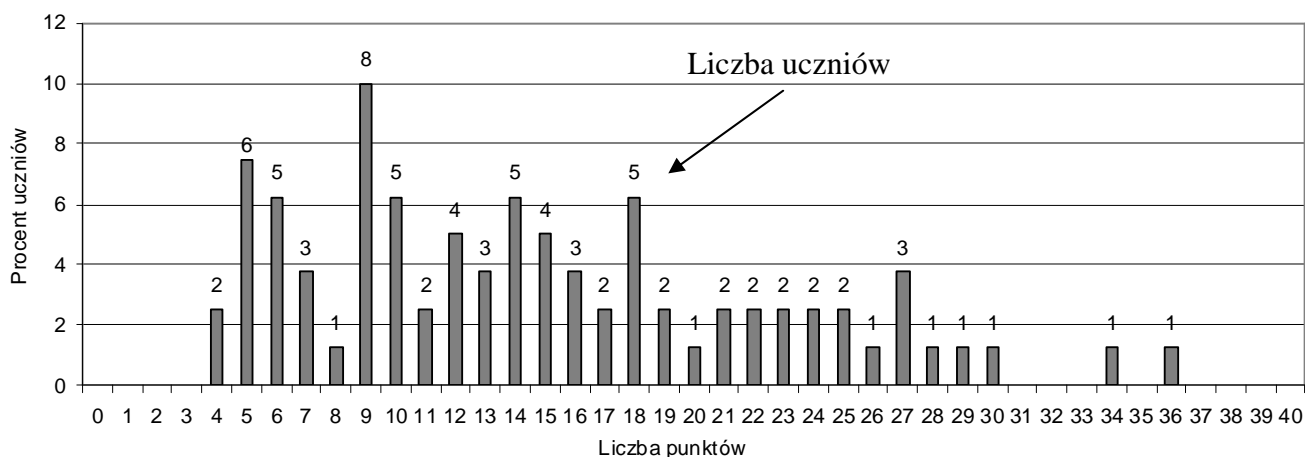

Wykres 7. Rozkład wyników uczniów słabo widzących i niewidomych

Wynik niższy niż 20 punktów (połowa punktów możliwych do uzyskania) otrzymało 24 uczniów, czyli 48% przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszach S-4, 5 i 6. Najniższy wynik uzyskany przez uczniów wyniósł 3 punkty, a najwyższy 37 punktów. Najliczniejsza grupa uczniów – czworo (8%) – uzyskało 14 punktów.

V.3. Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących – arkusz S-7

W województwie wielkopolskim do sprawdzianu przystąpiło 45 chłopców i 35 dziewcząt, w sumie 80 uczniów. Siedemdziesięciu dziewięciu uczniów słabo słyszących i niesłyszących uczęszczało do 47 szkół publicznych, a jeden do szkoły niepublicznej. Największa liczba uczniów (27) uczęszczała do szkół położonych w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców. Na 40 punktów możliwych uczniowie uzyskali średni wynik 14,78 punktu (średnio o 1,67 punktu mniej niż w Okręgu), czyli 36,95% punktów. Rozkład wyników uzyskanych przez uczniów zaprezentowano na wykresie 8.

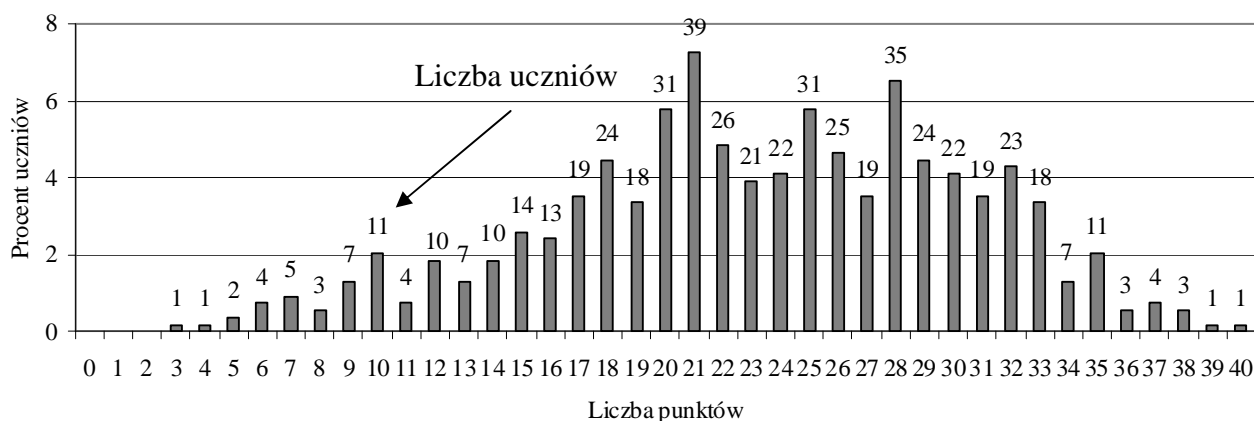

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Jak można odczytać z tego wykresu, 60 (75%) uczniów zdobyło mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania. Najniższy wynik 4 punkty uzyskało dwóch uczniów i najwyższy – 36 punktów – jeden uczeń. Najczęściej występujący wynik: 9 punktów uzyskało 8 uczniów.

V.4. Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – arkusz S-8

W 258 szkołach w województwie wielkopolskim 538 uczniów rozwiązywało zadania zamieszczone w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim. Czworo uczniów uczęszczało do szkół niepublicznych, pozostali – do publicznych. W tej grupie szóstoklasistów przeważali chłopcy, których było 355, przy 183 dziewczętach. Najwięcej uczniów upośledzonych w stopniu lekkim uczęszczało do szkół znajdujących się na terenach wiejskich. Średni wynik punktowy szóstoklasistów rozwiązujących zadania w arkuszach S-8 to 23,16 punktu, tj. 57,9% punktów możliwych do uzyskania. Na wykresie 9. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy uczniów.

Wykres 9. Rozkład wyników uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Największa grupa uczniów – 39 – uzyskała wynik 21 punktów. Jeden uczeń uzyskał maksymalną liczbę punktów. 184 (34%) szóstoklasistów uzyskało wyniki poniżej połowy punktów możliwych do uzyskania.

VI. Wyniki szkół

W województwie wielkopolskim uczniowie uczęszczałi do 1 094 szkół. Ponad 80% (882 szkoły) to placówki z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych. W 189 szkołach były 3 lub 4 klasy szóste, a w 23 szkołach od 5 do 7 klas.

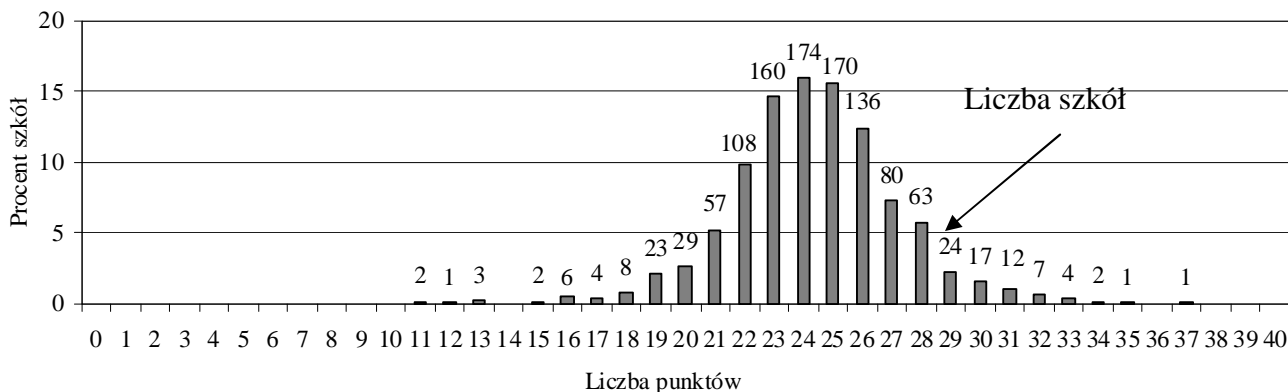
W tabeli 28. zestawiono liczebność szkół w różnych typach miejscowości z uwzględnieniem statusu szkoły.

Tabela 28. Liczba szkół w czterech typach miejscowości

Liczba szkół	Wieś	Miasto		
		poniżej 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Publicznych	744	116	99	93
Niepublicznych	21	3	5	13

W miejscowościach wiejskich znajduje się 69,9% szkół, a w dużych miastach 9,7% szkół. Szkoły niepubliczne znajdują się we wszystkich typach miejscowości, najmniej w miastach poniżej 20 tys. mieszkańców.

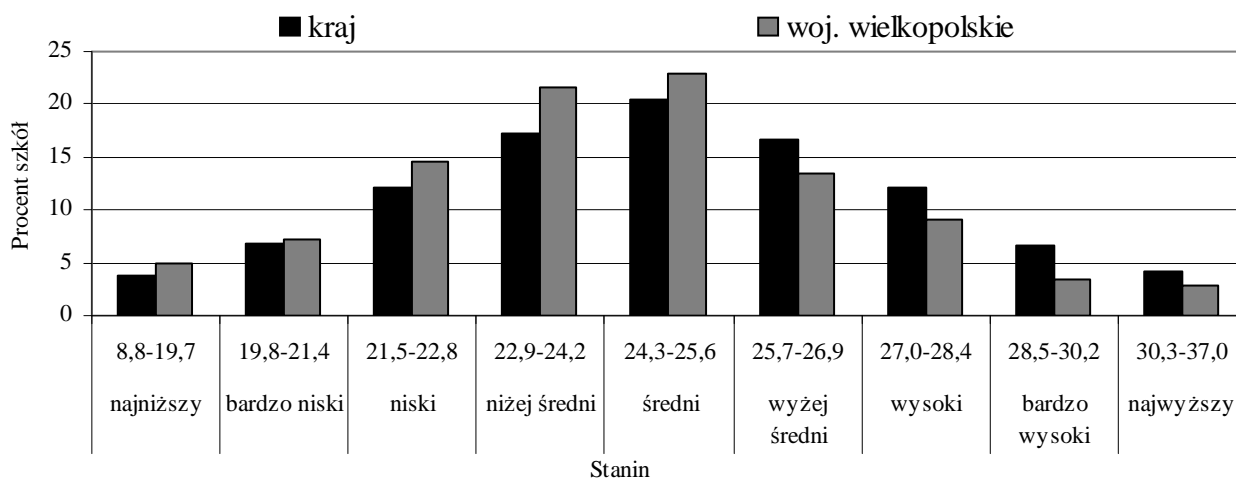
Na wykresie 10. przedstawiono rozkład średnich wyników punktowych szkół w województwie wielkopolskim. Po usytuowaniu w tym rozkładzie średniego wyniku konkretnej szkoły możemy odczytać, ile szkół (jaki procent) w województwie wielkopolskim uzyskało taki sam wynik oraz obliczyć, ile szkół (jaki procent) otrzymało wynik wyższy lub niższy.

Wykres 10. Rozkład średnich wyników szkół województwa wielkopolskiego

Najczęściej występujący wynik (dominanta rozkładu) to 24 punkty – uzyskano go w 174 szkołach. Najniższy średni wynik to 11 punktów – uzyskano go w dwóch szkołach, a najwyższy 37 punktów (w jednej szkole; w ubiegłym roku także w jednej szkole uzyskano wynik na tym samym poziomie).

Na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu dla wszystkich szkół w kraju opracowano skalę staninową. Korzystając z niej, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu porównała wyniki szkół znajdujących się w województwie wielkopolskim z wynikami krajowymi.

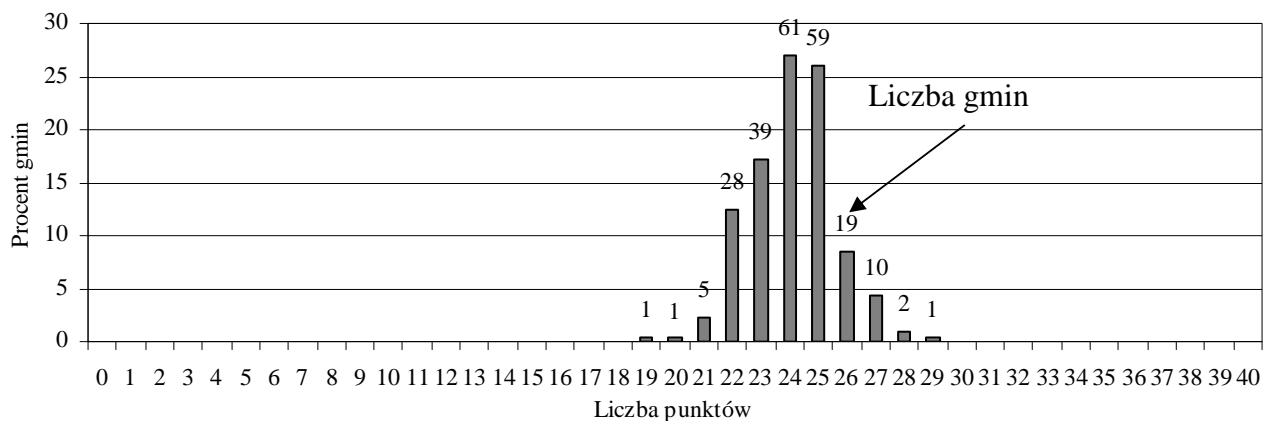
Wykres 11. Rozkład w skali staninowej średnich wyników szkół w kraju i w województwie wielkopolskim

W województwie wielkopolskim w trzech niskich staninach znajduje się 26,6% szkół województwa wielkopolskiego, czyli wyższy odsetek jak w kraju (22,8%). Odsetek szkół z wynikami wysokimi jest o ponad 7 punktów procentowych niższy niż w kraju i wynosi 15,4%.

VII. Wyniki gmin

Średni wynik 226 gmin w województwie wielkopolskim wynosi 24,08 punktu (w Okręgu 23,88).

Na wykresie 12. zaprezentowano wyniki uzyskane w gminach w województwie wielkopolskim, a w tabeli 29. rozkład średnich wyników tych gmin.

Wykres 12. Rozkład średnich wyników gmin w województwie wielkopolskim

Najniższy wynik 19 punktów uzyskano w gminie Tarnówka położonej w powiecie złotowskim. Wynik 20 punktów uzyskano w gminie Kuślin. Najwyższy wynik 29 punktów uzyskano w gminie Kraszewice. W dwóch gminach: Powidz i Obrzycko uzyskano wynik 28 punktów. Najczęściej występujący średni wynik 24 punkty uzyskano w 61 gminach stanowiących 27% gmin w Wielkopolsce (więcej na stronie www.oke.poznan.pl).

Zaprezentowana w tabeli 29. skala staninowa została opracowana na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu dla wszystkich gmin w Okręgu. Korzystając z niej, można porównać wyniki gmin znajdujących się w województwie wielkopolskim z wynikami gmin w Okręgu.

Tabela 29. Rozkład średnich wyników gmin w Okręgu i województwie wielkopolskim

Przedział		17,51 - 20,87	20,88 - 21,97	21,98 - 22,67	22,68 - 23,52	23,53 - 24,36	24,37 - 24,89	24,90 - 25,65	25,66 - 26,59	26,60 - 28,50
Wynik		najniższy	bardzo niski	niski	nież średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy
Gmin w Okręgu	w %	4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
	liczba	15	29	51	72	84	73	50	30	19
Gmin w woj. wielkopolskim	w %	1%	7%	11%	15%	23%	18%	15%	6%	5%
	liczba	2	16	24	33	51	40	34	14	12

VIII. Osiągnięcia uczniów w obszarach standardów – arkusz S-1, 4, 5, 6, 7 i 8

Osiągnięcia uczniów uzyskane za zadania w poszczególnych typach arkuszy, z uwzględnieniem podziału na obszary umiejętności, zaprezentowano w kolejnych podrozdziałach zamieszczonych w rozdziale VIII. Oddzielnie zostały omówione wyniki uczniów bez dysfunkcji oraz uczniów słabo widzących i niewidomych, słabo słyszących i niesłyszących, a także upośledzonych w stopniu lekkim.

Wyniki uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym zaprezentowano, uwzględniając na wykresie rozkład wyników punktowych w każdym z obszarów umiejętności oraz w tabeli zawierającej wartości współczynników łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności i na wykresie – łatwość wszystkich zadań/czynności w pięciu obszarach umiejętności. W przypadku uczniów rozwiązujących zadania w arkuszach dostosowanych informacje o osiągnięciach zostały ograniczone do przedstawienia na wykresie współczynników łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności (zbyt mała populacja przystępujących do sprawdzianu, aby sporządzić rozkład).

Wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań zamieszczonych w różnych typach arkuszy, z podziałem na pięć obszarów umiejętności, przedstawiono w tabeli 30. Wynik podany w procentach oznacza, ile procent punktów uzyskali uczniowie w województwie wielkopolskim i w powiatach za rozwiązanie zadań z danego obszaru umiejętności oraz za rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu określonego typu.

Dodatkowo w tabeli 30. odnotowano procent uczniów z dysleksją rozwojową w województwie wielkopolskim i w powiatach.

Nie należy porównywać wyników uzyskanych za opanowanie poszczególnych obszarów umiejętności w arkuszach różnego typu. Należy pamiętać o dużym zróżnicowaniu wielkości populacji przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym oraz w arkuszach dostosowanych, w poszczególnych powiatach, o czym informowano w rozdziale IV, prezentując dane o uczniach.

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Tabela 30. Procent uczniów z dysleksją oraz procent punktów uzyskanych w poszczególnych obszarach umiejętności

Województwo/ powiat	Dysleksja w %	Procent uzyskanych punktów za																			
		czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
		S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8
Woj. wielkopolskie	6,39	81	73	50	70	51	43	26	66	65	47	36	46	57	49	52	42	47	34	28	55
chodzieski	5,30	80	60	—	67	50	20	—	88	59	13	—	50	53	50	—	75	39	38	—	63
czarnkowsko- trzcianecki	4,83	80	—	90	77	50	—	40	71	65	—	88	42	56	—	50	50	46	—	25	56
gnieźniński	1,28	80	70	45	76	47	10	30	63	63	88	13	47	57	75	38	44	46	38	19	60
gostyński	9,36	79	80	44	80	52	40	34	78	64	71	48	49	60	50	60	41	47	42	30	65
grodziski	3,95	79	55	60	79	54	55	45	81	62	25	44	57	54	50	50	40	44	25	44	61
jarociński	7,05	80	100	60	74	52	50	40	64	65	88	56	54	59	75	75	29	47	38	50	70
kaliski	10,16	80	60	—	59	52	0	—	63	67	0	—	30	56	25	—	38	49	0	—	40
kępiński	4,35	81	—	—	75	50	—	—	65	63	—	—	41	56	—	—	50	44	—	—	52
kolski	4,64	79	40	100	60	52	20	40	49	62	38	100	46	57	25	100	47	44	13	100	51
koniński	2,57	79	90	35	67	51	73	60	54	62	71	25	46	57	58	38	62	45	54	19	52
kościański	4,33	80	80	55	71	52	60	20	67	65	100	81	53	55	100	50	30	47	88	63	56
krotoszyński	5,91	81	100	55	67	52	100	38	66	64	75	42	45	58	50	46	22	47	88	33	48
leszczyński	4,55	80	—	43	66	51	—	18	76	64	—	16	44	58	—	53	50	47	—	16	63
międzychodzki	6,26	78	—	70	74	51	—	50	71	61	—	50	30	57	—	75	42	42	—	63	54
nowotomyski	3,25	78	—	60	71	48	—	25	66	62	—	31	44	56	—	63	58	43	—	25	50

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

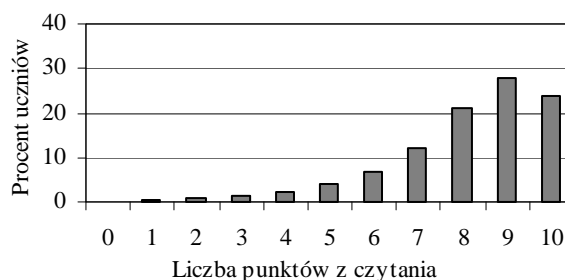
Powiat	Dysleksja w %	Procent uzyskanych punktów za																			
		czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
		S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8
obornicki	2,27	79	—	—	52	49	—	—	32	62	—	—	25	56	—	—	29	45	—	—	32
ostrowski	7,37	81	80	57	74	50	50	50	53	65	13	42	45	57	50	67	52	47	25	17	57
ostrzeszowski	14,98	80	70	—	65	53	70	—	70	68	50	—	36	56	50	—	32	50	25	—	43
pilski	5,17	82	60	20	72	50	20	0	66	63	17	13	62	57	42	75	63	44	4	0	67
pleszewski	4,90	78	90	—	83	52	50	—	75	64	0	—	44	56	75	—	42	45	38	—	54
poznański	8,86	83	57	50	69	53	38	43	65	66	38	22	47	58	46	31	39	49	27	28	51
rawicki	6,34	80	—	67	67	50	—	10	72	63	—	58	46	56	—	67	48	47	—	38	55
słupecki	4,16	80	70	50	72	54	25	50	74	62	27	25	53	58	54	25	36	47	4	13	53
szamotulski	6,45	80	100	—	54	51	50	—	61	64	75	—	36	58	0	—	42	44	25	—	42
średzki	2,09	83	—	—	71	54	—	—	71	70	—	—	55	59	—	—	50	53	—	—	60
śremski	2,82	80	—	—	75	50	—	—	71	63	—	—	35	57	—	—	50	46	—	—	49
turecki	3,50	81	70	70	39	53	40	20	48	63	41	50	36	58	44	50	44	46	44	38	40
wągrowiecki	2,47	80	90	—	71	53	90	—	63	64	100	—	52	58	75	—	61	44	100	—	62
wolsztyński	5,99	82	77	65	56	54	33	30	44	65	21	38	32	57	17	50	25	50	17	25	40
wrzesiński	2,79	82	85	—	75	50	65	—	68	67	38	—	52	57	38	—	39	48	13	—	52
złotowski	1,10	80	—	—	71	43	—	—	67	61	—	—	47	55	—	—	45	45	—	—	60
Kalisz	12,85	83	—	44	60	52	—	18	65	68	—	30	47	58	—	43	17	52	—	30	44
Konin	5,18	84	83	45	71	51	53	15	67	66	75	31	46	60	69	63	38	49	69	31	58
Leszno	7,97	86	90	75	66	56	60	50	78	74	100	88	37	63	50	38	31	59	88	63	51
Poznań	11,65	86	60	41	75	56	50	12	65	71	75	25	54	61	0	53	35	55	38	15	61

VIII.1. Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym S-1

Do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym w województwie wielkopolskim przystąpiło 34 997 uczniów. Na 40 punktów możliwych do uzyskania otrzymali oni średnio 24,70 punktów, czyli 61,8%.

VIII.1a Czytanie

Za opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie* (Wykres 13.) na 10 punktów możliwych do uzyskania 9 676 uczniów, czyli prawie 27,6% piszących, otrzymało 9 punktów. Maksymalne 10 punktów uzyskało 23,69% przystępujących do sprawdzianu (8 291 uczniów). 24 uczniów (0,07%) nie uzyskało żadnego punktu. Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie otrzymali 81% punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że dla szóstoklasistów zadania sprawdzające poziom opanowania tej umiejętności okazały się łatwe. Najłatwiejsze dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym (Tabela 31.) było zadanie 6., w którym należało wnioskować o cechach małego Karola Gaussa na podstawie przesłanek zawartych w tekście popularnonaukowym. Trudne dla uczniów okazało się zadanie 14., w którym wymagano wykazania się umiejętnością rozumienia głównej myśli utworu poetyckiego – fragmentu wiersza J. Brzechwy pt. *Sum*. Umiarkowanie trudne było określanie funkcji elementów tekstu popularnonaukowego, sprawdzane w zadaniu 3. Pozostałe zadania – sprawdzające opanowanie umiejętności odczytywania tekstu popularnonaukowego (zad. 1.) oraz poetyckiego (zad. 12. i 15.) – okazały się łatwe lub bardzo łatwe (2., 4., 5. i 13.).

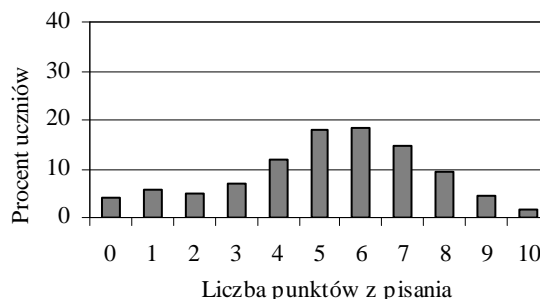
Wykres 13.

Czytanie - numer zadania									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	12.	13.	14.	15.
Współczynnik łatwości									
0,89	0,91	0,53	0,91	0,92	0,95	0,83	0,90	0,47	0,82

Tabela 31.

VIII.1b Pisanie

Poziom opanowania umiejętności *pisania* w arkuszach S-1 oceniano na podstawie odpowiedzi zredagowanych do zadania nr 25 (opis znaczka) i 26 (zaproszenie). W województwie wielkopolskim (Wykres 14.) uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym na 10 punktów możliwych do uzyskania najczęściej otrzymywali 6 punktów. Tę liczbę punktów uzyskało 6 444 uczniów (18,41%). Nieznacznie mniejsza liczba uczniów (6 293; 17,98%) otrzymała 5,

Wykres 14.

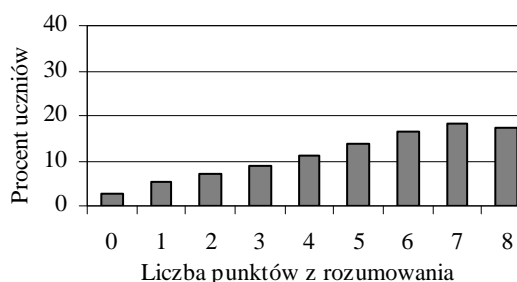
czyli połowę punktów możliwych do uzyskania. Ponad 4% uczniów (1 498 osób) – uzyskało minimalną (0 punktów), a 566 uczniów (1,62%) – maksymalną liczbę (10) punktów. Jeden punkt za opanowanie umiejętności z tego obszaru otrzymało 1 936 (5,53%) uczniów. Współczynnik łatwości 0,51 dla całego obszaru *pisanie* informuje, że była to dla uczniów umiejętność umiarkowanie trudna. Dla uczniów w województwie wielkopolskim w bieżącym roku (*Tabela 32.*) łatwa okazała się jedynie umiejętność pisania poprawnego pod względem interpunkcyjnym (zad. 25.V). Trudność sprawiło uczniom posługiwanie się funkcjonalnym stylem z dbałością o dobór słownictwa (szczególnie określanie relacji przestrzennych; zad. 25.II) oraz napisanie zaproszenia na temat i zgodnie z celem (zaproszenie na otwarcie wystawy filatelistycznej; zad. 26.I). Umiarkowanie trudne dla uczniów było opisanie dzieła sztuki użytkowej, czyli znaczka (zad. 25.I), pisanie poprawne pod względem gramatycznym (zad. 25.III) i ortograficznym (zad. 25.IV i 26.II).

Pisanie - numer czynności						
25.I	25.II	25.III	25.IV	25.V	26.I	26.II
Współczynnik łatwości						
0,52	0,34	0,61	0,67	0,75	0,29	0,65

Tabela 32.

VIII.1 c Rozumowanie

Z obszaru *rozumowanie* (*Wykres 15.*), na 8 punktów możliwych do uzyskania, najliczniejsza grupa – 6 340, czyli 18,12% populacji piszących sprawdzian w województwie wielkopolskim uzyskała wynik 7 punktów. 2,45% (858) uczniów nie uzyskało żadnego punktu. Jeden punkt przyznano 1 835 uczniom, a 3 818 uczniów uzyskało 4 punkty – połowę puli punktów możliwych do uzyskania. Maksymalny wynik – 8 punktów – uzyskało 6 048 uczniów, czyli 17,28% populacji. Współczynnik łatwości – 0,65 – dla obszaru *rozumowanie* świadczy o tym, że zadania dla uczniów były umiarkowanie trudne. Najłatwiejsze dla uczniów (*Tabela 33.*) okazało się zadanie 23., w którym należało wyznaczyć czynnik iloczynu, czyli obliczyć liczbę ciasteczek

Wykres 15.

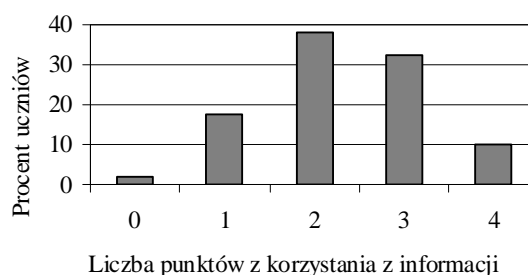
Rozumowanie - numer zadania					
7.	16.	17.	20.	22.	23.
Współczynnik łatwości					
0,48	0,50	0,70	0,70	0,63	0,78

Tabela 33.

zawartych w małym opakowaniu. Natomiast trudne było zadanie 7. – umieszczenie daty w przedziale czasowym. Łatwe było wyznaczenie wielokrotności liczby *pięć* (zad. 17.) oraz wskazanie wyrażenia umożliwiającego obliczenie pola trójkąta (zad. 20.). Wykonanie dwóch zadań okazało się czynnością umiarkowanie trudną: w zadaniu 16. należało wyznaczyć długość krawędzi sześcianu, a w zadaniu 22. – wyznaczyć iloraz i zaokrąglić wynik na potrzeby sytuacji praktycznej (liczba worków żwiru potrzebnego do wysypania na placu o określonej powierzchni).

VIII.1d Korzystanie z informacji

Na 4 punkty możliwe do uzyskania z obszaru *korzystanie z informacji* (Wykres 16.) 13 234 populacji szóstoklasistów w województwie wielkopolskim (37,81%) uzyskało 2 punkty. Nieco mniejszy odsetek uczniów – 32,39% (11 338 uczniów) otrzymał 3 punkty. Aż 2,15%, czyli 751 uczniów, nie podjęło próby rozwiązania lub nie rozwiązało poprawnie żadnego zadania z tego obszaru umiejętności. Ponad 10,04% (3 512) uczniów uzyskało maksymalne 4 punkty. Wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* okazało się dla uczniów w województwie wielkopolskim umiarkowanie trudne (współczynnik 0,57), chociaż wszystkie zadania były zadaniami wielokrotnego wyboru, więc uczeń musiał wybrać jedną z zaproponowanych odpowiedzi. Najłatwiejsze dla uczniów (Tabela 34.)

Wykres 16.

Korzystanie z informacji – numer zadania			
8.	9.	10.	11.
Współczynnik łatwości			
0,55	0,90	0,58	0,27

Tabela 34.

okazało się zadanie 9., w którym należało, korzystając z tabeli, w której zostały podane daty urodzin i imienin czworga przyjaciół, wskazać najstarsze z dzieci. Natomiast najtrudniejsze było zadanie 11. – na podstawie tego samego źródła – obliczenie czasu upływającego od imienin do urodzin. Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 10. (obliczenie, ile dzieci ma urodziny w lecie) oraz 8. (ustalenie daty na podstawie informacji zawartych w przypisie do tekstu popularnonaukowego).

VIII.1e Wykorzystywanie wiedzy w praktyce

W porównaniu z ubiegłym rokiem wykres rozkładu punktów z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* (Wykres 17.) jest bardziej spłaszczony, ponieważ mniejsza liczba uczniów uzyskała 5, 6 i 7 punktów. Na 8 punktów możliwych do uzyskania najliczniejsza grupa uczniów – 5 312 (15,18%) uzyskała 1 punkt. Niewiele mniejsza była grupa uczniów, którzy uzyskali 8 punktów – 4 740 (13,54%). Ponad 12,19% wszystkich piszących (4 266 uczniów) w województwie wielkopolskim uzyskało 0 punktów. Dla szóstoklasistów zadania z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* były trudne – współczynnik łatwości 0,47. Spośród zadań sprawdzających poziom opanowania umiejętności z tego obszaru (Tabela 35.) jedno okazało się trudne (zad. 24. – wyznaczenie kwoty oszczędności i podzielenie jej na równe części), natomiast trzy

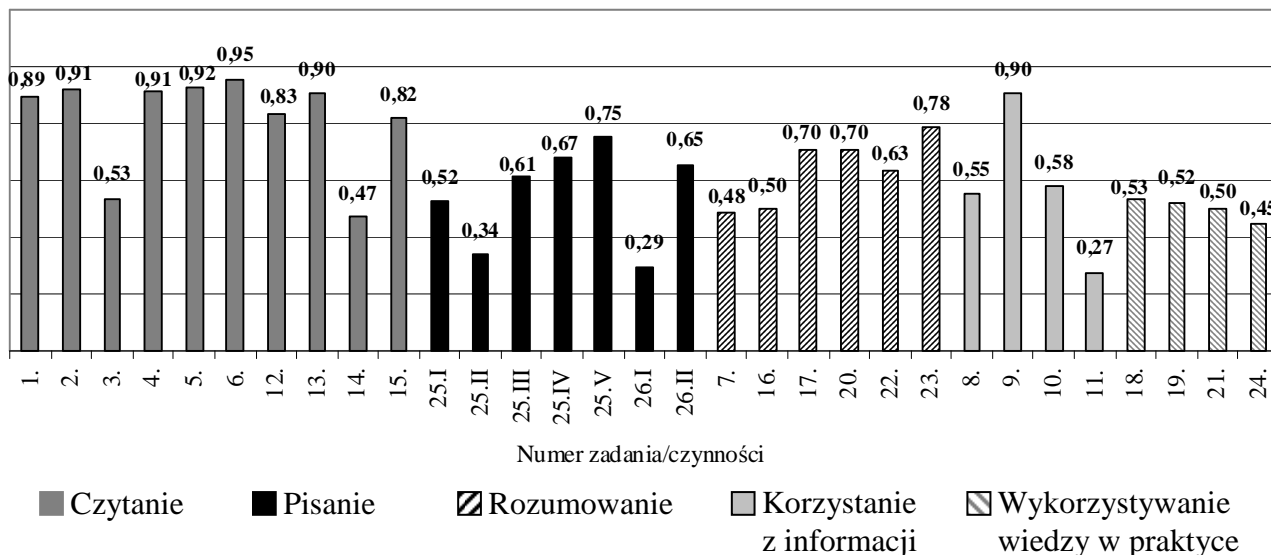
Wykres 17.

Wykorzystywanie wiedzy w praktyce – numer zadania			
18.	19.	21.	24.
Współczynnik łatwości			
0,53	0,52	0,50	0,45

Tabela 35.

umiarkowanie trudne: w zad. 18. należało obliczyć jednostkową cenę produktu, w zad. 19. wskazać praktyczny sposób wyrównania dwóch wielkości, a w zad. 21. obliczyć długość zgodnie z warunkami zadania (długość ogrodzenia działki).

Podsumowując, na wykresie 18. zaprezentowano łatwość wszystkich zadań/czynności w arkuszu standardowym S-1-112 w pięciu obszarach umiejętności.

Wykres 18. Łatwość zadań/czynności w arkuszu standardowym – S-1

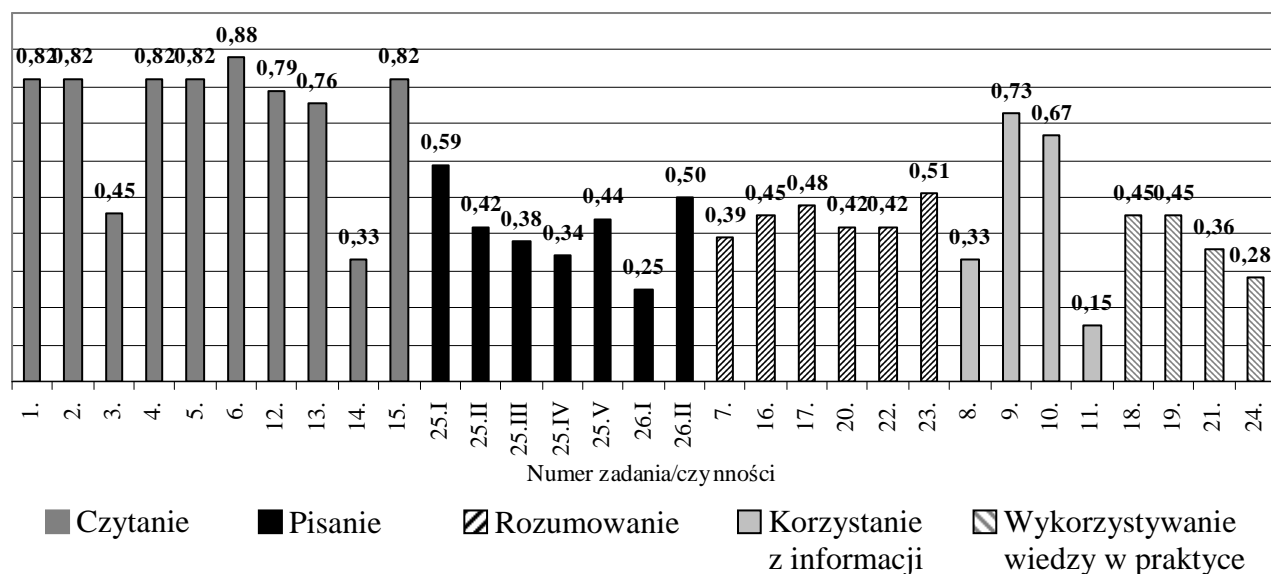
Najmniej trudności sprawiło uczniom wykonanie zadań z obszaru *czytanie* – w województwie wielkopolskim uczniowie uzyskali 81% punktów możliwych do uzyskania (w 2010 r. – 72%). Umiejętności z trzech obszarów były umiarkowanie trudne: z obszaru *pisanie* – uczniowie uzyskali 51% punktów (w 2010 r. – 49%), *rozumowanie* – 65% (w ubiegłym roku 64%), *korzystanie z informacji* – 57% (podczas sprawdzianu 2010 także – 57%) punktów możliwych do uzyskania. Wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* okazało się trudne – uczniowie uzyskali 47% punktów (w 2010 r. 53%).

VIII.2. Osiągnięcia uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – arkusz S-4, 5, 6

W bieżącym roku do sprawdzianu w województwie wielkopolskim przystąpiło 50 uczniów słabo widzących. W tej populacji było 3 uczniów niewidomych, którzy rozwiązywali zadania zamieszczone w zestawie S-6. Na 40 punktów możliwych do uzyskania uczniowie słabo widzący i niewidomi otrzymali średnio 20,04 punktu. Tylko jeden z obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych – *czytanie* – został przez tych uczniów opanowany w stopniu zadowalającym. Umiejętności z obszaru *korzystanie z informacji*, *pisanie*, *rozumowanie* oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* okazały się trudne.

W całym arkuszu nie było dla uczniów zadań bardzo łatwych. W dziewięciu zadaniach uzyskano współczynniki charakterystyczne dla zadań łatwych.

Na wykresie 19. zilustrowano łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabo widzących i niewidomych.

Wykres 19. Łatwość zadań w arkuszu dla uczniów słabo widzących i niewidomych

Za zadania sprawdzające opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie* uczniowie otrzymali 73% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 6. – wnioskowanie o cechach małego Karola Gaussa na podstawie przesłanek zawartych w tekście popularnonaukowym. Współczynnik łatwości o takiej samej wartości uzyskano w zadaniach nr 1, 2, 4, 5 i 15. Zadania od 1. do 4. odnosiły się do tekstu popularnonaukowego. W zadaniu 1. oceniano umiejętność odczytania ogólnego sensu tekstu popularnonaukowego. Wyszukanie informacji w tekście popularnonaukowym oceniano w zad. 2. i 4., natomiast w 5. – zrozumienie puenty tekstu. W zadaniu 15., odnoszącym się do tekstu poetyckiego, należało dostrzec charakterystyczną cechę języka utworu. W również łatwym zadaniu 12. należało wnioskować na podstawie przesłanek zawartych w wierszu. Uczniowie nie mieli także problemów z rozwiązaniem zadania 13., w którym należało określić intencję bohatera fragmentu wiersza J. Brzechwy pt. *Sum*. Trudne było określenie funkcji elementów w tekście popularnonaukowym (zad. 3.) oraz wykazanie się umiejętnością rozumienia głównej myśli utworu poetyckiego (zad. 14).

Opanowanie umiejętności *pisania* sprawiło problem wielu szóstoklasistom – uczniowie słabo widzący i niewidomi w województwie wielkopolskim otrzymali tylko 43% punktów możliwych do uzyskania w tym obszarze. Umiejętności takie, jak napisanie tekstu na podany temat (zad. 25.I), a także napisanie zaproszenia bez błędów ortograficznych (zad. 26.II) okazały się umiarkowanie trudne. Posługiwanie się funkcjonalnym stylem w opowiadaniu o lekcji marzeń (zad. 25.II), pisanie poprawne pod względem interpunkcyjnym (zad. 25.V), gramatycznym (zad. 25.III) i ortograficznym (zad. 25.IV) oraz napisanie zaproszenia na temat otwarcia wystawy pt. *Sławni matematycy na znaczkach pocztowych* (zad. 26.I) było dla tej grupy uczniów umiejętnością trudną.

W obszarze *rozumowanie*, za który uczniowie otrzymali 47% punktów możliwych do uzyskania, żadna badana umiejętność nie okazała się dla tej grupy uczniów bardzo łatwa ani łatwa. Jedna umiejętność była umiarkowanie trudna: wyznaczenie czynnika iloczynu (zad. 23.). Trudne były zadania: 7. (umieszczenie daty w przedziale czasowym), 16. (wyznaczenie długości krawędzi sześcianu), 17. (wyznaczenie wielokrotności liczby), 20. (ustalanie sposobu obliczenia pola trójkąta) oraz 22. (wyznaczenie ilorazu i zaokrąglenie wyniku).

Za wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* uczniowie słabo widzący i niewidomi otrzymali 49% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów

okazało się zadanie 9., w którym należało, korzystając z tabeli, w której zostały podane daty urodzin i imienin czworga przyjaciół, wskazać, które z dzieci jest najstarsze. Natomiast najtrudniejsze było zadanie 11. – na podstawie tego samego źródła – obliczenie czasu upływającego od imienin do urodzin. Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 10. (obliczenie, ile dzieci ma urodziny w lecie), a trudne zadanie 8. (ustalenie daty na podstawie informacji zawartych w przypisie do tekstu popularnonaukowego).

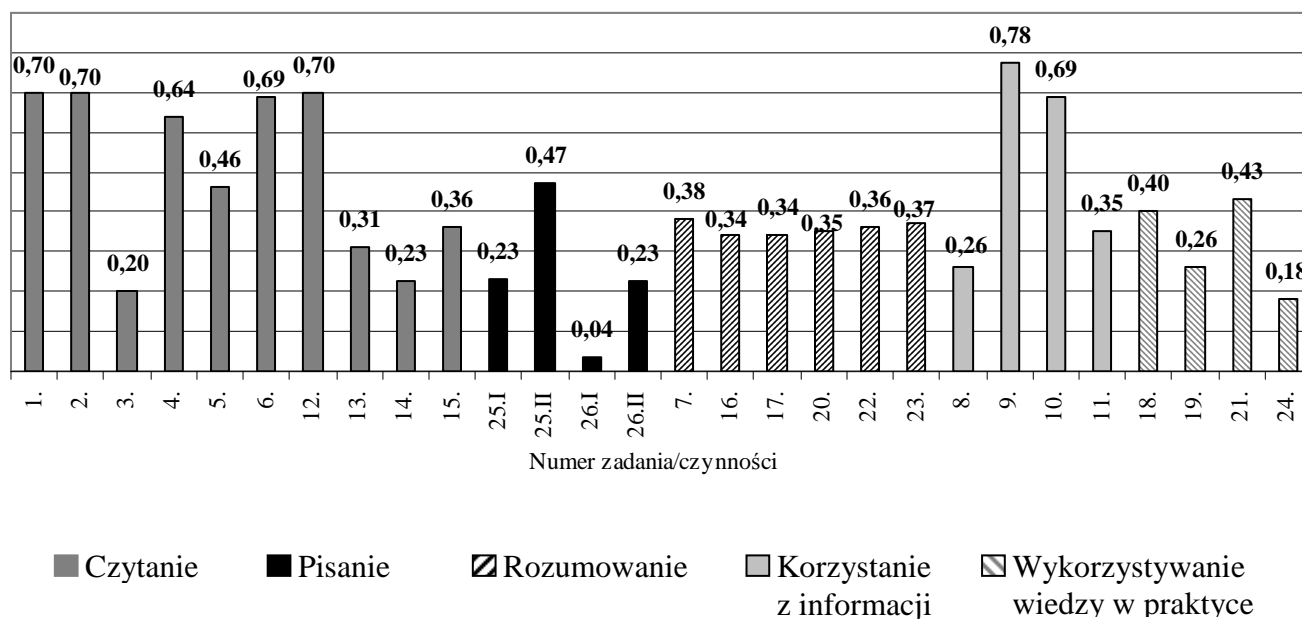
Za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* uczniowie uzyskali najmniej – jedynie 34% punktów możliwych do uzyskania. Wszystkie zadania, polegające na obliczeniu ceny jednostkowej produktu (zad. 18.), wskazaniu praktycznego sposobu wyrównania dwóch wielkości (zad. 19.), obliczeniu długości zgodnie z warunkami zadania (zad. 21.) oraz wyznaczeniu kwoty i podzieleniu jej na równe części (zad. 24.), okazały się dla nich trudne.

W bieżącym roku uczniowie słabo widzący i niewidomi w Wielkopolsce, w porównaniu z ubiegłorocznym sprawdzianem, uzyskali o 1,12 punktu wyższy średni wynik, ale o ponad 4 punkty niższy od uczniów rozwiązujących takie same zadania w arkuszu standardowym, co oznacza, że należy planować, a w pewnych działach podstawy programowej kontynuować, działania dydaktyczne umożliwiające opanowanie na wyższym poziomie umiejętności, opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych.

VIII. 3. Osiągnięcia uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – arkusz S-7

Uczniowie słabo słyszący i niesłyszący w województwie wielkopolskim za rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu S-7 otrzymali 37% (czyli 14,78 na 40) punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że zadania dla tej grupy uczniów okazały się trudne. Jest to wynik o 2 punkty niższy niż w Okręgu oraz o około 4 punkty niższy od wyniku uzyskanego przez uczniów w województwie lubuskim i zachodniopomorskim.

Na wykresie 20. pokazano wszystkie zadania/czynności, z podziałem na obszary umiejętności. Przy każdym zadaniu/czynności zamieszczono informację o wartości współczynnika łatwości.

Wykres 20. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Za wykonanie wszystkich zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabo słyszący i niesłyszący otrzymali 50% punktów możliwych do uzyskania – zadania te okazały się umiarkowanie trudne. Łatwe okazały się trzy zadania: 1., 2. i 12. W zadaniu 1. wymagano, aby uczniowie odczytali ogólny sens tekstu popularnonaukowego. Do tego samego tekstu odnosiło się zadanie 2., w którym należało wykazać się opanowaniem umiejętności wyszukiwania informacji. W również łatwym dla tej grupy uczniów zadaniu 12. oceniano opanowanie umiejętności wnioskowania na podstawie przesłanek zamieszczonych na początku wiersza. Największą trudność sprawiło uczniom rozwiązanie zadania 3. – objaśnienie roli układu liczb podanych w tekście. Z pozostałych sześciu zadań cztery okazały się trudne (5., 13., 14. i 15.), a dwa umiarkowanie trudne (4. i 6.).

W Wielkopolsce trudne dla uczniów okazało się zadanie 5. – w tym zadaniu szóstoklasiści mieli wykazać się umiejętnością odczytywania i zrozumienia puenty tekstu popularnonaukowego. Podobnie trudne było zadanie 13. – określenie intencji bohatera tekstu poetyckiego, czyli lina z fragmentu tekstu J. Brzechwy pt. *Sum*. Również trudne zadania: 14. i 15. także sprawdzały umiejętności odczytywania tekstu poetyckiego (rozumienie głównej myśli, dostrzeganie charakterystycznych cech języka utworu). W umiarkowanie trudnym zadaniu 4. uczniowie mieli wyszukać informacje podane wprost, a w 6. - na podstawie przesłanek zawartych w tekście, wnioskować o cechach małego Karola Gaussa.

W arkuszu dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących poziom opanowania umiejętności *pisania* sprawdzano w dwóch zadaniach otwartych, za wykonanie wszystkich uczniowie otrzymali 26% punktów możliwych do uzyskania (o ponad 30% mniej niż w ubiegłym roku). Żadna ze sprawdzanych umiejętności nie była dla uczniów łatwa. Trudne było tworzenie komunikatywnego tekstu opisu (zad. 25.II) i zaproszenia (zad. 26.II) oraz pisanie na temat i zgodnie z celem (zad. 25.I), czyli zredagowanie opisu znaczka zamieszczonego w arkuszu egzaminacyjnym. Bardzo trudne było dla tej grupy uczniów napisanie zaproszenia (zad. 26.I), z uwzględnieniem wszystkich informacji podanych w poleceniu (otrzymali jedynie 4% punktów możliwych do uzyskania).

Za wykonanie zadań z trzeciego obszaru standardów – *rozumowania* – uczniowie otrzymali 36% punktów możliwych do uzyskania. Wszystkie zadania z tego obszaru były dla uczniów trudne. W zadaniu 7. uczniowie mieli umieścić datę w przedziale czasowym, natomiast w zadaniu 16. – wyznaczyć sumę długości krawędzi sześciianu W zadaniu 17. badano umiejętności wyznaczania wielokrotności liczby, a w zadaniu 20. – ustalania sposobu obliczania pola trójkąta W zadaniu 22. należało wyznaczyć iloraz i zaokrąglić wynik na potrzeby sytuacji praktycznej, czyli podać liczbę skrzynek, do których można zapakować jabłka, a w zad. 23. – wyznaczyć czynnik iloczynu, tzn. liczbę ciasteczek w małym opakowaniu.

Korzystanie z informacji to obszar umiejętności, za który uczniowie otrzymali 52% punktów możliwych do uzyskania, co sugeruje, że jest to umiejętność umiarkowanie trudna. Jednak, patrząc na wartości współczynników łatwości, zauważa się ich zróżnicowanie. Zadanie 9. było łatwe – polegało ono na odczytaniu podanych w tabeli informacji o urodzinach i imieninach czworga dzieci oraz wskazaniu najstarszego dziecka. W umiarkowanie trudnym zadaniu 10. wymagano obliczenia, ile dzieci ma imieniny w lecie. Trudne okazało się zadanie 11., w którym, korzystając z wcześniej wspomnianej tabeli, należało wskazać dziecko, które najdłużej musi czekać od imienin do urodzin. Najwięcej trudności sprawiło zadanie 8. – ustalenie daty na podstawie informacji zawartych w przypisie do tekstu popularnonaukowego.

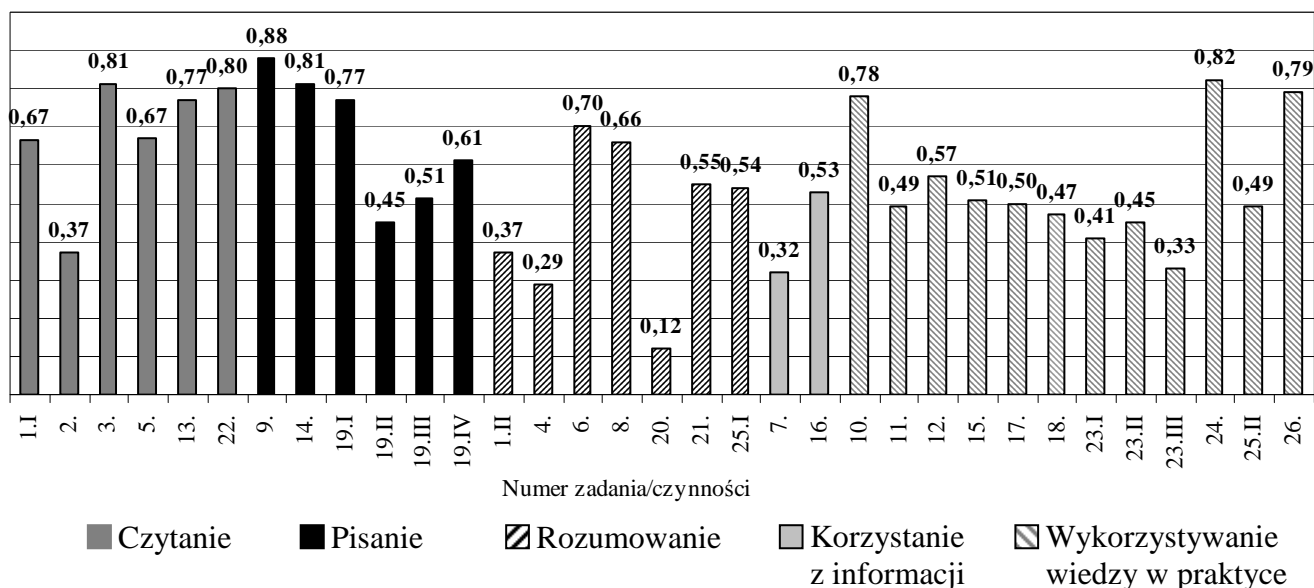
Mniej niż trzecią część punktów możliwych do uzyskania (28%) otrzymali uczniowie słabo słyszący i niesłyszący w Wielkopolsce za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*. Spośród czterech zadań – trzy zadania okazały się trudne (18., 19. i 21.) i jedno bardzo trudne (zad. 24.). W zadaniu 18. należało obliczyć cenę jednostkową zeszytu,

w zadaniu 19. – ułamek danej liczby, natomiast w zadaniu 21. – długość zgodnie z warunkami zadania. Z kolei w zadaniu 24. uczniowie mieli wyznaczyć kwotę i podzielić ją na równe części.

Planując pracę z uczniami słabo słyszącymi i niesłyszącymi w województwie wielkopolskim, należy doskonalić wszystkie umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych, ponieważ żadne nie zostały opanowane na zadowalającym poziomie.

VIII.4. Osiągnięcia uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – arkusz S-8

Uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim w województwie wielkopolskim na 40 punktów otrzymywali średnio 23,16 punktu, czyli 58% punktów możliwych do uzyskania. O poziomie opanowania umiejętności świadczą wartości współczynników łatwości obliczone dla obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych, a przede wszystkim dla poszczególnych zadań i czynności badanych w zadaniach otwartych. Poniżej, na wykresie 21. zaprezentowano wartości współczynników do zadań pogrupowanych w obszary umiejętności.

Wykres 21. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Za wykonanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności czytania (I obszar) każdy uczeń upośledzony w stopniu lekkim mógł uzyskać maksymalnie 9 punktów. W sumie wszyscy uczniowie przystępujący do sprawdzianu w województwie wielkopolskim otrzymali 70% punktów możliwych do uzyskania. Łatwe dla uczniów było wykonanie zadania 3., polegającego na odczytaniu z tekstu informacji o tym, czym interesował się Kopernik. Łatwe było także zadanie 22., w którym należało odczytać informacje z tekstu prasowego o obchodach Dnia Ziemi i 13. – odczytanie nazw planet z tekstu źródłowego. Współczynniki charakterystyczne dla zadań umiarkowanie trudnych uzyskano w zadaniu 1.I – sprawdzano w nim umiejętność odczytywania informacji z tego samego tekstu o roku urodzenia Kopernika oraz 5., w którym również oceniano odczytywanie informacji z tekstu

popularnonaukowego. Trudne okazało się zadanie 2. – odczytanie z tekstu popularnonaukowego, ile dzieci mieli rodzice Mikołaja Kopernika.

Umiejętności z II obszaru, czyli *pisania*, oceniano w zadaniu 9., 14. i 19. Za rozwiązanie wszystkich zadań uczniowie otrzymali 66% punktów możliwych do uzyskania. W zadaniu 9. należało uzasadnić wybór ulubionej pory roku, a w zadaniu 14. zastosować zasadę pisowni nazw własnych (Ziemia jako planeta) – obydwie zadania były łatwe. W zadaniu 19., w którym za wykonanie czterech czynności można było uzyskać 6 punktów, uczeń miał napisać, kim chce być i co zamierza robić w przyszłości. W tym zadaniu łatwa okazała się tylko pierwsza czynność – pisanie na podany temat (zad. 19.I). Zadbanie o to, by wypowiedź była poprawna pod względem językowym (zad. 19.II) okazało się trudne, a pisanie poprawne pod względem ortograficznym (zad. 19.III) oraz interpunkcyjnym (zad. 19.IV) – umiarkowanie trudne.

Rozumowanie to trzeci obszar umiejętności – uczniowie za wykonanie zadań otrzymali 46% punktów możliwych do uzyskania (o 14 punktów procentowych mniej niż w ubiegłym roku). Łatwe dla uczniów okazało się zadanie 6., w którym należało wskazać wyrażenie arytmetyczne zgodnie z podanym kryterium. Trzy zadania były umiarkowanie trudne: 8., 21. i 25.I. W zadaniu 8. należało rozpoznać dwa zjawiska astronomiczne, w 21. – obliczyć upływ czasu między wydarzeniami, a w 25.I – ustalić sposób wyznaczania temperatury. Dwa zadania z tego obszaru umiejętności, sądząc po wartości współczynników łatwości, okazały się dla uczniów zadaniami trudnymi: w zad. 1.II należało umieścić datę w przedziale czasowym, a w zad. 4. – obliczyć długość życia Kopernika. Mniej niż co dziesiąty piszący rozwiązał zadanie 20. (współczynnik łatwości 0,12 – zadanie bardzo trudne) – na podstawie tekstu prasowego należało ustalić rok, od którego Organizacja Narodów Zjednoczonych popiera odchody Dnia Ziemi.

Czwarty obszar umiejętności to *korzystanie z informacji* – zostało ono opanowane przez uczniów na poziomie 42% (o 33 punkty procentowe niżej niż podczas ubiegłorocznego sprawdzianu), przy czym zadanie 7. okazało się trudne, natomiast zadanie 16. – umiarkowanie trudne. W pierwszym wymienionym zadaniu należało wskazać źródło informacji – tom encyklopedii, a w zad. 16. – tytuł artykułu, w którym można przeczytać o gwiazdach (wybór spośród trzech propozycji).

Najwięcej punktów (12) mogli uczniowie uzyskać, wykonując zadania z obszaru piątego, czyli *wykorzystywania wiedzy w praktyce*. Szóstoklasiści upośledzeni w stopniu lekkim w województwie wielkopolskim otrzymali 55% punktów z możliwych do uzyskania. Żadne zadanie nie okazało się dla uczniów bardzo łatwe. Łatwe było zadanie 26. (rozpoznanie bezpiecznych form zabawy), 24. (wskazanie sposobu ochrony środowiska) i 10. (rozpoznanie pory roku na podstawie opisu). Przeliczenie minut na godziny (zad. 12.), wskazanie przyrządu do obserwacji ciał niebieskich (zad. 15.) i ustalenie właściwej temperatury prasowania (zad. 17.) okazało się umiarkowanie trudne. Opisywanej grupie uczniów trudność sprawiło rozwiązanie zadania nr 11 (obliczenie czasu zakończenia filmu), 18 (wyjaśnienie zasady działania termostatu w żelazku) i 25.II (wyznaczenie temperatury). Trudne również okazały się wszystkie czynności w zadaniu 23.: ustalenie metody obliczenia kosztów zakupu dwóch opakowań worków na śmieci (23.I), ustalenie metody obliczenia reszty (23.II) oraz poprawne wykonanie rachunków i obliczenie reszty (23.III).

Na podstawie analizy wyników uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w województwie wielkopolskim można stwierdzić, że umiejętności ważne dla funkcjonowania tych dzieci w środowisku zostały opanowane na niezadowalającym poziomie.

IX. WNIOSKI

Na podstawie informacji oraz szczegółowych analiz zaprezentowanych w niniejszym raporcie można stwierdzić:

1. Po porównaniu wartości średniego wyniku punktowego uzyskanego w województwach za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym Wielkopolska (24,70 punktu) zajmuje pozycję 15. wśród szesnastu województw.
2. W porównaniu z 2010 r. w województwie wielkopolskim odnotowano znaczące (o 36) zwiększenie liczby laureatów.
3. Wynik – 0 punktów uzyskał jeden uczeń rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym. Najniższy wynik uzyskany przez uczniów rozwiązujących zadania w arkuszach dostosowanych wyniósł 3 punkty.
4. W Poznaniu (powiat grodzki) uzyskano niższy średni wynik niż w Lesznie, a w powiecie poznańskim (powiat ziemski) niższy niż w powiecie średzkim (w 2010 r. w Poznaniu i powiecie poznańskim uzyskano najwyższe wyniki w województwie). W Poznaniu uzyskano niższe wyniki niż np. w Krakowie, Warszawie, Wrocławiu, Lublinie, Zielonej Górze czy Kielcach.
5. Wielkość miejscowości ma wpływ na wyniki uzyskane przez uczniów (uczniowie w wielkich miastach, podobnie jak w 2010 r., uzyskują średnio o 3 punkty wyniki wyższe niż w szkołach wiejskich).
6. Uczniowie z dysleksją rozwojową uzyskali wynik niższy (o 0,33 punktu) od wyniku uczniów bez dysleksji.
7. W populacji jest więcej chłopców, którzy uzyskali wyniki średnio o 1,34 punktu niższe od dziewcząt.
8. Uczniowie szkół niepublicznych (stanowiący niecałe 2% populacji) uzyskują średnio o 4 punkty wyniki wyższe niż uczniowie szkół publicznych.
9. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym otrzymali 62% punktów możliwych do uzyskania, uczniowie słabo widzący i niewidomi – 50%, uczniowie słabo słyszący i niesłyszący – 37%, a uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim – 58% punktów.
10. W województwie prawie 70% szkół podstawowych znajduje się w miejscowościach wiejskich, a około 10% w dużych miastach. Przeważają szkoły (80%) z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych.
11. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych w zdecydowanej większości kształcili się w szkołach masowych, a nie w ośrodkach szkolno-wychowawczych czy szkołach specjalnych. Dwudziestu dziewięciu uczniów słabo słyszących i niesłyszących uczących się w 3 szkołach dla dzieci z wadami słuchu i mowy uzyskało średni wynik 9,3 punktu, a 51 uczniów uczęszczających do 45 szkół masowych uzyskało średni wynik 17,2 punktu. Stu osiemdziesięciu jeden uczniów upośledzonych w stopniu lekkim uczyło się w 33 szkołach specjalnych i uzyskało

średni wynik 23,3 punktu, a 331 uczniów, którzy uczęszczali do 225 szkół masowych, uzyskało średni wynik 23,0 punkty.

12. Umiejętności z zakresu *czytania* uczniowie opanowali na zbliżonym poziomie we wszystkich trzech województwach (w Wielkopolsce o 1 punkt procentowy niżej niż w Lubuskim i Zachodniopomorskim). Uczniowie bez problemów wyszukiwali informacje i wnioskowali na podstawie informacji z tekstu popularnonaukowego. Z łatwością określali intencję bohatera tekstu poetyckiego, wnioskowali na podstawie tego samego tekstu oraz dostrzegali charakterystyczną cechę języka wiersza. Mniej niż połowa populacji (47%) wykazała się opanowaniem umiejętności odczytania i zrozumienia głównej myśli tekstu poetyckiego. 53% uczniów potrafiło określić funkcję elementów tekstu popularnonaukowego (tę samą umiejętność opanowało 45% uczniów słabo widzących i niewidomych oraz 20% uczniów słabo słyszących i niesłyszących). Zatem najtrudniejsze dla uczniów okazało się uogólnianie treści tekstów popularnonaukowych i odczytywanie sensów przenośnych tekstów poetyckich.
13. Uczniowie chętnie podejmowali próbę zredagowania opisu znaczka (tylko 1,5% uczniów w każdym z trzech województw nie podjęło rozwiązania tego zadania) i zaproszenia na otwarcie wystawy (w Okręgu 1% populacji uczniów nie próbował rozwiązać tego zadania). Wśród uczniowskich realizacji zdarzały się prace nie na temat (streszczenie tekstu wstępnego zamiast opisu, zaproszenie na inną imprezę niż określona w poleceniu). Wiele było wypowiedzi bardzo krótkich, dwuzdaniowych. Piszący nie stosowali słownictwa koniecznego do określenia relacji przestrzennych na znaczku. Mniej niż co trzeci szóstoklasista potrafił napisać zaproszenie na temat i zgodnie z celem, podając wszystkie konieczne informacje (adresat, rodzaj i tytuł imprezy, termin i miejsce, organizator; dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących była to umiejętność bardzo trudna). Piszący nie posiadli umiejętności redagowania dłuższego opisu (arkusz S-1) lub opowiadania (arkusz S - 4, 5, 6, 7 i 8) ani sprawności poszukiwania nieschematycznych sformułowań, w celu osiągnięcia żywego i barwnego stylu, dostosowanego do podanej formy wypowiedzi.
14. Nadal na niezadowolającym poziomie zostały opanowane umiejętności pisania poprawnego pod względem gramatycznym i ortograficznym (interpunkcyjnym nieco lepiej) – dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym były to umiejętności umiarkowanie trudne, ale trudne dla uczniów słabo widzących. Komunikatywne zaproszenie potrafiło napisać 23% uczniów słabo słyszących i niesłyszących. Wymienione wyżej umiejętności również sprawiały trudność uczniom upośledzonym w stopniu lekkim.
15. Na bardzo zróżnicowanym poziomie uczniowie opanowali umiejętności *korzystania z informacji*. Uczniom nie sprawiło problemów odczytywanie informacji podanych wprost, natomiast selekcja i jakiegokolwiek przetworzenie tych samych informacji okazało się trudne, a dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących nawet bardzo trudne. Uczniowie nie potrafili celowo wykorzystywać różnych źródeł informacji, dokonywać selekcji informacji (czytali tylko linearnie – w poziomie czy w pionie, w kolumnach tabeli - przykładem jest zadanie 11., poprawnie wykonane przez 27% uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym, 15% uczniów słabo widzących i 35% uczniów słabo słyszących i niesłyszących).

16. W bieżącym roku umiejętności z obszaru *rozumowanie* uczniowie opanowali na porównywalnym poziomie, a *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* – na niższym poziomie niż w ubiegłym roku. Duża grupa szóstoklasistów miała problemy z matematyzacją treści w zadaniach otwartych (zapisaniem właściwych działań prowadzących do rozwiązania problemu). Wielu uczniów myliło pojęcie obwodu z polem figury płaskiej. W zakresie poprawności rachunkowej uczniowie sprawnie działali w zbiorze liczb naturalnych, natomiast popełniali błędy w działaniach na ułamkach. Dla uczniów słabo widzących oraz słabo słyszących i niesłyszących wykonanie zadań sprawdzających te same umiejętności okazało się trudne.
17. Należy podkreślić, że przygotowań do kolejnego etapu szkolnej edukacji nie powinno się zastępować ćwiczeniem sprawności technicznej rozwiązywania zadań zamkniętych (w niektórych szkołach rozumianym jako systematyczne, nawet comiesięczne rozwiązywanie testów). Osiągnięcie sukcesu umożliwiają rzeczywiste umiejętności nabyte podczas lekcji i wykonywania prac domowych.

IV. Charakterystyka populacji – dane o uczniach

W szkołach znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego w dniu 5 kwietnia 2011 r. do sprawdzianu przystąpiło 15 929 uczniów klas szóstych. Rozwiązywali oni zadania zamieszczone w różnych typach zestawów zadań, które zostały omówione w rozdziale I.

Charakterystykę populacji szóstoklasistów, którzy w bieżącym roku przystąpili do sprawdzianu, umożliwiając dane dotyczące tej populacji, zamieszczone w tabelach 15a. i 15b. Wielkość populacji uczniów rozwiązujących zadania w różnych typach arkuszy przedstawiono w liczbach bezwzględnych i w skali procentowej, uwzględniając następujące zmienne: w pierwszej z wymienionych tabel – płeć uczniów i specyficzne trudności w uczeniu się, a w drugiej – status szkoły oraz wielkość miejscowości.

Tabela 15a. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w woj. zachodniopomorskim, z uwzględnieniem płci i specyficznych trudności w uczeniu się

Typ arkusza	Przystępujący do sprawdzianu									
	ogółem		chłopcy		dziewczeta		uczniowie bez dysleksji		uczniowie z dysleksją	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	15 929	100,00	8 228	51,65	7 701	48,35	13 929	87,44	1 624	10,20
S-1	15 522	97,44	7 978	50,08	7 544	47,36	13 899	87,26	1 623	10,19
S-4, 5, 6	31	0,19	20	0,13	11	0,07	30	0,19	1	0,01
S-7	33	0,21	21	0,13	12	0,08	—	—	—	—
S-8	343	2,15	209	1,31	134	0,84	—	—	—	—

W województwie zachodniopomorskim, jak zaprezentowano w powyżej zamieszczonej tabeli, 97,84% szóstoklasistów rozwiązywało zadania w arkuszu standardowym (w tym uczniowie słabo widzący i niewidomi, słabo słyszący oraz niesłyszący). 2,28% populacji stanowili uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim. Wśród przystępujących do sprawdzianu dominowali chłopcy, których było o 527 więcej niż dziewcząt (ale o 453 mniej niż w roku ubiegłym). O 0,85 punktu procentowego, w stosunku do ubiegłorocznego sprawdzianu, zwiększył się odsetek uczniów z dysleksją. Najwyższy odsetek uczniów z dysleksją rozwojową odnotowano w powiecie pyrzyckim - 23,16% i kamieńskim (16,79%), a najniższy w powiecie świdwińskim (0,65%) – dane dotyczące dysleksji w powiatach zamieszczono w tabeli 30. (str. 98 i 99).

Tabela 15b. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w województwie zachodniopomorskim, z uwzględnieniem statusu szkoły i wielkości miejscowości

Typ arkusza	Przystępujący do sprawdzianu											
	w szkołach				w miejscowościach							
	publicznych		niepublicznych		wiejskich		poniżej 20 tys.		od 20 do 100 tys.		powyżej 100 tys.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	15 574	97,77	355	2,23	4 559	28,62	4 192	26,32	3 379	21,21	3 799	23,85
S-1	15 172	95,25	350	2,20	4 399	27,62	4 086	25,65	3 296	20,69	3 741	23,49
S-4, 5, 6	31	0,19	—	—	9	0,06	10	0,06	8	0,05	4	0,03
S-7	32	0,20	1	0,01	10	0,06	5	0,03	8	0,05	10	0,06
S-8	339	2,13	4	0,03	141	0,89	91	0,57	67	0,42	44	0,28

W populacji piszących uczniowie uczęszczający do szkół niepublicznych stanowią nieco powyżej 2%. Ponad połowę populacji (54,94%) stanowią szóstoklasiści uczęszczający do szkół wiejskich i położonych w miastach liczących poniżej 20 tys. mieszkańców. Populacja uczniów uczęszczających do szkół znajdujących się w dużych miastach stanowi prawie 1/4 szóstoklasistów w województwie zachodniopomorskim.

W tabeli 16. przedstawiono, ilu uczniów (jaki procent) uzyskało ze sprawdzianu maksymalny wynik – 40 punktów. W województwie zachodniopomorskim nie było uczniów, którzy uzyskali maksymalny wynik za rozwiązanie zadań w arkuszach dostosowanych.

Tabela 16. Uczniowie, którzy uzyskali maksymalny wynik ze sprawdzianu (arkusz S-1)

	Liczba	w %
Uczniowie, którzy przystąpili do sprawdzianu i uzyskali wynik 40 pkt	12	0,08
Laureaci konkursów przedmiotowych	32	0,20
Razem	44	0,28

Uczniowie, którzy uzyskali tytuł laureata konkursu przedmiotowego na poziomie wojewódzkim, po okazaniu stosownego zaświadczenia, byli zwolnieni z przystąpienia do sprawdzianu; stanowili oni większość (72,7%) w grupie szóstoklasistów uzyskujących maksymalny wynik.

W tabeli 17. zestawiono dane dla powiatów województwa zachodniopomorskiego, z uwzględnieniem liczby przystępujących do rozwiązania zadań w różnych typach arkuszy oraz liczby laureatów.

Tabela 17. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu i liczba laureatów konkursów przedmiotowych w powiatach województwa zachodniopomorskiego

Powiat	L*	Typ arkusza				Powiat	L*	Typ arkusza			
		S-1	S-4,5,6	S-7	S-8			S-1	S-4,5,6	S-7	S-8
białogardzki	1	543	2	—	7	pyrzycki	1	380	—	1	20
choszczeński	—	500	1	2	11	sławieński	1	592	1	1	13
drawski	—	561	3	—	23	stargardzki	2	1117	1	3	22
goleniowski	1	861	2	2	31	szczecinecki	3	750	3	3	40
gryficki	2	610	2	3	25	świdwiński	—	463	—	—	26
gryfiński	1	878	—	1	12	wałeckie	1	557	2	—	3
kamieński	—	411	—	—	4	łobeski	—	357	1	—	17
kołobrzeski	2	751	2	3	9	Koszalin	—	921	1	2	12
koszaliński	—	620	4	3	3	Szczecin	16	3085	4	8	32
myśliborski	—	670	1	—	13	Świnoujście	—	308	—	—	3
policki	1	587	1	1	17	—	—	—	—	—	—

*L – liczba laureatów

S-1 – arkusz standardowy; S-4, 5, 6 – arkusz dostosowany dla uczniów słabo widzących i niewidomych

S-7 – arkusz dostosowany dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących

S-8 – arkusz dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Porównując dane z 2011 r. i z 2010 r., można stwierdzić, że w bieżącym roku do sprawdzianu przystąpiło w województwie zachodniopomorskim o 1 057 szóstoklasistów mniej niż w roku ubiegłym. O 1 000 mniej było uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu S-1, o 17 – szóstoklasistów słabo słyszających i niesłyszających oraz o 142 – zmniejszyła się liczba uczniów upośledzonych w stopniu lekkim. Zwiększyła się natomiast o 2 liczba uczniów słabo widzących i niewidomych. W województwie o 15 zmniejszyła się liczba laureatów. Konsekwentnie zmniejszyła się liczba laureatów w Koszalinie (z 2 do 0) i powiecie kołobrzeskim (z 6 do 2), wałeckim (z 4 do 1), kamieńskim (z 3 do 0), gryfińskim (z 2 do 1), koszalińskim (z 1 do 0), myśliborskim (z 1 do 0) i świdwińskim (z 1 do 0). Zwiększenie liczby laureatów odnotowano w Szczecinie (z 6 do 16), powiecie białogardzkim (z 0 do 1), goleniowskim, pyrzyckim i sławieńskim (z 0 do 1), gryfickim (z 0 do 2), stargardzkim (z 1 do 2) i szczecineckim (z 1 do 3). W powiecie polickim liczba laureatów nie uległa zmianie. W powiecie choszczeńskim, drawskim, łobeskim i w Świnoujściu w bieżącym i ubiegłym roku nie było laureatów.

V. Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy

Dane o wynikach uzyskanych przez uczniów za rozwiązanie zadań zamieszczonych we wszystkich typach arkuszy zamieszczono w tabeli 18.

Tabela 18. Wyniki sprawdzianu 2011 w woj. zachodniopomorskim – dane statystyczne

Arkusz	Minimum	Maksimum	Mediana	Modalna	Średni wynik	Odchylenie standardowe
S-1	2	40	25	24	24,43	7,55
S-4, 5, 6	7	38	19	19	19,97	8,44
S-7	5	32	18	17	19,45	7,53
S-8	4	39	23	22	24,06	6,88

Na 40 punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy najwyższy średni wynik punktowy uzyskali uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym S-1, przy czym wynik w województwie zachodniopomorskim jest o 0,23 punktu niższy niż w Okręgu. Najniższy średni wynik uzyskali uczniowie słabo słyszający i niesłyszający, ale jest on wyższy od średniego wyniku uzyskanego w Okręgu o 3 punkty.

Wynik uzyskany przez uczniów słabo widzących w województwie zachodniopomorskim jest o 0,28 punktu niższy od wyniku uzyskanego w Okręgu, a wynik uczniów upośledzonych w stopniu lekkim o 0,53 punktu wyższy (dane dla Okręgu zamieszczono w tabeli 9. – str. 17). W Zachodniopomorskiem, bez względu na typ arkusza, nie było uczniów, którzy uzyskali 0 punktów.

W tabeli 19. przedstawiono wyniki sprawdzianu uzyskane w powiatach województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 19. Wyniki sprawdzianu w powiatach województwa zachodniopomorskiego

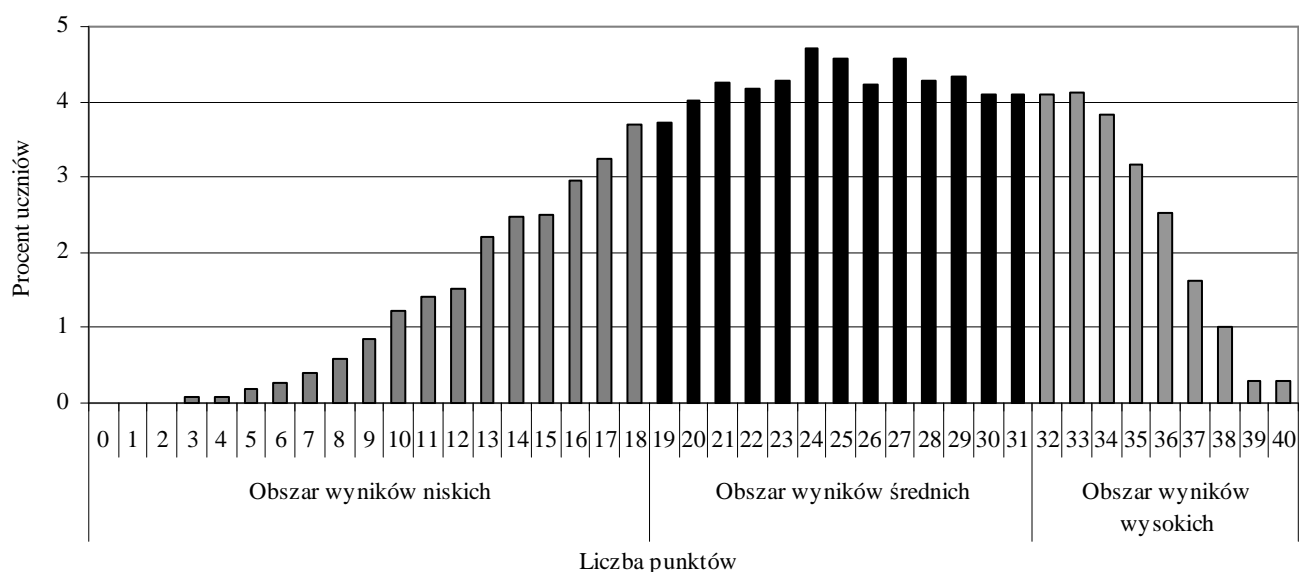
Powiat	Typ arkusza				Powiat	Typ arkusza			
	S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8		S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
białogardzki	21,91	15,00	—	20,14	pyrzycki	24,99	—	25,00	22,50
choszczeński	23,72	9,00	18,50	27,00	ślawieński	22,93	31,00	31,00	22,85
drawski	24,17	23,00	—	26,35	stargardzki	23,75	18,00	18,33	24,50
goleniowski	23,87	26,00	24,00	23,23	szczecinecki	24,16	26,33	21,67	26,95
gryficki	23,72	23,50	22,33	24,72	świdwiński	23,13	—	—	24,08
gryfiński	23,50	—	15,00	20,75	wałeckie	23,78	15,00	—	24,00
kamieński	23,77	—	—	26,25	łobeski	23,27	21,00	—	24,82
kołobrzeski	23,46	10,00	23,00	22,00	Koszalin	26,23	12,00	16,00	23,83
koszaliński	23,42	12,50	15,33	19,00	Szczecin	26,26	23,25	16,88	22,06
myśliborski	24,32	38,00	—	24,92	Świnoujście	24,82	—	—	24,33
policki	25,96	20,00	17,00	22,76	—	—	—	—	—

Znaczne zróżnicowanie wyników pomiędzy arkuszami różnego typu jest spowodowane przede wszystkim liczebnością populacji przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym oraz w arkuszach dostosowanych, w poszczególnych powiatach, o czym informowano w rozdziale IV, prezentując dane o uczniach. Z tej przyczyny nie należy w zasadzie porównywać średnich wyników punktowych uzyskanych za rozwiązanie zadań w arkuszach różnego typu. Często średni wynik powiatu jest wynikiem jednego piszącego (np. rozwiązującego zadania w arkuszu S-4) lub średnim wynikiem kilkorga uczniów (np. rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym S-7 albo S-8).

V.1. Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – *arkusz S-1-112*

W tym rozdziale omówiono wyniki uczniów, którzy przystąpili do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym S-1 (uczniowie bez dysfunkcji oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się).

Na wykresie 1. przedstawiono rozkład wyników punktowych i zaznaczono trzy obszary osiągnięć szóstoklasistów. Do wyznaczenia tych obszarów posłużono się dziewięciostopniową krajową skalą staninową. Uczniowie, którzy uzyskali od 0 do 18 punktów (1. – 3. stanin – 20,3% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników niskich. Szóstoklasiści, których wynik ze sprawdzianu wyniósł od 19 do 31 punktów (4. – 6. stanin – 55,4% wyników w kraju), są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy otrzymali 32 punkty i więcej (7. – 9. stanin – 24,3% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów w województwie zachodniopomorskim

Rozkład wyników uczniów jest lekko lewoskośny, podobnie jak w roku ubiegłym, co świadczy o porównywalnej trudności sprawdzianów w 2010 i 2011 roku.

W obszarze wyników niskich w województwie zachodniopomorskim znajduje się 23,7% uczniów, czyli o 3,4 punktu procentowego więcej niż w kraju. W obszarze wyników średnich jest 55,4% wyników, czyli tak jak w kraju, natomiast wyników wysokich jest 21,0%, czyli mniej niż w kraju o ponad 3 punkty procentowe.

Na następnej stronie na mapkach przedstawiamy średnie wyniki uczniów w powiatach województwa zachodniopomorskiego w porównaniu z wynikiem uzyskanym przez wszystkich szóstoklasistów w kraju, przystępujących do sprawdzianu w 2010 i 2011 roku.

W bieżącym roku w województwie zachodniopomorskim o dwa zmniejszyła się liczba powiatów, które na mapie stanowiły tzw. białe plamy, czyli uzyskano na ich terenie wynik niższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu. Przyjmując, jako punkt odniesienia średni wynik krajowy, można stwierdzić, że sześć powiatów (choszczeński, drawski, goleniowski, policki, pyrzycki, wałecki) poprawiło swój wynik, natomiast dwa powiaty (gryfiński i kołobrzescki) mają wynik niższy niż w roku ubiegłym. Podobnie jak w ubiegłym roku wyniki wyższe od wyniku krajowego uzyskano w Koszalinie i Szczecinie oraz w powiecie polickim.

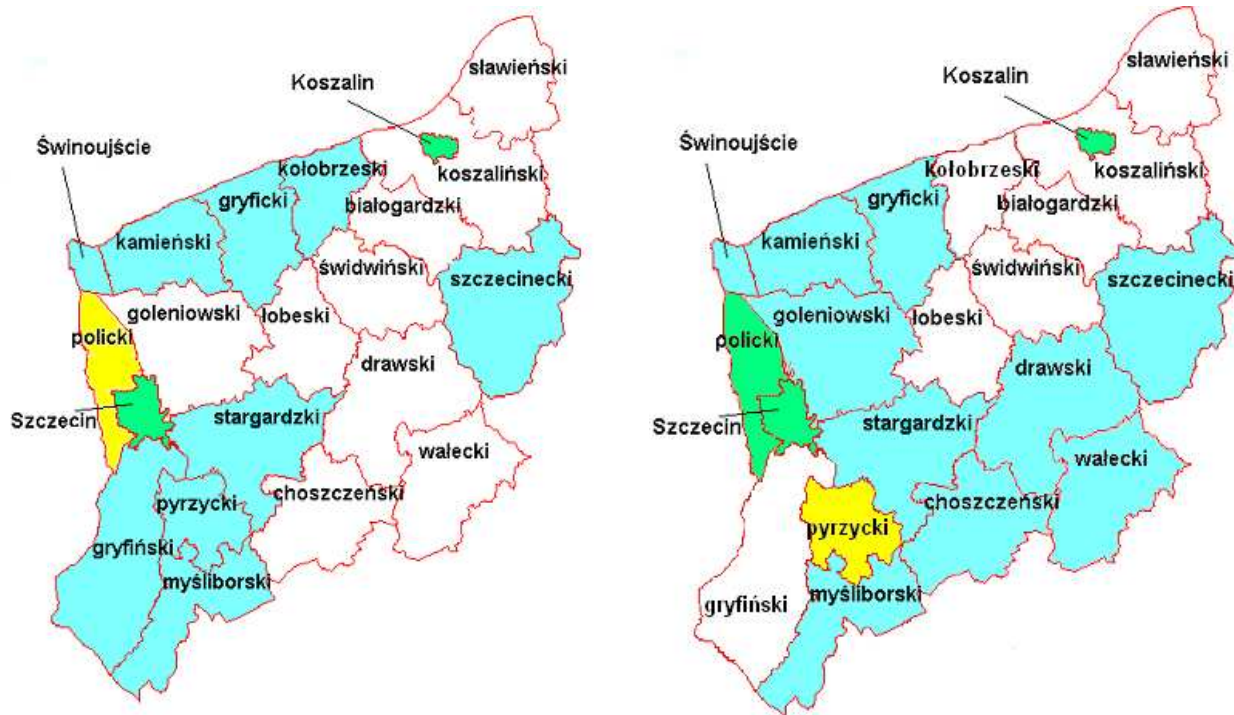
W dziewięciu powiatach uzyskano wynik niższy od krajowego o 0,41 – 1,6 punktu. Wynik porównywalny do średniego wyniku krajowego uzyskano w powiecie pyrzyckim.

W żadnym powiecie województwa zachodniopomorskiego nie uzyskano wyników wyższych o więcej niż 1,6 punktu od wyniku krajowego (po raz kolejny).

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach województwa zachodniopomorskiego z wynikiem krajowym

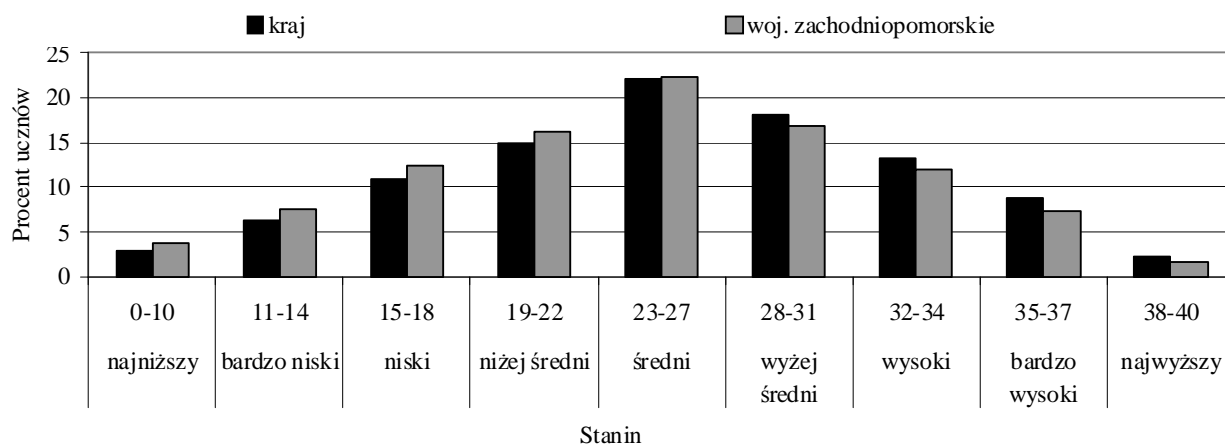
2010

2011

- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu
- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy zbliżony do krajowego ($\pm 0,4$ punktu)
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu

Na wykresie 2. przedstawiono, jaki jest procent szóstoklasistów w kraju i w województwie zachodniopomorskim z wynikami niskimi, średnimi lub wysokimi.

Wykres 2. Procentowy rozkład wyników uczniów w kraju i woj. zachodniopomorskim

W województwie zachodniopomorskim jest wyższy niż w kraju procent szóstoklasistów uzyskujących wyniki od najniższych do średnich (stanin 1. – 5.). Wyniki wyżej średnie (stanin 6.) i najwyższe (stanin 7. – 9.) w województwie zachodniopomorskim uzyskiwano rzadziej niż w kraju.

W rozdziałach od V.1a do V.1.d zaprezentowano wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym S-1-112, z uwzględnieniem zmiennych takich, jak: dysleksja rozwojowa, płeć ucznia, typ miejscowości oraz status szkoły.

V.1a Wyniki uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową

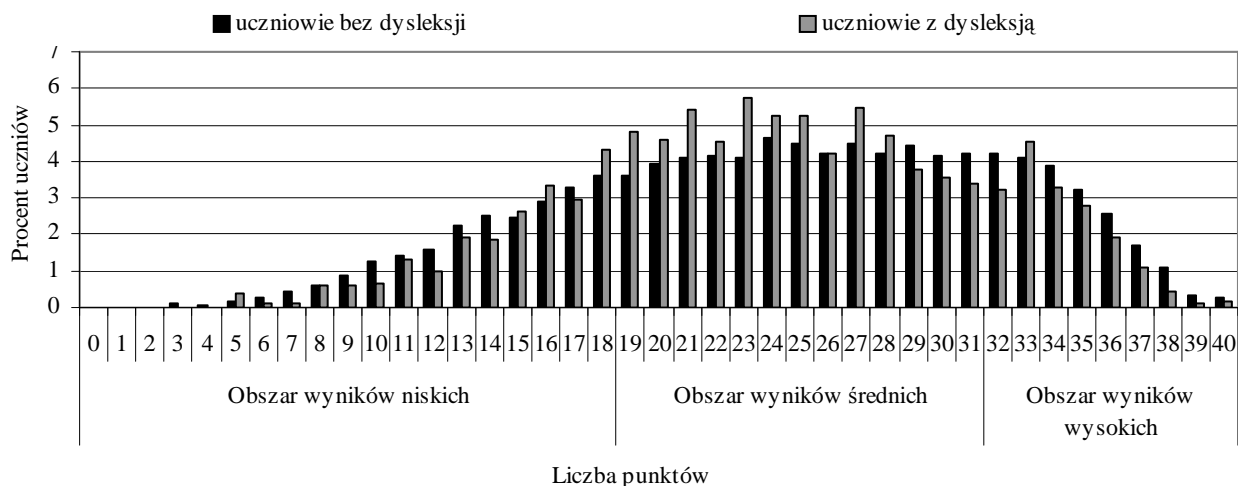
W tabeli 20. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów bez dysleksji i z dysleksją.

Tabela 20. Zestawienie liczebności i wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

	Liczba uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Uczniowie bez dysleksji	13 899	24,46	61
Uczniowie z dysleksją	1 623	24,12	60

W województwie zachodniopomorskim uczniowie z dysleksją rozwojową stanowią 10,20% wszystkich przystępujących do sprawdzianu. W bieżącym roku uczniowie z dysleksją uzyskali wynik minimalnie niższy (o 0,34 punktu) od wyniku uczniów bez dysleksji.

Na wykresie 3. przedstawiono rozkład wyników uzyskanych ze sprawdzianu przez obie grupy uczniów.

Wykres 3. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

Z wykresu można odczytać, jaki procent uczniów w województwie zachodniopomorskim otrzymał wynik z obszaru wyników niskich (poniżej 19 punktów), wyników średnich (w przedziale od 19 do 31 punktów) czy z obszaru wyników wysokich (od 32 punktów). Uczniowie z dysleksją rzadziej uzyskiwali wyniki z obszaru wyników niskich i wysokich, a częściej – z obszaru wyników średnich.

W tabeli 21. przedstawiono szczegółowo, jaki odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją osiągnął wyniki w obszarze wyników niskich, średnich i wysokich.

Tabela 21. Odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją, uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie

Uczniowie bez dysleksji		przedział	% uczniów	Uczniowie z dysleksją		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-18	23,89	Obszar wyników	niskich	0-18	21,80
	średnich	19-31	54,76		średnich	19-31	60,65
	wysokich	32-40	21,35		wysokich	32-40	17,55

Uczniowie mający opinię o dysleksji w województwie zachodniopomorskim częściej niż szóstoklasiści bez dysleksji uzyskiwali wyniki w obszarze wyników średnich (różnica 5,89 punktu procentowego), rzadziej natomiast w obszarze wyników niskich (różnica pomiędzy porównywanymi grupami wynosi 2,09 punktu procentowego) i wysokich (3,8 punktu procentowego).

V.1b Wyniki dziewcząt i chłopców

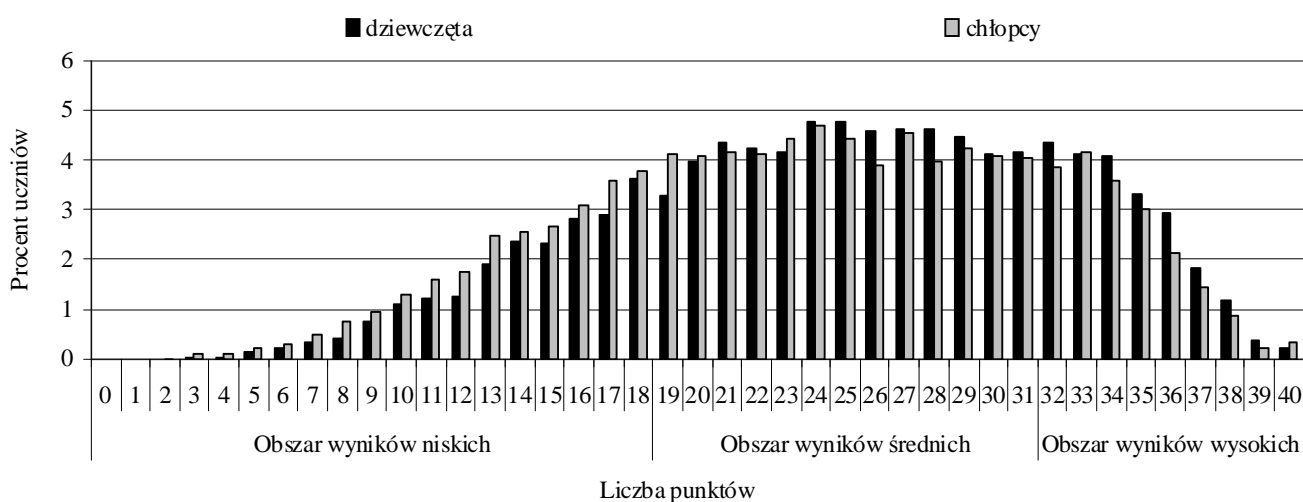
W tabeli 22. zestawiono liczebność dziewcząt i chłopców, którzy przystąpili do sprawdzianu w 2011 roku oraz średni wynik każdej z tych grup.

Tak jak w latach ubiegłych, wśród uczniów przystępujących do sprawdzianu było więcej chłopców (stanowili oni 50,08% piszących) niż dziewcząt.

Tabela 22. Zestawienie liczebności i wyników dziewcząt i chłopców

	Liczba uczniów	Średni wynik	
		punktowy	w %
Dziewczęta	7 544	24,90	62
Chłopcy	7 978	23,97	60

Za rozwiązanie zadań w arkuszu statystyczny chłopiec w województwie zachodniopomorskim otrzymał 0,93 punktu mniej niż statystyczna dziewczynka (różnica w stosunku do 2010 roku zmniejszyła się o 0,77 punktu). Na wykresie 4. przedstawiono rozkład wyników obu grup.

Wykres 4. Rozkład wyników dziewcząt i chłopców

Dziewczęta częściej niż chłopcy uzyskiwały wyniki w obszarze wyników średnich powyżej 21 punktów i w obszarze wyników wysokich, a chłopcy częściej niż dziewczęta uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich, zatem dla chłopców zadania w arkuszu sprawdzianu okazały się trudniejsze niż dla dziewcząt. W tabeli 23. przedstawiono, jaki procent każdej grupy uzyskał wynik niski, średni czy wysoki.

Tabela 23. Odsetek dziewcząt i chłopców uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie

Dziewczęta		przedział	% uczniów	Chłopcy		przedział	% uczniów
Obszar wyników	niskich	0-18	21,48	Obszar wyników	niskich	0-18	25,73
	średnich	19-31	56,08		średnich	19-31	54,71
	wysokich	32-40	22,44		wysokich	32-40	19,55

Dziewcząt z wynikiem wysokim jest o 72 więcej niż z wynikiem niskim (o 0,96 punktu procentowego). Wśród chłopców jest odwrotnie. Wynik niski uzyskało o 494 (6,18 punktu procentowego) chłopców więcej niż wynik wysoki.

V.1c Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości

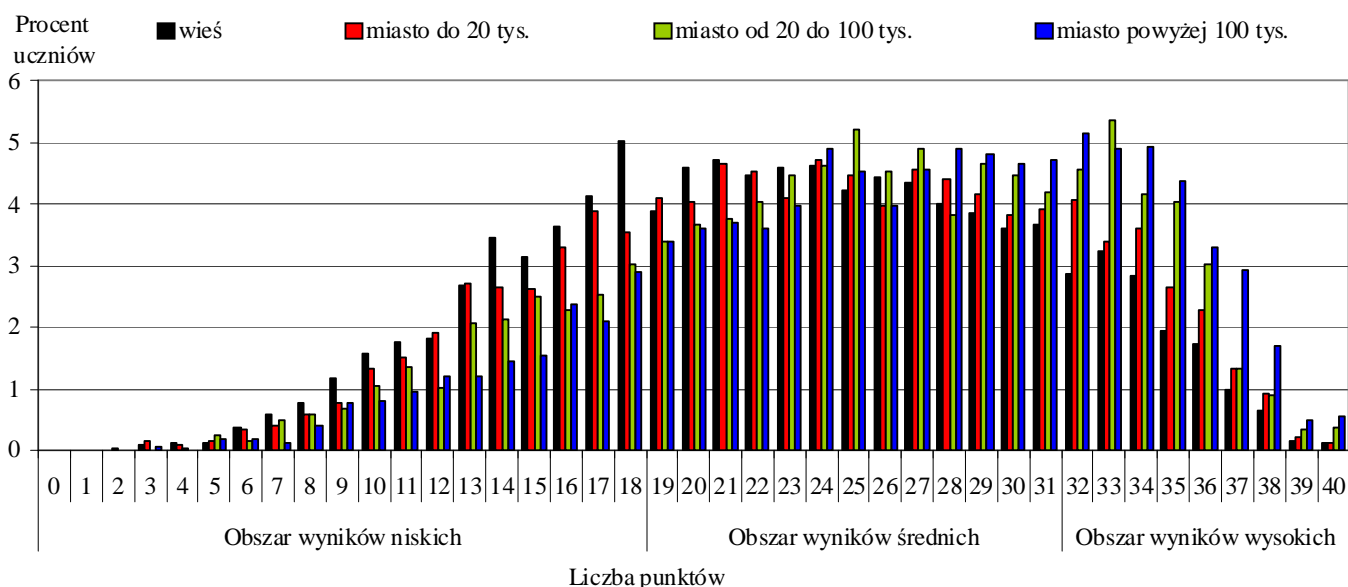
W tabeli 24. zestawiono liczebność i średnie wyniki szóstoklasistów w każdej z warstw (typie miejscowości).

Tabela 24. Liczebność i średnie wyniki w poszczególnych typach miejscowości

		Wieś	Miasto		
			do 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Liczba uczniów		4 399	4 086	3 296	3 741
Średni wynik	punktowy	22,92	23,84	25,15	26,20
	w %	57	60	63	65

W województwie zachodniopomorskim w szkołach wiejskich i w małych miastach (do 20 tysięcy mieszkańców) przystąpiło do sprawdzianu 53,27% szóstoklasistów. Średni wynik uczniów uczęszczających do szkół w miejscowościach wiejskich i małych miastach jest zbliżony (o 0,92 punktu niższy w szkołach wiejskich), ale znacznie niższy niż w średnich i dużych miastach (o 3,28 punktu).

Na wykresie 5. zilustrowano, jak rozkładały się wyniki uczniów w poszczególnych typach miejscowości w województwie zachodniopomorskim.

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów z poszczególnych typów miejscowości

Rozkład wyników uczniów w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców pokazuje wyraźnie, że wielkość miejscowości ma wpływ na wyniki osiągnięte przez uczniów.

Dane zawarte na wykresie 5. należy uzupełnić informacjami zamieszczonymi w tabeli 25.

Tabela 25. Odsetek uczniów uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie

			przedział	% uczniów				przedział	% uczniów
Wieś	Obszar wyników	niskich	0-18	30,42	Miasto do 20 tys.	Obszar wyników	niskich	0-18	25,98
		średnich	19-31	55,06			średnich	19-31	55,44
		wysokich	32-40	14,52			wysokich	32-40	18,58
Miasto od 20 do 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-18	20,16	Miasto od 100 tys.	Obszar wyników	niskich	0-18	16,23
		średnich	19-31	55,75			średnich	19-31	55,35
		wysokich	32-40	24,09			wysokich	32-40	28,36

Jeżeli porównamy rozkład wyników we wszystkich typach miejscowości, zauważymy, że w obszarze wyników średnich odsetek uczniów jest podobny, natomiast znaczące różnice występują w obszarach wyników niskich i wysokich, np. w obszarze wyników niskich w szkole wiejskiej jest co trzeci uczeń, a w szkole wielkomiejskiej – co szósty. W obszarze wyników wysokich znajduje się więcej niż co trzeci uczeń ze szkoły wielkomiejskiej i co siódmy ze szkoły położonej na terenach wiejskich.

V.1d Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

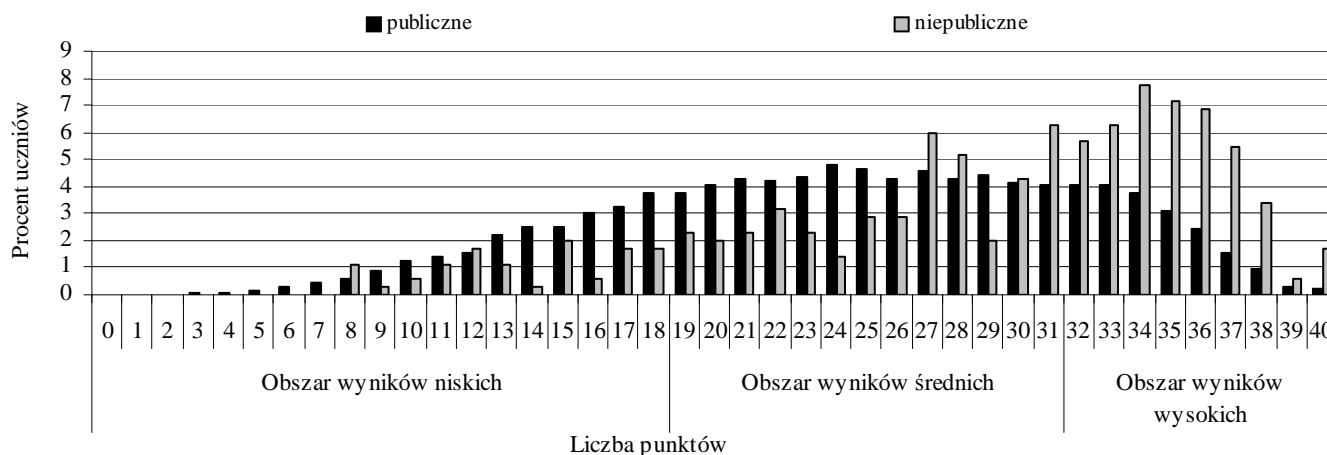
W tabeli 26. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie zachodniopomorskim.

Tabela 26. Liczebność i średnie wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

Uczniowie szkół	Liczba uczniów	Procent uczniów	Średni wynik	
			punktowy	w %
łącznie	15 522	100	24,43	61
publicznych	15 172	97,75	24,32	61
niepublicznych	350	2,25	28,61	72

W województwie zachodniopomorskim uczniowie szkół niepublicznych stanowili 2,25% szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu (arkusz S-1). Uzyskali średnio o 4,29 punktu więcej niż uczniowie szkół publicznych (w porównaniu z ubiegłorocznym sprawdzianem różnica między obiema grupami jest mniejsza o 1,21 punktu).

Na wykresie 6. przedstawiono rozkład wyników uczniów ze szkół publicznych i niepublicznych w województwie zachodniopomorskim.

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów w szkołach publicznych i niepublicznych

Rozkłady wyników punktowych różnią się kształtem. Wykres uczniów szkół publicznych jest lekko lewoskośny, natomiast wykres przedstawiający rozkład wyników uczniów szkół niepublicznych jest mocno lewoskośny (wypiętrzony w obszarze wyników wysokich).

W tabeli 27. przedstawiono procentowy rozkład liczby uczniów w trzech obszarach wyników (niskim, średnim i wysokim).

Tabela 27. Procent uczniów uzyskujących wyniki niskie, średnie czy wysokie w szkołach publicznych i niepublicznych

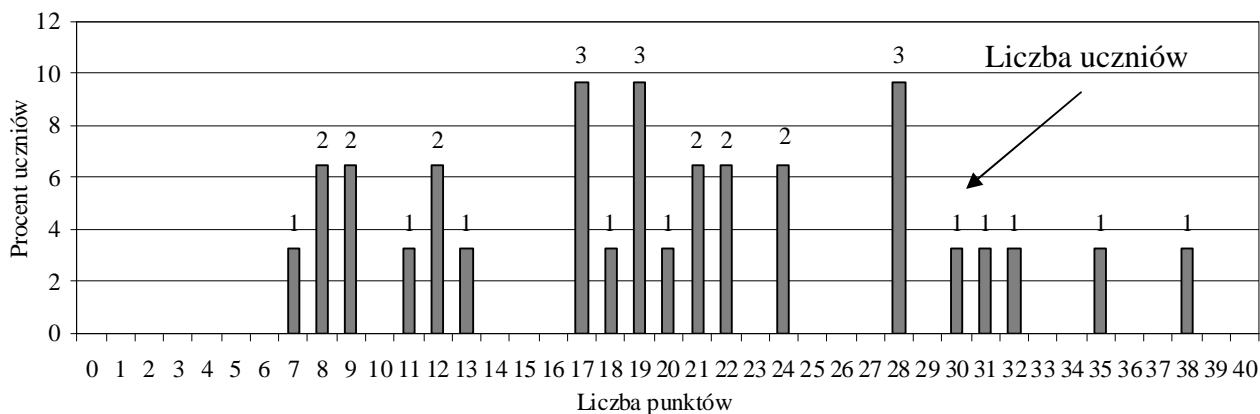
Uczniowie z wynikami	przedział	% uczniów w szkołach	
		publicznych	niepublicznych
niskimi	0-18	23,93	14,57
średnimi	19-31	55,67	40,57
wysokimi	32-40	20,40	44,86

W szkołach publicznych co piąty uczeń miał wynik wysoki, natomiast w szkołach niepublicznych co drugi szóstoklasista przystępujący do sprawdzianu miał taki wynik.

V.2. Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6

Uczniowie słabo widzący rozwiązywali zadania zamieszczone w arkuszach S-4 i 5, a uczniowie niewidomi w arkuszu S-6. W bieżącym roku w województwie zachodniopomorskim do sprawdzianu przystąpiło 31 uczniów słabo widzących (w tym 1 z dysleksją rozwojową). W tej populacji nie było uczniów niewidomych. Wśród piszących było 20 chłopców i 11 dziewcząt. Wszyscy uczęszczali do szkół publicznych: 9 do szkół znajdujących się na wsi, 10 – do szkół w małych miastach i w sumie 12 do szkół położonych na terenie średnich i dużych miast. Średni wynik punktowy wyniósł 19,97, czyli 49,9% punktów możliwych do uzyskania.

Na wykresie 7. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy uczniów.

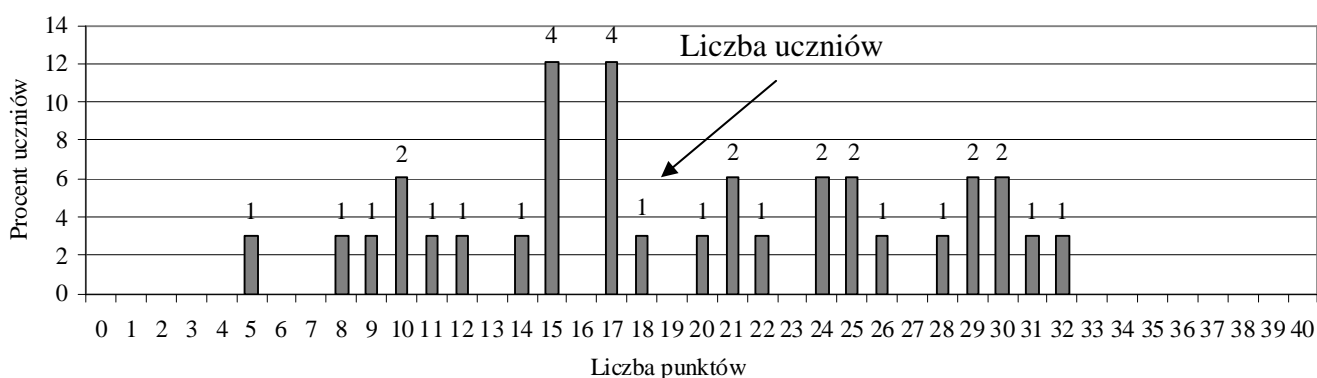

Wykres 7. Rozkład wyników uczniów słabo widzących i niewidomych

Wynik niższy niż 20 punktów (połowa punktów możliwych do uzyskania) otrzymało 16 uczniów, czyli 51,6% przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszach S-4, 5 i 6. Najniższy wynik uzyskany przez uczniów wyniósł 7 punktów, a najwyższy 38 punktów. Trzyosobowe grupy uczniów uzyskały po 17, 19 i 28 punktów.

V.3. Wyniki uczniów słabo słyszających i niesłyszających – arkusz S-7

W województwie zachodniopomorskim do sprawdzianu przystąpiło 21 chłopców i 12 dziewcząt, w sumie 33 uczniów. Trzydziestu dwóch uczniów słabo słyszających i niesłyszających uczęszczało do szkół publicznych, a jeden do szkoły niepublicznej. Największa liczba uczniów (10) uczęszczała do szkół położonych na wsiach i w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców. Na 40 punktów możliwych uczniowie uzyskali średni wynik 19,45 punktu (średnio o 3 punkty więcej niż w Okręgu), czyli 48,62% punktów. Rozkład wyników uzyskanych przez uczniów zaprezentowano na wykresie 8.

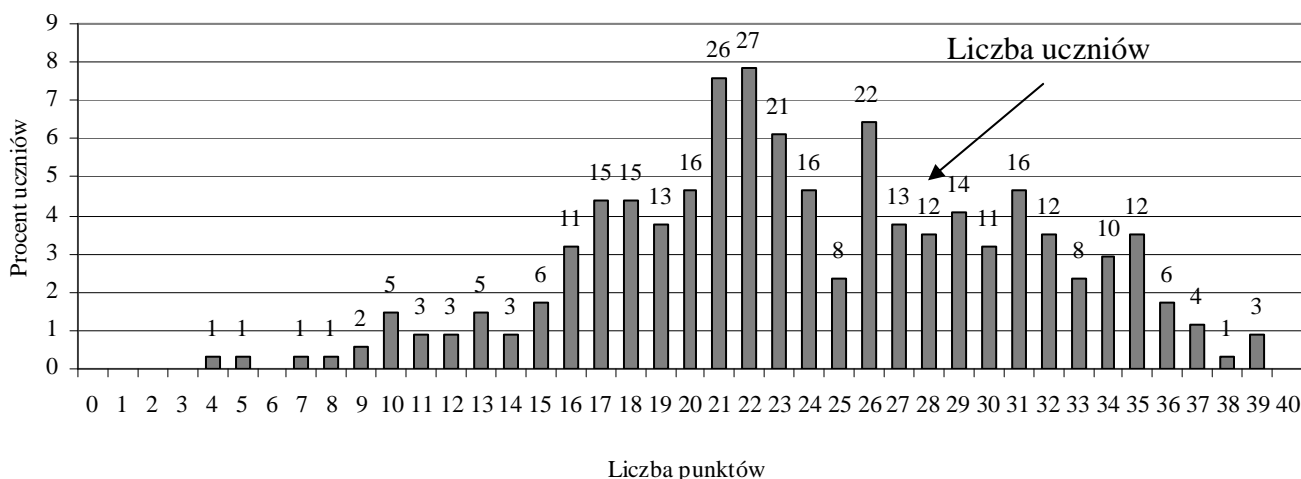

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów słabo słyszających i niesłyszających

Jak odczytujemy z tego wykresu, 17 (51,5%) uczniów otrzymało mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania. Najniższy wynik 5 punktów uzyskał jeden uczeń i najwyższy – 32 punkty – także jeden uczeń. Czworo uczniów uzyskało najczęściej występujący wynik 15 i 17 punktów.

V.4. Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – arkusz S-8

W szkołach w województwie zachodniopomorskim 343 uczniów rozwiązywało zadania zamieszczone w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim. Czworo uczniów uczęszczało do szkół niepublicznych, pozostali – do publicznych. W tej grupie szóstoklasistów przeważali chłopcy, których było 209, przy 134 dziewczętach. Najwięcej uczniów upośledzonych w stopniu lekkim uczęszczało do szkół znajdujących się na terenach wiejskich. Średni wynik punktowy szóstoklasistów rozwiązujących zadania w arkuszach S-8 to 24,06 punktu, tj. 60,2% punktów możliwych do uzyskania. Na wykresie 9. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy szóstoklasistów.

Wykres 9. Rozkład wyników uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Największa grupa uczniów – 27 – uzyskała wynik 22 punkty. Trzech uczniów uzyskało maksymalną liczbę 39 punktów. 85 (24,78%) szóstoklasistów uzyskało wyniki poniżej połowy punktów możliwych do uzyskania.

VI. Wyniki szkół

W województwie zachodniopomorskim uczniowie uczęszczałi do 460 szkół. Ponad 77% (356 szkół) to placówki z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych. W 84 szkołach były 3 lub 4 klasy szóste, w 18 szkołach od 5 do 7 oddziałów, a w 2 szkołach po 8 klas.

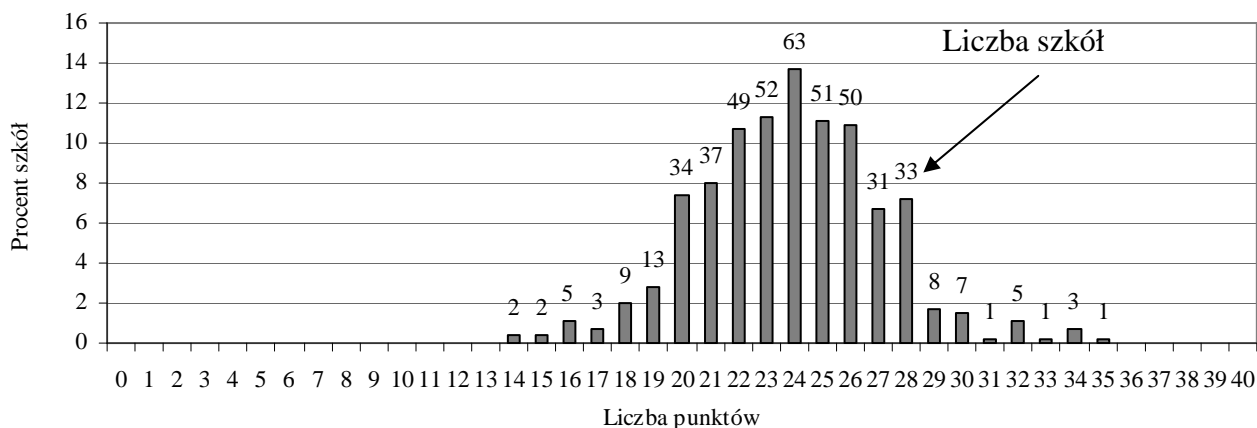
W tabeli 28. zestawiono liczebność szkół w różnych typach miejscowości z uwzględnieniem statusu szkoły.

Tabela 28. Liczba szkół w czterech typach miejscowości

Liczba szkół	Wieś	Miasto		
		poniżej 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Publicznych	257	72	47	60
Niepublicznych	8	—	4	12

W miejscowościach wiejskich znajduje się 57,6% szkół, a w dużych miastach 15,65% szkół. Szkoły niepubliczne znajdują się we wszystkich typach miejscowości, oprócz miast poniżej 20 tys. mieszkańców. Średni wynik szkół publicznych wynosi 24,32, a niepublicznych 28,61 punktu.

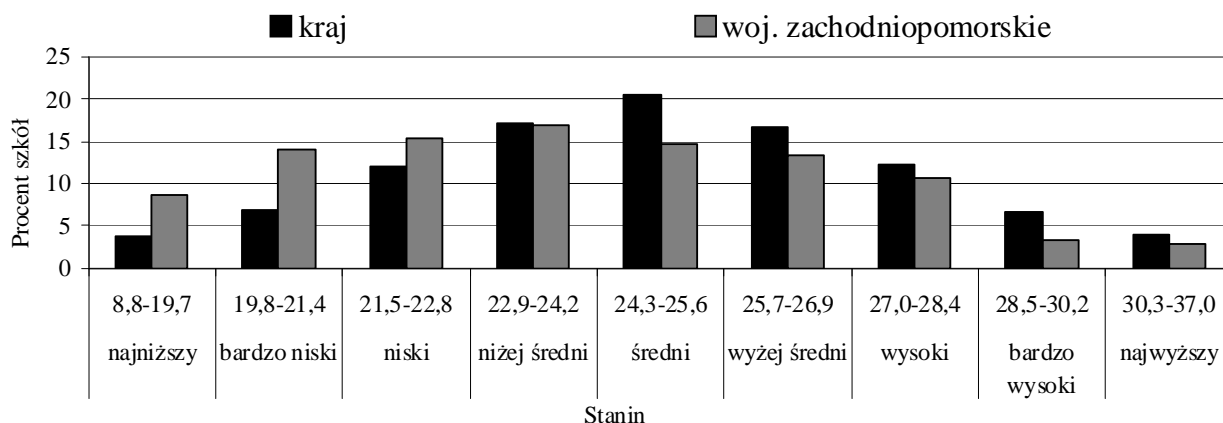
Na wykresie 10. przedstawiono rozkład średnich wyników punktowych szkół w województwie zachodniopomorskim. Po usytuowaniu w tym rozkładzie średniego wyniku konkretnej szkoły możemy odczytać, ile szkół (jaki procent) w województwie zachodniopomorskim uzyskało taki sam wynik oraz obliczyć, ile szkół (jaki procent) otrzymało wynik wyższy lub niższy.

Wykres. 10. Rozkład średnich wyników szkół województwa zachodniopomorskiego

Najczęściej występujący średni wynik (dominanta rozkładu) to 24 punkty – uzyskano go w 63 szkołach. Najniższy średni wynik to 14 punktów – uzyskano go w dwóch szkołach, a najwyższy 35 punktów (w jednej szkole; w ubiegłym roku także w jednej szkole uzyskano wynik na tym samym poziomie).

Na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu dla wszystkich szkół w kraju opracowano skalę staninową. Korzystając z niej, OKE w Poznaniu porównała wyniki szkół znajdujących się w województwie zachodniopomorskim z wynikami krajowymi.

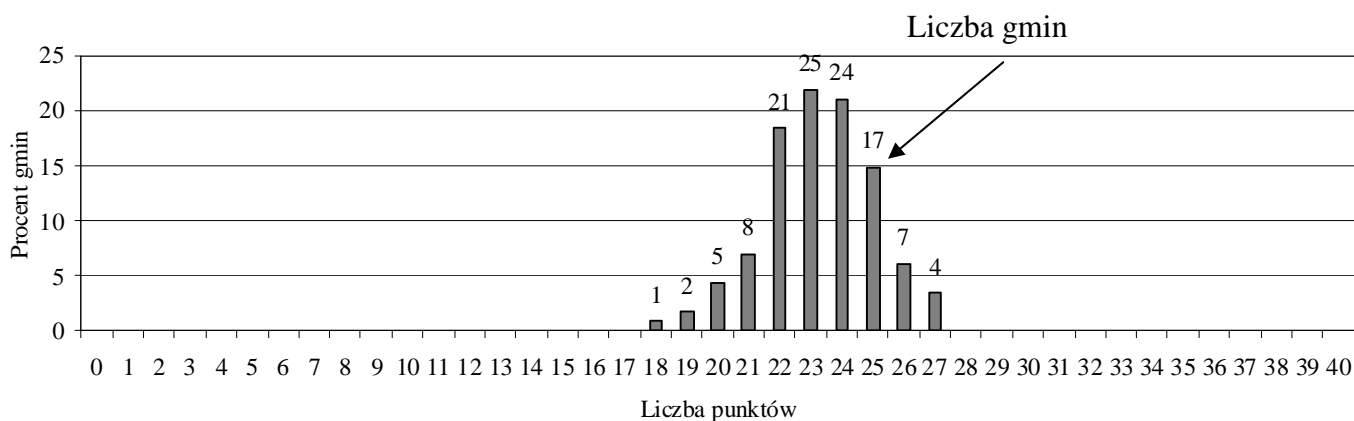
Wykres 11. Rozkład w skali staninowej średnich wyników szkół w kraju i w województwie zachodniopomorskim

W trzech niskich staniach znajduje się 38,3% szkół województwa zachodniopomorskiego, czyli odsetek znacznie wyższy jak w kraju (22,8%). W obszarze wyników średnich 45% szkół (54,3% w kraju), a odsetek szkół z wynikami wysokimi jest o ponad 6 punktów procentowych niższy niż w kraju i wynosi 16,7%.

VII. Wyniki gmin

Średni wynik 114 gmin w województwie zachodniopomorskim wynosi 23,24 punktu (w Okręgu 23,88).

Na wykresie 12. zaprezentowano wyniki uzyskane w gminach w województwie zachodniopomorskim, a w tabeli 29. rozkład średnich wyników tych gmin.

Wykres 12. Rozkład średnich wyników gmin w województwie zachodniopomorskim

Najniższy wynik 18 punktów uzyskano w gminie Krzęcin położonej w powiecie choszczeńskim. Wynik 19 punktów uzyskano w gminie Karnice i Dygowo. Najwyższy wynik 27 punktów uzyskano w czterech gminach: Rewal, Dziwnów, Pyrzyce i Police. Najczęściej występujący wynik 23 punkty uzyskano w 25 gminach – 21,92% gmin w Zachodniopomorskiem (więcej na stronie www.oke.poznan.pl).

Tabela 29. Rozkład średnich wyników gmin w Okręgu i województwie zachodniopomorskim

Przedział		17,51 - 20,87	20,88 - 21,97	21,98 - 22,67	22,68 - 23,52	23,53 - 24,36	24,37 - 24,89	24,90 - 25,65	25,66 - 26,59	26,60 - 28,50
Wynik		najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy
Gmin w Okręgu	w %	4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
	liczba	15	29	51	72	84	73	50	30	19
Gmin w województwie zachodniopomorskim	w %	10%	11%	18%	18%	16%	12%	6%	7%	3%
	liczba	11	12	20	21	18	14	7	8	3

Zaprezentowana w tabeli 29. skala staninowa została opracowana na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu dla wszystkich gmin w Okręgu. Korzystając z niej, można porównać wyniki gmin znajdujących się w województwie zachodniopomorskim z wynikami gmin w Okręgu.

VIII. Osiągnięcia uczniów w obszarach standardów– arkusz S-1, 4, 5, 6, 7 i 8

Osiągnięcia uczniów uzyskane za zadania w poszczególnych typach arkuszy, z uwzględnieniem podziału na obszary umiejętności, zaprezentowano w kolejnych podrozdziałach zamieszczonych w rozdziale VIII. Oddzielnie zostały omówione wyniki uczniów bez dysfunkcji oraz uczniów słabo widzących i niewidomych, słabo słyszących i niesłyszących, a także upośledzonych w stopniu lekkim.

Wyniki uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym zaprezentowano, uwzględniając na wykresie rozkład wyników punktowych w każdym z obszarów umiejętności oraz w tabeli zawierającej wartości współczynników łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności i na wykresie – łatwość wszystkich zadań/czynności w pięciu obszarach umiejętności. W przypadku uczniów rozwiązujących zadania w arkuszach dostosowanych informacje o osiągnięciach zostały ograniczone do przedstawienia na wykresie współczynników łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności (zbyt mała populacja przystępujących do sprawdzianu, aby sporządzić rozkład).

Wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązywanie zadań zamieszczonych w różnych typach arkuszy, z podziałem na pięć obszarów umiejętności, przedstawiono w tabeli 30. Wynik podany w procentach oznacza, ile procent punktów uzyskali uczniowie w województwie zachodniopomorskim i w powiatach za rozwiązanie zadań z danego obszaru umiejętności oraz za rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu określonego typu.

Dodatkowo w tabeli 30. odnotowano procent uczniów z dysleksją rozwojową w województwie zachodniopomorskim i w powiatach.

Nie należy porównywać wyników uzyskanych za opanowanie poszczególnych obszarów umiejętności w arkuszach różnego typu. Należy pamiętać o dużym zróżnicowaniu wielkości populacji przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym oraz w arkuszach dostosowanych w poszczególnych powiatach, o czym informowano w rozdziale IV, prezentując dane o uczniach.

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Tabela 30. Procent uczniów z dysleksją oraz procent punktów uzyskanych w poszczególnych obszarach umiejętności

Województwo/ powiat	Dysleksja w %	Procent uzyskanych punktów za																			
		czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
		S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8
Woj. zachodnio-pomorskie	10,46	81	76	61	74	50	40	36	68	63	50	52	48	56	44	55	42	45	33	42	56
białogardzki	4,42	77	65	—	63	45	25	—	45	57	25	—	44	53	38	—	14	37	31	—	55
choszczeński	8,20	79	40	65	81	53	20	20	78	60	0	31	60	57	50	88	59	43	13	50	58
drawski	1,07	82	87	—	73	52	40	—	81	62	71	—	53	55	25	—	43	46	46	—	64
goleniowski	15,21	81	85	75	73	50	55	50	62	63	75	56	47	55	63	63	45	45	44	56	55
gryficki	12,46	81	90	73	76	49	30	47	60	62	63	67	52	57	38	58	48	44	63	33	62
gryfiński	12,87	80	—	40	69	49	—	40	63	62	—	13	34	55	—	50	38	44	—	50	47
kamieński	16,79	81	—	—	86	52	—	—	75	62	—	—	53	54	—	—	38	42	—	—	58
kołobrzeski	7,32	83	60	80	70	46	25	40	58	62	6	63	36	55	13	58	39	43	6	46	58
koszaliński	11,13	79	63	50	63	52	28	33	63	61	19	42	33	53	44	58	17	42	3	17	42
myśliborski	8,96	82	100	—	76	49	100	—	67	65	88	—	47	56	100	—	54	48	88	—	62

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

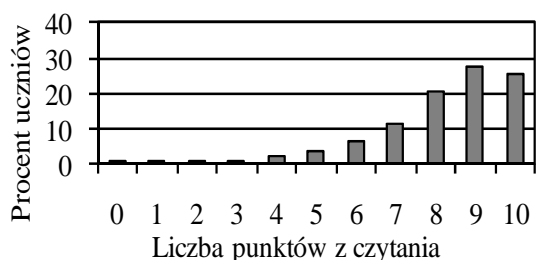
Powiat	Dysleksja w %	Procent uzyskanych punktów za																			
		czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
		S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S - 4,5,6	S - 7	S - 8
policki	13,12	84	80	60	76	55	60	50	64	69	38	38	47	59	25	50	38	52	25	13	48
pyrzycki	23,16	84	—	90	65	54	—	30	63	66	—	88	51	58	—	75	40	46	—	38	53
ślawieński	6,59	79	90	70	68	47	70	40	66	60	100	100	50	57	50	100	23	40	63	100	54
stargardzki	3,58	82	80	60	75	48	30	37	70	62	50	46	48	56	50	67	48	45	13	29	57
szczecinecki	7,87	81	80	53	78	49	50	37	81	64	79	67	52	57	50	50	48	46	63	67	66
świdwiński	0,65	80	—	—	73	46	—	—	70	62	—	—	47	53	—	—	38	43	—	—	57
wałeccki	10,23	80	65	—	78	52	20	—	63	62	44	—	48	57	38	—	67	41	19	—	53
łobeski	3,92	80	90	—	80	52	30	—	68	60	50	—	51	54	50	—	50	39	38	—	55
Koszalin	8,25	85	50	45	74	55	10	25	76	69	50	44	48	59	25	50	38	54	13	44	50
Szczecin	15,72	86	85	54	73	54	58	33	66	69	53	45	44	60	56	34	34	54	31	41	47
Świnoujście	13,31	84	—	—	70	48	—	—	71	68	—	—	48	55	—	—	67	51	—	—	56

VIII.1. Osiągnięcia uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym (S-1)

Do rozwiązywania zadań w arkuszu standardowym w województwie zachodniopomorskim przystąpiło 15 522 uczniów. Na 40 punktów możliwych do uzyskania otrzymali oni średnio 24,43 punktu, czyli 61,08%.

VIII.1a Czytanie

Za opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie* (Wykres 13.) na 10 punktów możliwych do uzyskania 4 298 uczniów, czyli prawie 28% piszących, otrzymało 9 punktów. Maksymalne 10 punktów uzyskało 25,45% przystępujących do sprawdzianu (3 951 uczniów). Dziewięcioro uczniów (0,06%) nie uzyskało żadnego punktu. Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie otrzymali 81% punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że dla szóstoklasistów zadania sprawdzające poziom opanowania tej umiejętności okazały się łatwe. Najłatwiejsze dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym (Tabela 31.) było zadanie 6., w którym należało wnioskować o cechach małego Karola Gaussa na podstawie przesłanek zawartych w tekście popularnonaukowym. Umiarkowanie trudne dla uczniów okazało się zadanie 14.,

Wykres 13.

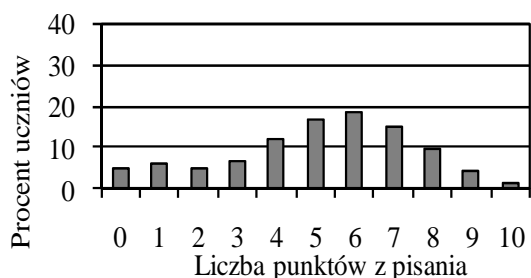
Czytanie - numer zadania									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	12.	13.	14.	15.
Współczynnik łatwości									
0,89	0,91	0,55	0,91	0,93	0,96	0,84	0,91	0,50	0,82

Tabela 31.

w którym wymagano wykazania się umiejętnością rozumienia głównej myśli utworu poetyckiego – fragmentu wiersza J. Brzechwy pt. *Sum*. Umiarkowanie trudne było także określanie funkcji elementów tekstu popularnonaukowego, sprawdzane w zadaniu 3. Pozostałe zadania – sprawdzające opanowanie umiejętności odczytywania tekstu popularnonaukowego (zad. 1.) oraz poetyckiego (zad. 12. i 15.) – okazały się łatwe lub bardzo łatwe (2., 4., 5. i 13.)

VIII.1b Pisanie

Poziom opanowania umiejętności *pisania* w arkuszach S-1 oceniano na podstawie odpowiedzi zredagowanych do zadania nr 25 (opis znaczka) i 26 (zaproszenie). W woj. zachodniopomorskim (Wykres 14.) uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym na 10 punktów możliwych do uzyskania najczęściej otrzymywali 6 punktów. Tę liczbę punktów uzyskało 2 836 uczniów (18,27%). Ponad 5% uczniów (800

Wykres 14.

osób) – uzyskało minimalną (0 punktów), a 201 uczniów (1,29%) – maksymalną liczbę (10) punktów. Jeden punkt za opanowanie umiejętności z tego obszaru otrzymało 943 (6,08%) uczniów.

Współczynnik łatwości 0,50 dla całego obszaru *pisanie* – świadczy, że jest to dla uczniów umiejętność umiarkowanie trudna.

Dla uczniów w województwie zachodniopomorskim w bieżącym roku (*Tabela 32.*) łatwa okazała się jedynie umiejętność pisania poprawnego pod względem interpunkcyjnym (zad. 25.V). Trudność sprawiło uczniom posługiwanie się funkcjonalnym stylem z dbałością o dobór słownictwa (szczególnie określanie relacji przestrzennych; zad. 25.II) oraz napisanie zaproszenia na temat i zgodnie z celem (zaproszenie na otwarcie wystawy filatelistycznej; zad. 26.I). Umiarkowanie trudne dla uczniów było opisanie dzieła sztuki użytkowej, czyli znaczka (zad. 25.I), pisanie poprawne pod względem gramatycznym (zad. 25.III) oraz ortograficznym (zad. 25.IV i 26.II).

Pisanie - numer czynności						
25.I	25.II	25.III	25.IV	25.V	26.I	26.II
Współczynnik łatwości						
0,52	0,35	0,59	0,67	0,74	0,26	0,65

Tabela 32.

VIII.1 c Rozumowanie

Z obszaru *rozumowanie* (*Wykres 15.*), na 8 punktów możliwych do uzyskania, najliczniejsza grupa – 2 743, czyli 17,67% populacji piszących sprawdzian w województwie zachodniopomorskim uzyskało wynik 7 punktów. 2,53% (393) uczniów nie uzyskało żadnego punktu. Jeden punkt przyznano 866 uczniom, a 1706 uczniów uzyskało 4 punkty – połowę puli punktów możliwych do uzyskania. Maksymalny wynik – 8 punktów – uzyskało 2 509 uczniów, czyli 16,16% populacji. Współczynnik łatwości – 0,63 – dla obszaru *rozumowanie* świadczy o tym, że zadania dla uczniów były umiarkowanie trudne. Najłatwiejsze dla uczniów (*Tabela 33.*) okazało się zadanie 23., w którym należało wyznaczyć czynnik iloczynu, czyli obliczyć

Wykres 15.

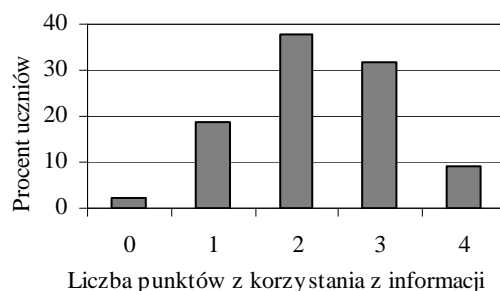
liczbę ciasteczek zawartych w małym opakowaniu. Natomiast trudne było zadanie 7. (umieszczenie daty w przedziale czasowym) i 16. (wyznaczenie długości krawędzi sześciangu). Łatwe było wyznaczenie wielokrotności liczby *pięć* (zad. 17.) oraz wskazanie wyrażenia umożliwiającego obliczenie pola trójkąta (zad. 20.). Wykonanie jednego zadania okazało się czynnością umiarkowanie trudną; w zadaniu 22. należało wyznaczyć iloraz i zaokrąglić wynik na potrzeby sytuacji praktycznej (liczba worków żwiru potrzebnego do wysypania na placu o określonej powierzchni).

Rozumowanie - numer zadania					
7.	16.	17.	20.	22.	23.
Współczynnik łatwości					
0,48	0,48	0,71	0,70	0,62	0,76

Tabela 33.

VIII.1d Korzystanie z informacji

Na 4 punkty możliwe do uzyskania z obszaru *korzystanie z informacji* (Wykres 16.) 2 punkty uzyskało 37,87% populacji szóstoklasistów w województwie zachodniopomorskim (5 878 uczniów). Nieco mniejszy odsetek uczniów – 31,69 (4 919) otrzymał 3 punkty. Aż 2,32% uczniów, czyli 360, nie podjęło próby rozwiązania lub nie rozwiązało poprawnie żadnego zadania z tego obszaru umiejętności. Ponad 9% (1 439) uczniów uzyskało maksymalne 4 punkty. Wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* okazało się dla uczniów umiarkowanie trudne (współczynnik 0,56). Najłatwiejsze dla uczniów (Tabela 34.) okazało się zadanie 9., w którym należało, korzystając z tabeli, w której zostały podane daty urodzin i imienin czworga przyjaciół, wskazać najstarsze z dzieci. Natomiast najtrudniejsze było zadanie 11. – na podstawie tego samego źródła – obliczenie czasu upływającego od imienin do urodzin. Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 10. (obliczenie, ile dzieci ma urodziny w lecie) oraz 8. (ustalenie daty na podstawie informacji zawartych w przypisie do tekstu popularnonaukowego).

Wykres 16.

Korzystanie z informacji – numer zadania			
8.	9.	10.	11.
Współczynnik łatwości			
0,54	0,89	0,57	0,27

Tabela 34.

VIII.1e Wykorzystywanie wiedzy w praktyce

W porównaniu z ubiegłym rokiem wykres rozkładu punktów z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* (Wykres 17.) jest wklęsły, ponieważ mniejsza liczba uczniów uzyskała 5, 6 i 7 punktów. Na 8 punktów możliwych do uzyskania najliczniejsza grupa uczniów – 2 514 (16,19%) uzyskała 1 punkt. Nieco mniejsza była grupa uczniów, którzy uzyskali 8 punktów – 2 034 (13,10%). Prawie 13% wszystkich piszących (1984 uczniów) uzyskało 0 punktów. Dla szóstoklasistów zadania z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* były trudne – (współczynnik łatwości 0,45). Spośród zadań sprawdzających poziom opanowania umiejętności z tego obszaru (Tabela 35.) dwa okazały się trudne: zad. 24. (wyznaczenie kwoty oszczędności i podzielenie jej na równe części) oraz 21. (obliczanie długości zgodnie z warunkami zadania). Dwa zadania okazały się umiarkowanie trudne: w zadaniu 18. należało obliczyć cenę jednostkową produktu, a w zadaniu 19. – wskazać praktyczny sposób wyrównania

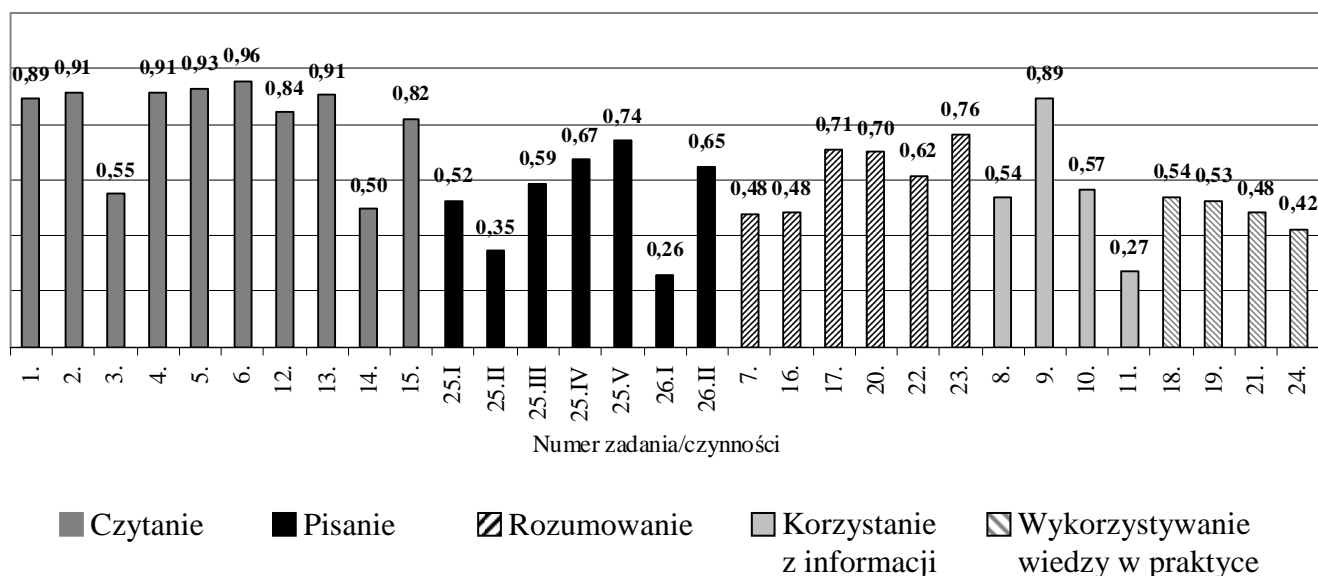
Wykres 17.

Wykorzystywanie wiedzy w praktyce – numer zadania			
18.	19.	21.	24.
Współczynnik łatwości			
0,54	0,53	0,48	0,42

Tabela 35.

dwóch wielkości.

Podsumowując, na wykresie 18. zaprezentowano łatwość wszystkich zadań w arkuszu standardowym S-1-112 w pięciu obszarach umiejętności.

Wykres 18. Łatwość zadań/czynności w arkuszu standardowym – S-1-112

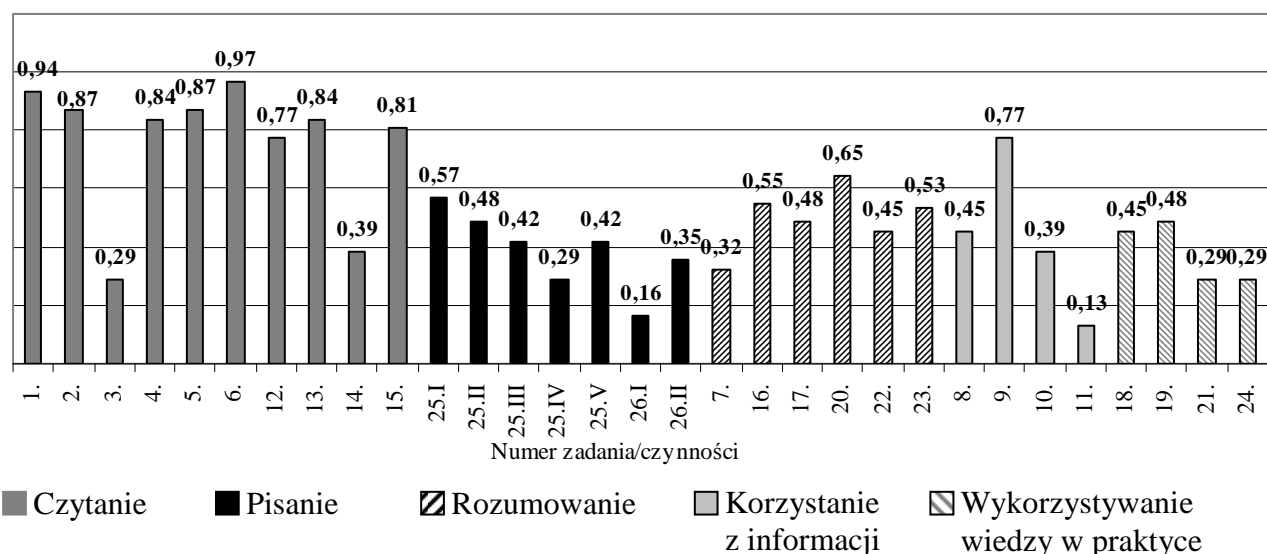
Najmniej trudności sprawiło uczniom wykonanie zadań z obszaru *czytanie* – w województwie zachodniopomorskim uczniowie uzyskali 81% punktów możliwych do uzyskania (w 2010 r. – 73%). Umiejętności z trzech obszarów były umiarkowanie trudne: z obszaru *pisanie* – uczniowie uzyskali 50% punktów (w 2010 r. – 49%), *rozumowanie* – 63% (w ubiegłym roku 63%), *korzystanie z informacji* – 56% (podczas sprawdzianu 2010 – 57%) punktów możliwych do uzyskania. Wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* okazało się trudne – uczniowie uzyskali 45% punktów (w 2010 r. 52%).

VIII.2. Osiągnięcia uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – arkusz S-4, 5, 6

W bieżącym roku do sprawdzianu w województwie zachodniopomorskim przystąpiło 31 uczniów słabo widzących. W tej populacji nie było uczniów niewidomych, którzy rozwiązywali zadania zamieszczone w zestawie S-6. Na 40 punktów możliwych do uzyskania uczniowie słabo widzący otrzymali średnio 19,97 punktu. Tylko jeden z obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych – *czytanie* – został przez tych uczniów opanowany w stopniu zadowalającym. Umiejętności z obszaru *rozumowanie* były umiarkowanie trudne, a z obszaru *korzystanie z informacji*, *pisanie* oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* okazały się trudne.

W całym arkuszu dwa zadania były dla uczniów bardzo łatwe. W siedmiu zadaniach uzyskano współczynniki charakterystyczne dla zadań łatwych. Dwa zadania okazały się bardzo trudne.

Na wykresie 19. zilustrowano łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabo widzących.

Wykres 19. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabo widzących

Za zadania sprawdzające opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie* uczniowie uzyskali 76% punktów możliwych do uzyskania. Bardzo łatwe dla uczniów okazało się zadanie 6. (wnioskowanie o cechach małego Karola Gaussa na podstawie przesłanek zawartych w tekście popularnonaukowym) oraz 1. (odczytanie ogólnego sensu tego samego tekstu). Współczynnik łatwości charakterystyczny dla zadań łatwych uzyskano w zadaniach nr 2, 4, 5, 12, 13 i 15. Zadania od 1. do 6. odnosiły się do tekstu popularnonaukowego, a od 12. do 15. dotyczyły tekstu poetyckiego. Wyszukanie informacji oceniano w zad. 2. i 4., natomiast w 5. – zrozumienie puenty tekstu. W również łatwym zadaniu 12. uczeń powinien wnioskować na podstawie przesłanek zawartych w wierszu. Szóstoklasiści nie mieli także problemów z rozwiązaniem zadania 13., w którym należało określić intencję bohatera fragmentu wiersza J. Brzechwy pt. *Sum*. W zadaniu 15. należało dostrzec charakterystyczną cechę języka utworu. Trudne było określenie funkcji elementów w tekście popularnonaukowym (zad. 3.) oraz wykazanie się umiejętnością rozumienia głównej myśli utworu poetyckiego (zad. 14).

Opanowanie umiejętności *pisania* sprawiło problem uczniom słabo widzącym w województwie zachodniopomorskim; otrzymali tylko 40% punktów możliwych do uzyskania. Jedynie napisanie tekstu na podany temat (zad. 25.I) okazało się umiarkowanie trudne. Natomiast umiejętności takie, jak posługiwanie się funkcjonalnym stylem w opowiadaniu o lekcji marzeń (zad. 25.II), pisanie poprawne pod względem gramatycznym (zad. 25.III), ortograficznym (zad. 25.IV) i interpunkcyjnym (zad. 25.V), a także napisanie zaproszenia bez błędów ortograficznych (zad. 26.II) okazały się trudne. Napisanie zaproszenia na temat otwarcia wystawy pt. *Sławni matematycy na znaczkach pocztowych* (zad. 26.I) było dla tej grupy uczniów umiejętnością bardzo trudną.

W obszarze *rozumowanie*, za który uczniowie otrzymali 50% punktów możliwych do uzyskania, żadna badana umiejętność nie okazała się dla tej grupy uczniów bardzo łatwa ani łatwa. Trzy umiejętności były umiarkowanie trudne: wyznaczenie długości krawędzi sześcianu (zad. 16.), ustalanie sposobu obliczenia pola trójkąta (zad. 20.) i wyznaczenie czynnika iloczynu (zad. 23.). Trudne było zadanie 7. (umieszczenie daty w przedziale czasowym), 17. (wyznaczenie wielokrotności liczby) oraz 22. (wyznaczenie ilorazu i zaokrąglenie wyniku na potrzeby sytuacji praktycznej).

Za wykonanie zadań z obszaru *korzystanie z informacji* uczniowie słabo widzący otrzymali 44% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 9., w którym należało, korzystając z tabeli, w której zostały podane daty urodzin i imienin czworga przyjaciół, wskazać, które z dzieci jest najstarsze. Natomiast bardzo trudne było zadanie 11. – na podstawie tego samego źródła – obliczenie czasu upływającego od imienin do urodzin. Trudne okazało się zadanie 8. (ustalenie daty na podstawie informacji zawartych w przypisie do tekstu popularnonaukowego) oraz zadanie 10. (obliczenie, ile dzieci ma urodziny w lecie).

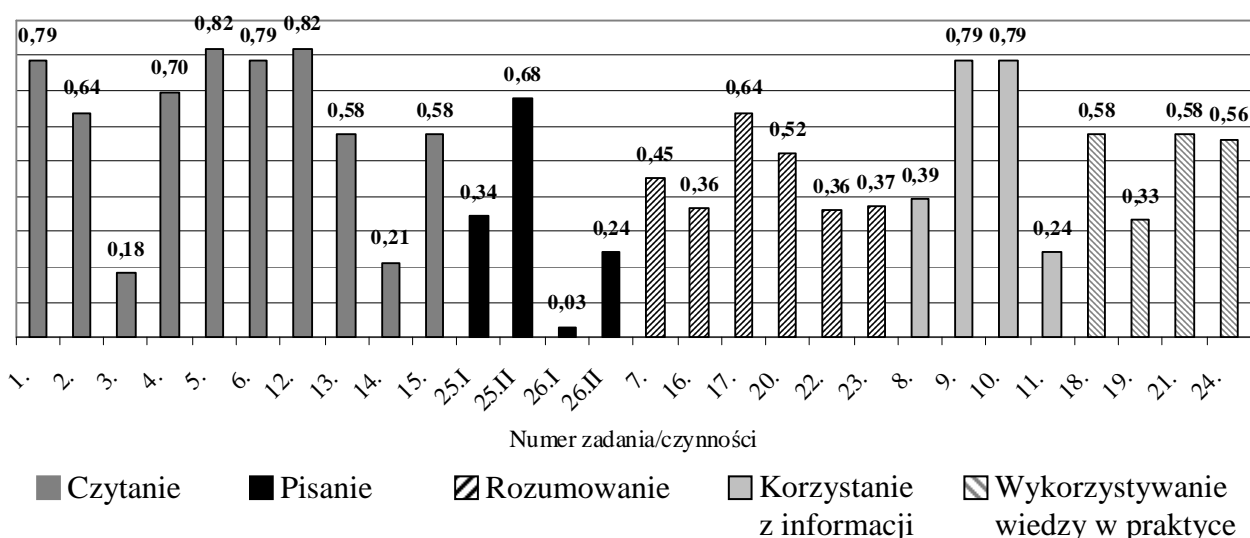
Za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* uczniowie uzyskali najmniej – jedynie 33% punktów możliwych do uzyskania. Wszystkie zadania, polegające na obliczeniu ceny jednostkowej produktu (zad. 18.), wskazaniu praktycznego sposobu wyrównania dwóch wielkości (zad. 19.), obliczeniu długości zgodnie z warunkami zadania (zad. 21.) oraz wyznaczeniu kwoty i podzieleniu jej na równe części (zad. 24.), okazały się dla nich trudne

W bieżącym roku uczniowie słabo widzący w Zachodniopomorskiem, w porównaniu z ubiegłorocznym sprawdzianem, uzyskali o 1 punkt niższy średni wynik, a także o ponad 4 punkty niższy od uczniów rozwiązujących takie same zadania w arkuszu standardowym, co oznacza, że należy planować, a w pewnych działach podstawy programowej kontynuować, działania dydaktyczne umożliwiające opanowanie na wyższym poziomie umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych.

VIII. 3. Osiągnięcia uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – arkusz S-7

Uczniowie słabo słyszący i niesłyszący w województwie zachodniopomorskim za rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu S-7 otrzymywali 48,6% (czyli 19,45 na 40) punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że zadania dla tej grupy uczniów okazały się trudne. Jest to wynik o 3 punkty wyższy niż w Okręgu oraz o 5 punktów wyższy od wyniku uzyskanego przez uczniów w województwie wielkopolskim i o 1 punkt wyższy od uzyskanego w województwie lubuskim.

Na wykresie 20. pokazano wszystkie zadania/czynności, z podziałem na obszary umiejętności. Przy każdym zadaniu/czynności zamieszczono informację o wartości współczynnika łatwości.

Wykres 20. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Za wykonanie wszystkich zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabo słyszący i niesłyszający otrzymali 61% punktów możliwych do uzyskania – zadania te okazały się umiarkowanie trudne. Łatwe, o tym samym współczynniku łatwości, okazały się trzy zadania: 5. i 12. oraz 1. i 6. W zadaniu 5. szóstoklasiści mieli wykazać się umiejętnością odczytywania i zrozumienia puenty tekstu popularnonaukowego. W równie łatwym dla tej grupy uczniów zadaniu 12. oceniano umiejętność wnioskowania na podstawie przesłanek zamieszczonych w wierszu. W zadaniu 1. wymagano, aby uczniowie odczytali ogólny sens tekstu popularnonaukowego, a w 6. – wnioskowali na podstawie przesłanek zawartych w tym samym tekście. Łatwe było także zadanie 4., polegające na wyszukaniu informacji podanych wprost. Do tego tekstu popularnonaukowego odnosiło się umiarkowanie trudne zadanie 2., w którym także należało wykazać się opanowaniem umiejętności wyszukiwania informacji. Z pozostałych czterech zadań dwa okazały się umiarkowanie trudne (13. i 15.), jedno trudne (14.) i jedno bardzo trudne (3.). W zadaniu 13. oceniano umiejętność określenia intencji bohatera tekstu poetyckiego, czyli lina z fragmentu tekstu J. Brzechwy pt. *Sum*, a w zadaniu 15. – dostrzeganie charakterystycznych cech języka utworu. W trudnym zadaniu 14. sprawdzano opanowanie umiejętności odczytywania tekstu poetyckiego – rozumienia głównej myśli. Największą trudność sprawiło uczniom rozwiązanie zadania 3. – objaśnienie roli układu liczb podanych w tekście.

W arkuszu dla uczniów słabo słyszących i niesłyszających poziom opanowania umiejętności *pisania* sprawdzano w dwóch zadaniach otwartych, za wykonanie wszystkich uczniowie otrzymali 36% punktów możliwych do uzyskania (o ponad 20% mniej niż w ubiegłym roku). Żadna ze sprawdzanych umiejętności nie była dla uczniów łatwa. Umiarkowanie trudne było tworzenie komunikatywnego tekstu opisu (zad. 25.II), a trudne – redagowanie komunikatywnego zaproszenia (zad. 26.II) oraz pisanie na temat i zgodnie z celem (zad. 25.I), czyli zredagowanie opisu znaczka zamieszczonego w arkuszu egzaminacyjnym. Bardzo trudne było dla tej grupy uczniów napisanie zaproszenia (zad. 26.I), z uwzględnieniem wszystkich informacji podanych w poleceniu (otrzymali jedynie 3% punktów możliwych do uzyskania).

Za wykonanie zadań z trzeciego obszaru standardów – *rozumowania* – uczniowie otrzymali 52% punktów do uzyskania. Dwa zadania z tego obszaru były dla uczniów umiarkowanie trudne (17. i 20.), a cztery – trudne (7., 16., 22. i 23.). W zadaniu 17. badano umiejętności wyznaczania wielokrotności liczby, a w zadaniu 20. – ustalania sposobu obliczania pola trójkąta. W zadaniu 7. uczniowie mieli umieścić datę w przedziale czasowym, natomiast w zadaniu 16. – wyznaczyć sumę długości krawędzi sześcienu. W zadaniu 22. należało wyznaczyć iloraz i zaokrąglić wynik na potrzeby sytuacji praktycznej, czyli podać liczbę skrzynek, do których można zapakować jabłka; w zad. 23. – wyznaczyć czynnik iloczynu, tzn. liczbę ciasteczek w małym opakowaniu.

Korzystanie z informacji to obszar umiejętności, za który uczniowie otrzymali 55% punktów możliwych do uzyskania, co sugeruje, że jest to umiejętność umiarkowanie trudna. Jednak, patrząc na wartości współczynników łatwości, zauważa się ich zróżnicowanie. Zadanie 9. było łatwe – polegało ono na odczytaniu podanych w tabeli informacji o urodzinach i imieninach czworga dzieci oraz wskazaniu najstarszego dziecka. W również łatwym zadaniu 10. wymagano obliczenia, ile dzieci ma imieniny w lecie. Trudne okazało się zadanie 8. – ustalenie daty na podstawie informacji zawartych w przypisie do tekstu popularnonaukowego. Najwięcej trudności sprawiło zadanie 11. – należało, korzystając z wcześniej wspomnianej tabeli, wskazać dziecko, które najdłużej musi czekać od imienin do urodzin.

Mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania (42%) otrzymali uczniowie słabo słyszący i niesłyszący w Zachodniopomorskiem za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*. Spośród czterech zadań – trzy zadania okazały się

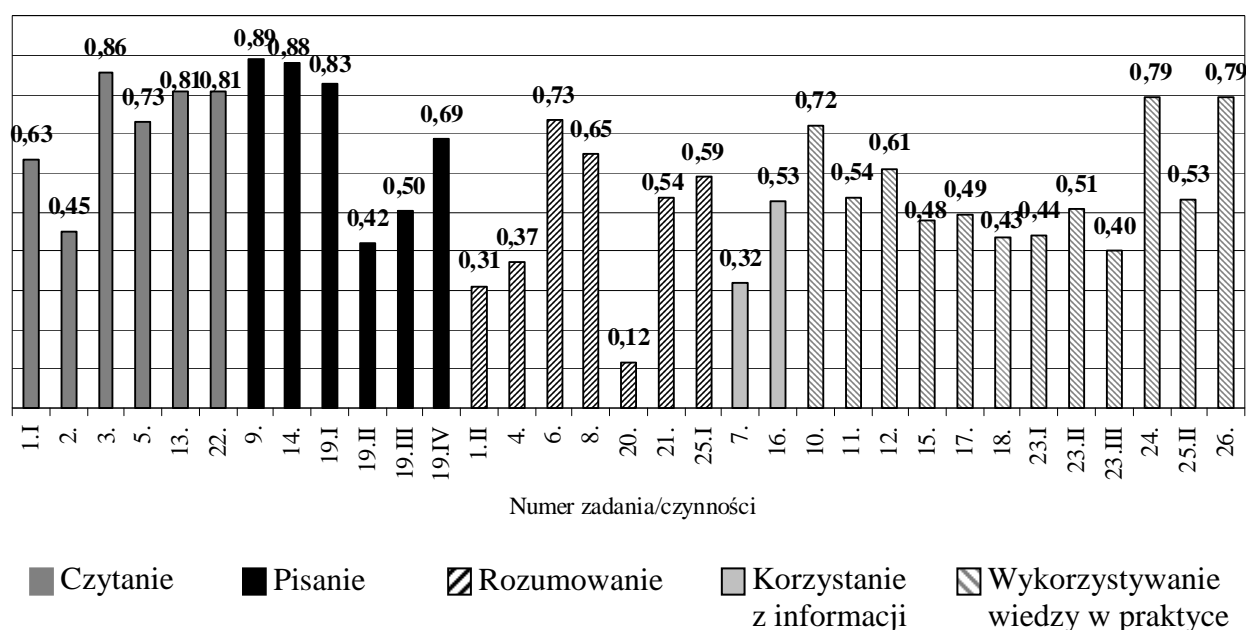
umiarkowanie trudne (18., 21. i 24.) oraz jedno trudne (zad. 19.). W zadaniu 18. należało obliczyć cenę jednostkową zeszytu, w zadaniu 21. – długość zgodnie z warunkami zadania, natomiast w zadaniu 24. uczniowie mieli wyznaczyć kwotę i podzielić ją na równe części. Z kolei w zadaniu 19. sprawdzano opanowanie umiejętności obliczania ułamka danej liczby.

Planując pracę z uczniami słabo słyszącymi i niesłyszającymi w województwie zachodniopomorskim, należy doskonalić wszystkie umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych, ale szczególnie zająć się umiejętnościami z obszaru *pisanie i wykorzystywanie wiedzy w praktyce*.

VIII.4. Osiągnięcia uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – arkusz S-8

Uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim w województwie zachodniopomorskim na 40 punktów otrzymywali średnio 24,06 punktu, czyli 60,2% punktów możliwych do uzyskania. O poziomie opanowania umiejętności świadczą wartości współczynników łatwości obliczone dla obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych, a przede wszystkim dla poszczególnych zadań i czynności badanych w zadaniach otwartych.

Poniżej, na wykresie 21. zaprezentowano wartości współczynników łatwości do zadań pogrupowanych w obszary umiejętności.

Wykres 21. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Za wykonanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności *czytania* (I obszar) każdy uczeń upośledzony w stopniu lekkim mógł uzyskać maksymalnie 9 punktów. W sumie wszyscy uczniowie przystępujący do sprawdzianu w województwie zachodniopomorskim otrzymali 74% punktów możliwych do uzyskania. Łatwe dla uczniów było wykonanie zadania 3., polegającego na odczytaniu z tekstu informacji o tym, czym interesował się Kopernik. Łatwe było także zadanie 22., w którym należało odczytać informacje z tekstu prasowego o obchodach Dnia Ziemi i 13. – odczytanie nazw planet z tekstu źródłowego oraz 5., w którym również oceniano odczytywanie informacji z tekstu popularnonaukowego. Współczynniki charakterystyczne dla zadań umiarkowanie trudnych uzyskano w zadaniu 1.I – sprawdzano w nim umiejętność odczytywania informacji z tego samego tekstu o roku

urodzenia Kopernika. Trudne okazało się zadanie 2. – odczytanie z tekstu popularnonaukowego, ile dzieci mieli rodzice Mikołaja Kopernika.

Umiejętności z II obszaru, czyli *pisania*, oceniano w zadaniu 9., 14. i 19. Za rozwiązanie wszystkich zadań uczniowie otrzymali 68% punktów możliwych do uzyskania. W zadaniu 9. należało uzasadnić wybór ulubionej pory roku, a w zadaniu 14. zastosować zasadę pisowni nazw własnych (Ziemia jako planeta) – obydwie zadania były łatwe. W zadaniu 19., w którym za wykonanie czterech czynności można było uzyskać 6 punktów, uczeń miał napisać, kim chce być i co zamierza robić w przyszłości. W tym zadaniu łatwa okazała się tylko pierwsza czynność – pisanie na podany temat (zad. 19.I). Zadbanie o to, by wypowiedź była poprawna pod względem językowym (zad. 19.II) okazało się trudne, a pisanie poprawne pod względem ortograficznym (zad. 19.III) oraz interpunkcyjnym (zad. 19.IV) – umiarkowanie trudne.

Rozumowanie to trzeci obszar umiejętności – uczniowie za wykonanie zadań otrzymali 48% punktów możliwych do uzyskania (o 13 punktów procentowych mniej niż w ubiegłym roku). Łatwe dla uczniów okazało się zadanie 6., w którym należało wskazać wyrażenie arytmetyczne zgodnie z podanym kryterium. Trzy zadania były umiarkowanie trudne: 8., 21. i 25.I. W zadaniu 8. należało rozpoznać dwa zjawiska astronomiczne, w 21. – obliczyć upływ czasu między wydarzeniami, a w 25.I – ustalić sposób wyznaczania temperatury. Dwa zadania z tego obszaru umiejętności, sądząc po wartości współczynników łatwości, okazały się dla uczniów zadaniami trudnymi: w zad. 1.II należało umieścić datę w przedziale czasowym, a w zad. 4. – obliczyć długość życia Kopernika. Mniej niż co dziesiąty piszący rozwiązał zadanie 20. (współczynnik łatwości 0,12 – zadanie bardzo trudne) – na podstawie tekstu prasowego należało ustalić rok, od którego Organizacja Narodów Zjednoczonych popiera odchody Dnia Ziemi.

Czwarty obszar umiejętności to *korzystanie z informacji* – zostało ono opanowane przez uczniów na poziomie 42% (o 40 punktów procentowych niżej niż podczas ubiegłorocznego sprawdzianu), przy czym zadanie 7. okazało się trudne, natomiast zadanie 16. – umiarkowanie trudne. W pierwszym wymienionym zadaniu należało wskazać źródło informacji – tom encyklopedii, a w zad. 16. – tytuł artykułu, w którym można przeczytać o gwiazdach (wybór spośród trzech propozycji).

Najwięcej punktów (12) mogli uczniowie uzyskać, wykonując zadania z obszaru piątego, czyli *wykorzystywania wiedzy w praktyce*. Szóstoklasiści upośledzeni w stopniu lekkim w województwie zachodniopomorskim otrzymali 56% punktów możliwych do uzyskania. Żadne zadanie nie okazało się dla uczniów bardzo łatwe. Łatwe było zadanie 26. (rozpoznanie bezpiecznych form zabawy), 24. (wskazanie sposobu ochrony środowiska) i 10. (rozpoznanie pory roku na podstawie opisu). Przeliczenie minut na godziny (zad.12.), obliczenie czasu zakończenia filmu (zad.11.), ustalenie metody obliczenia reszty (zad. 23.II) okazało się umiarkowanie trudne. Opisywanej grupie uczniów trudność sprawiło rozwiązanie zadania nr 15 (wskazanie przyrządu do obserwacji ciał niebieskich), 17 (ustalenie właściwej temperatury prasowania), 18 (wyjaśnienie zasady działania termostatu w żelazku) i 25.II. (wyznaczenie temperatury). Trudne również okazały się dwie czynności w zadaniu 23.: ustalenie metody obliczenia kosztów zakupu dwóch opakowań worków na śmieci (23.I) oraz poprawne wykonanie rachunków i obliczenie reszty (23.III).

Na podstawie analizy wyników uzyskanych przez uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w województwie zachodniopomorskim można stwierdzić, że umiejętności ważne dla funkcjonowania tych uczniów w środowisku zostały opanowane na niezadowalającym poziomie (choć wyższym niż w innych województwach na terenie Okręgu), toteż należy podjąć działania dydaktyczne ukierunkowane na doskonalenie określonych, ważnych umiejętności (przede wszystkim *korzystanie z informacji, rozumowanie i wykorzystywanie wiedzy w praktyce*).

IX. WNIOSKI

Na podstawie informacji oraz szczegółowych analiz zaprezentowanych w niniejszym raporcie można stwierdzić:

1. Po porównaniu wartości średniego wyniku punktowego uzyskanego w województwach za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym Zachodniopomorskie (24,43 punktu) zajmuje pozycję 16. wśród szesnastu województw.
2. W porównaniu z 2010 r. w województwie zachodniopomorskim odnotowano zwiększenie liczby laureatów (o 3).
3. Żaden uczeń, bez względu na typ arkusza, za rozwiązanie zadań nie uzyskał najniższego wyniku – 0 punktów (dopiero 2 i więcej punktów).
4. Najwyższy średni wynik uzyskano w Szczecinie, Koszalinie (powiaty grodzkie) i powiecie polickim (powiat ziemski). W wymienionych dużych miastach uzyskano niższe wyniki niż np. w Krakowie, Warszawie, Wrocławiu, Lublinie, Zielonej Górze, Gdańsku, Olsztynie, Rzeszowie czy Kielcach.
5. Wielkość miejscowości ma wpływ na wyniki uzyskane przez uczniów (uczniowie w wielkich miastach, podobnie jak w 2010 r., uzyskują średnio o ponad 3 punkty wyniki wyższe niż w szkołach wiejskich).
6. Uczniowie z dysleksją rozwojową uzyskali wynik niższy (o 0,34 punktu) od wyniku uczniów bez dysleksji.
7. W populacji jest więcej chłopców, którzy uzyskują średnio o 0,93 punktu wyniki niższe od dziewcząt.
8. Uczniowie szkół niepublicznych (stanowiący ponad 2% populacji) uzyskują średnio o 4,3 punktu wyniki wyższe niż uczniowie szkół publicznych.
9. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym otrzymali 61% punktów możliwych do uzyskania, uczniowie słabo widzący i niewidomi – 50%, uczniowie słabo słyszący i niesłyszący – 48%, a uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim – 60% punktów.
10. W województwie około 58% szkół podstawowych znajduje się w miejscowościach wiejskich, a prawie 16% w dużych miastach. Przeważają szkoły (77%) z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych.
11. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych w zdecydowanej większości kształcili się w szkołach masowych, a nie w ośrodkach szkolno-wychowawczych czy szkołach specjalnych. Siedmiu uczniów słabo słyszących i niesłyszących uczących się w 2 szkołach dla dzieci z wadami słuchu i mowy uzyskało średni wynik 13,57 punktu, a 26 uczniów uczęszczających do 24 szkół masowych uzyskało średni wynik 19,3 punktu. Stu dwudziestu uczniów upośledzonych w stopniu lekkim uczyło się w 18 szkołach specjalnych i uzyskało średni wynik 22,7 punktu, a 223 uczniów, którzy uczęszczali do 127 szkół masowych, uzyskało średni wynik 24,8 punktu.

12. Umiejętności z zakresu *czytania* uczniowie opanowali na zbliżonym poziomie we wszystkich trzech województwach (w Zachodniopomorskiem i w Lubuskim porównywalnie, ale o 1% wyżej niż w Wielkopolsce). Uczniowie bez problemów wyszukiwali informacje i wnioskowali na podstawie informacji z tekstu popularnonaukowego. Z łatwością określali intencję bohatera tekstu poetyckiego, wnioskowali na podstawie tego samego tekstu oraz dostrzegali charakterystyczną cechę języka wiersza. Połowa populacji (50%) wykazała się opanowaniem umiejętności odczytania i zrozumienia głównej myśli wiersza. 55% uczniów potrafiło określić funkcję elementów tekstu popularnonaukowego (tę samą umiejętność opanowało 29% uczniów słabo widzących oraz 18% uczniów słabo słyszących i niesłyszących). Zatem najtrudniejsze dla uczniów okazało się uogólnianie treści tekstów popularnonaukowych i odczytywanie sensów przenośnych tekstów poetyckich.
13. Uczniowie chętnie podejmowali próbę zredagowania opisu znaczka (tylko 1,5% uczniów w każdym z trzech województw nie podjęło rozwiązania tego zadania) i zaproszenia na otwarcie wystawy (w Okręgu 1% populacji uczniów nie próbował rozwiązać tego zadania). Wśród uczniowskich realizacji zdarzały się prace nie na temat (streszczenie tekstu wstępnego zamiast opisu, zaproszenie na inną imprezę niż określona w poleceniu). Wiele było wypowiedzi bardzo krótkich, dwuzdaniowych. Piszący nie stosowali słownictwa koniecznego do określenia relacji przestrzennych na znaczku. Mniej niż co czwarty szóstoklasista potrafił napisać zaproszenie na temat i zgodnie z celem, podając wszystkie konieczne informacje (adresat, rodzaj i tytuł imprezy, termin i miejsce, organizator; dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących była to umiejętność bardzo trudna). Piszący nie posiadli umiejętności redagowania dłuższego opisu (arkusz S-1) lub opowiadania (arkusz S-4, 5, 6, 7 i 8) ani sprawności poszukiwania nieschematycznych sformułowań, w celu osiągnięcia żywego i barwnego stylu, dostosowanego do podanej formy wypowiedzi.
14. Na niezadowalającym poziomie zostały opanowane umiejętności pisania poprawnego pod względem gramatycznym i ortograficznym (interpunkcyjnym nieco lepiej) – dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym były to umiejętności umiarkowanie trudne, ale trudne dla uczniów słabo widzących. Komunikatywne zaproszenie potrafiło napisać 24% uczniów słabo słyszących i niesłyszących. Wymienione wyżej umiejętności również sprawiały trudność uczniom upośledzonym w stopniu lekkim.
15. Na bardzo zróżnicowanym poziomie uczniowie opanowali umiejętności *korzystania z informacji*. Uczniom nie sprawiało problemów odczytywanie informacji podanych wprost, natomiast selekcja i jakiegokolwiek przetworzenie tych samych informacji okazało się trudne, szczególnie dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących. Uczniowie nie potrafili celowo wykorzystywać różnych źródeł informacji, dokonywać selekcji informacji (czytali tylko linearnie – w poziomie czy w pionie, w kolumnach tabeli – przykładem jest zadanie 11., poprawnie wykonane przez 27% uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym, 13% uczniów słabo widzących i 24% uczniów słabo słyszących i niesłyszących).
16. W bieżącym roku umiejętności z obszaru *rozumowanie* uczniowie opanowali na porównywalnym poziomie, a *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* – na niższym poziomie niż w ubiegłym roku. Duża grupa szóstoklasistów miała problemy

z matematyzacją treści w zadaniach otwartych (zapisaniem właściwych działań prowadzących do rozwiązania problemu). Wielu uczniów myliło pojęcie obwodu z polem figury płaskiej. W zakresie poprawności rachunkowej uczniowie sprawnie działali w zbiorze liczb naturalnych, natomiast popełniali błędy w działaniach na ułamkach. Dla uczniów słabo widzących oraz słabo słyszających i niesłyszających wykonanie zadań sprawdzających te same umiejętności okazało się trudne.

17. Należy podkreślić, że przygotowań do kolejnego etapu szkolnej edukacji nie powinno się zastępować ćwiczeniem sprawności technicznej rozwiązywania zadań zamkniętych (w niektórych szkołach rozumianym jako systematyczne, nawet comiesięczne rozwiązywanie testów). Osiągnięcie sukcesu umożliwiają rzeczywiste umiejętności nabyte podczas lekcji i wykonywania prac domowych.